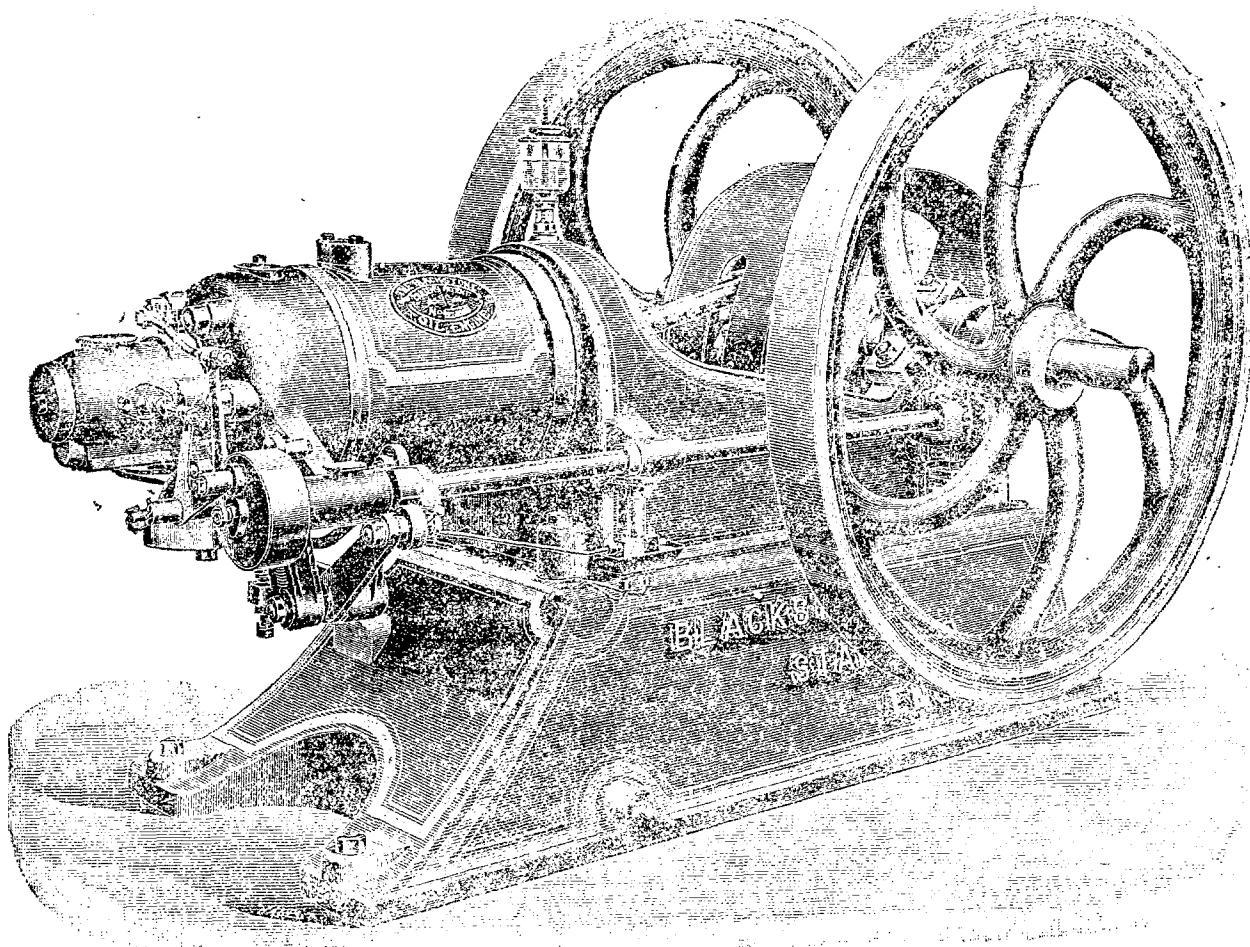

309814

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 5. NO. 234
 సంపుటము. ౬ సంచిక ౨౩౪

కొరవనాయిలు, క్రూప కుటుంబ మున్నగు చమురుల నుపయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయు
జుడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బౌద్ధ స్తూపాలు ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు నుండి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుదు.

సోలూ వజంట్ల :

మార్గము నన్ను & కో, (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1303

ఇంకా చూడండి

సెం. 9, సెకండ్ యైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అన్యతాంజనము

తెలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి తెక్కినది.
ఇతర ఏదెదమైన నొప్పులను కూడా
మా అమ్మలాంజనమును వాడి
నంతమ్మలాంజనమున నయమగును.

మొత్తం వెల 0-10-0 అక్షరాలు.

మోహిన్విశ్రేణులు రు 0-12-0

తామర్ శైలము 0-6-0

దంతిచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం దీప్తి,

శి, శంఖు శైలి వీధి, మదరాసు.

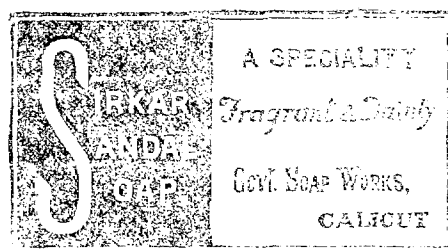
అందు దినపత్రిక చందా.

12	మానములకు	18-0-0
6	మానములకు	9-0-0
3	మానములకు	4-8-0
1	మానమునకు	1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మా సమయం 3-0-0

“ఆంధ్రవత్రిక” పోస్టుబాక్సు నెం 212 మదరాసు.

అందుచేతనే ఈ కార్యక్రమం ప్రజలకు అందరికీ తెలియజేయబడుతుంది. అందుచేతనే ఈ కార్యక్రమం ప్రజలకు అందరికీ తెలియజేయబడుతుంది.

180 వూరిల పుస్తకము ఉపదేశము

అంతర్గతముల వాస్తవములును, బాహ్యముల స్వా
భావముల వాస్తవములును అనుసరించుచున్నట్లు కల
సియున్నది. ఈ సామ్యమున భేదములు ఆంతర్గతముల
వలన కలుగజేరి భేదస్వాభావము స్పష్టపరచుచున్నది. అ
ంతర్గతములను గుర్తించునది, ఈ భేదములు ఇతరముగా
నిలుచునవియు, సామ్యములైనవియు మే మే కలిపి పరిగణ
నము. కనుకనే ఇతరములనుగూడ.

(229)

ప్రజ్ఞాపాత్ర, మునిశింకర్ గోవిందజీ,
శతంశక్తిగూర్ బోధామలము, 1875 ప్రశ్న, 1901 వాద

అభయమెందున్నది?

(1045)

అయ్యో వాళ్ళను చూడండి

కలరా, వేగు, ఇక ప్లుయోజా

ఇత్యాదులకు వేసికొని భయమువలదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వాక్త్రీయాయుర్వేదవేదముల నిర్ణయములను వ్యాసులను పోగొట్టుటయే గాక, రావంద నష్టపెట్టును.

కలరామందులు. ప్లేగుమందులు. ఇక ప్లుయోజా మందులు.

వైద్యరత్న యు. 1-2-0 వైద్యరత్న యు. 2-2-0 వైద్యరత్న యు. 1-12-0

ప్లేగు " 0-12-0 " ప్లేగు " 1-6-0 " ప్లేగు " 1-12-0

ఇంకను అనేకవేదములు గలవు. ప్యాకింగు-పోస్ట్ జిల్లా ప్రత్యేకము. ప్యాకులగు ఉచితము.

కంటి చిల్కము: మేనేజరు, అయ్యో వాళ్ళను చూడండి, కంటి చిల్కము, కంటి చిల్కము, కంటి చిల్కము.

1804

నిరాశ చెంద నవసరములేదు

మా మకరధ్వజము

పాపియాపెప్పిన్

నేనించువారికి తప్పక క్రొత్తబలము కలుగను. ఏ సమయమందైనను ఎంతరకమునైనను నేనించు వచ్చును. కలియిన అనుపాదముతో వాడిన అద్వితియైన నుడువనిచ్చును.

ఈ క్రొత్త వాడుకబడియును సంకలులు మకరధ్వజము వాడుకలను గలగు అద్భుతకృతిని మిగతా వైద్యులకు.

1 వీర కాలుషానండి యందున్నట్టి అద్భుత వ్యాధిని కూడ ఇది తప్పక తీరుచున్నది.

2 క్షయచే బాధపడుచున్న తక్షణమే వాక్త్రీయాయుర్వేదమున మకరధ్వజమును ప్రత్యేక అనుపాదముతో వ్యాధి ముదరకమున చే వాడవలెను.

3 క్రొత్తబలము (అంటుగునప్పుడు కలుగునట్టికొప్పి, ఎరుపు తెలుపు మున్నును తునుమువ్యాధులు, గర్భప్రాంతము మొదలగు) అన్నివిధములైన వ్యాధులకు దీనిని వాడవచ్చును. వ్యాధిని తీరుచున్నది మంచి బలమునిచ్చును. ప్రత్యేకమైన తరువాత ముఖ్యముగా క్రొత్తబలము నీరుతగిసింది.

4 మకరధ్వజము అరెము తివ్యాధికి తక్షణం నిగమైన గుణము నిచ్చును. కలుగుచు ముక్తమునకు పోవుట, విదాహము, అరెములను అరెములను ముక్తముగా కలసి యుండు (సుగంధ) అను వక్రైర్ వ్యాధిలగుల కష్టపు మొదలై వాటిని ఒకవారములో కల తీరుచున్నది.

5 మకరధ్వజము పెగళోగమునకు దానిని అనుగరించి యుండు వ్యాధులకు రావలెను. దీనిని గోపాలము నండి యుండినట్టి కలివ్యాధులకు మేము తెలిసిన అనుపాదముతో వాడిన అద్భుతమైన గుణము కలుగును.

6 దీనిని వ్యాధిలేట్టివారు వాడిన దుష్టమును పోగొట్టి, నగములకు పలుకుచు నిచ్చును మునుపటివలెనును కూడ మంచి యావనము కలుగును.

7 బిడ్డలకు సాధారణముగా వచ్చునట్టి ఈడ్చువ్యాధి, కష్టవాయువర్గు, బాల్యమునకు గలగు వ్యాధులు మల కోశముల వ్యాధులు దీనిని అద్భుతముగా తీరుచును.

మా ధర్మ లీనవారికి సామాన్యముల ధనవంతులకు తగిలు ఏర్పాటు చేసియున్నాము. మా బోధములను ఎట్టి పరిస్థితియైనను చేయవచ్చును. వానియొక్క శ్రేష్టతను మేము భూమిగా యిండుము. ఈ ప్రయత్నము వ్రాయబోయెదము. ఒకసారి మా బోధములను వాడవలెను.

సిద్ధమకరధ్వజము (బంగారు కలిసింది) 1 రులము నెల రూ 40 80 మెతాదులకు నెల రూ 5. సామాన్య మకరధ్వజము 1 రులము నెల రూ 5. తపాలుభర్తలు, ప్యాకింగు భర్తలు ప్రత్యేకము.

ఎడ్వర్డు నరసపరిల్లా

రక్తమును బాగుగా కుద్రపరచి, కండరములకు, నరములకు, ఎరుకలకు బలము నిచ్చును. నూతన రసాయనిక కర్మలి ప్రకారముగా తయారుచేయబడినది చర్మవ్యాధులకు, కీళ్ళకోశములకు, వాతరోగములకు, మలబంధముకు, పిత్త వ్యాధులకు మునుపును తొలగించును. మిక్కిలి అత్యుత్తమైన రసాయనిక కర్మలి ప్రకారము సరసముగా బంగారు ముగ్ధ కలపబడినది. బుడ్డి 1 కి నెల రూ 2. పోస్ట్ జి, ప్యాకింగు భర్తలు ప్రత్యేకము. నేడే ఒకబుడ్డిని తెప్పించి వాడి చూడుము.

ఎస్. బిస్వాసు బ్రదర్సు, 231, అప్పర్ చిత్పూరురోడ్డు, బాగుబజారు, కలకత్తా.

S. Biswas Brothers,

231 Upper Chitpur Road, Bgah Bazaar Calcutta.

డాక్టరు వ. ఎస్. మొకలియూరుగారి

మూడు కుటుంబన జములు.

దంతమార్గము నువాదనము, ముదిరుగులు గలవి. నోటివాదనకు పోగొట్టును. 8, 4, 2.

ఆఫీసుయూత్రలు (నైట్స్ సిస్టం)

కుసాయములకు ముదిరుగులకు చేయును. పిత్తకలు నముచేసి బాగుగ ఆకలి కలుగజేయును.

25 మాత్రముల బుడ్డి 1-1 అ 4.

శ్రీ రామాయమ్.

నకలమైననోట్లకు, బాసలకు, గజ్జికి, ఆరతిపువ్వుల పీడికన్నిటికిని గుణమును వాడును. బుడ్డి 1-1 అ 4.

వ్యాధులకు కుమార్తె యివ్వవచ్చును. పాటుగరంతు సామ్య అద్వైతముగా వందరకలెను. అన్ని వ్యాధులను ఏబుట్టు వాడవలెను.

(D 1998) (W 666)

పి. కె. రావు అంకు నన్ను,

జనరల్ డిస్ట్రీబ్యూటర్, ఏబుట్టు

260, అంగప్పవాడుకలి, కనారా ప్రెస్, మదరాసు.

ఇప్పుడే ఫౌంటెన్ వేనాలు వచ్చినవి.

బ్లాక్ బుక్ యు. 3-4-0	వెల్వెట్ నెం. 210	రు. 3-8-0
స్టాక్ రు. 6-4-0	డిబ్ 205	2-8-0
వాటర్ మెక్ 6-8-0	డిబ్ 200	1-12-0

గిరి బ్రదర్సు, ప్లేషన్, ట్రిప్లికే, మదరాసు.

649 నమకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

నగలును, ఇతర వస్తువులను

వాటిని యిచ్చిన పుచ్చుకొని వెళుచు ఇవ్వవచ్చును.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైవాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, భూమివోడకు నున్నవైన వరకు తయారుచేసి విక్రయించుట వుంచుచును. తయారు చేసినాటిని అతిక్రమముగా అర్జునమేరకు తయారు చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్జునవిద్వి సగలు తయారు చేసుకొని వారికి వాని మానవ్యులం తెలుసుకోవచ్చును.

వైద్యగ్రంథములు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనతి బి. ఎ., ఎం. బి. సి. ఎం.

గారిచే రచియింపబడినవి.

1. అంటువ్యాధులు 0-12-0
 2. చంటిబిడ్డ 1-0-0
 3. కలరా 0-7-0
 4. మలేరియా (చరిత్రము) 0-7-0
 5. ఆయుర్వేదము: వందరకలెన్ని ప్రత్యేక ప్రయోగములు 0-4-0
 6. Principles of Ayurvedic Treatment (English) 0 8 0
 7. Some Important Prescriptions in Ayurvedic (English) 0-4-0
- ఈ గ్రంథములు కొనుగారు అంధ్ర అయ్యుర్వేద బోధ ధాలయము వారికి 19 హానురోడ్డు, మంబురోడ్డు చెన్నకట్ట నుంచి అను చిరువామాకు వ్రాయవలెను. (1985)

HEALTH FOR A POSTCARD

suffer from Functional If you Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature—the actual cure being effected by an “excessive accumulation of the blood in the diseased part,” the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential “Natural”—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Bataia (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS (669)

వేలపు నోటీసు.

ఇందువల్ల ఎల్లరకు తెలియజేయునది ఏమనగా యలమర్రు అందు అంబరుపేట యెట్టేటలో చేరిన పెద్దయ్యల గ్రామములలోని కమలం సావరం భూములయొక్క జీరాంతి హక్కు లేక యితరతనములను పెద్దయ్యలలో కనుపరచిన ప్రకారం మహమ్మలలో అందులో కనపరచిన లేదీలను తరువాతగోజులలోను అవసరమైనయెడల ముందు తెలియజేయబడే లేదీలయందును బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. ప్రతిలాటున సర్కారుపాటవైన ఎక్కువగా పాడునట్టి పాటదారునిపేర కొట్టివేయబడును.

2. పాట మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ప్రారంభము చేయబడి సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆపబడును. అవసరమైనయెడల మరుసటిదినము తిరిగి పాటపాడబడును.

3. సదరుభూములు యిటీవల రిసర్వేచేయబడినవి. పెద్దయ్యలలో రిసర్వే విస్తీర్ణముతో నమూనాకాబడినవి. యీ పాలములయొక్క స్థలనిర్దేశం యింకా యితరతనస్థితు యెట్టేట మానేజరు నహరాజ్ కి యత్రంకెట్టి వీరాస్వామి నాయుడు గారి వలన తెలుసుకొనవచ్చును. యీభూములకు ప్రక్కన వున్న పాలములలో యెట్టేట తాలూకు పెద్దవిస్తీర్ణములు యితరతన ఆక్రమింపబడినవి. ఆభూములు ఆక్రమణదార్ల వద్దనుంచి తీసుకొనబడిన తర్వాత యిప్పుడు ప్రక్కభూములకు యి 1 కి రాబడిన పాటమొత్తంలో 3 ఖరీదుకు జయసును పొందిన పాటదారులకు యివ్వబడును.

4. యందులో జతపర్చిన పెద్దయ్యలలో నమూనాచేయబడిన లేట్టుప్రకారం 1880 ఫసలిలగాయకు యెట్టేటవారికి కిస్తు యివ్వవలసివుంటుంది. యిదిగాక డెల్టా బాటకుపల్లం భూములకు గవర్న మెంటుకు యివ్వవలసిన నీటితిర్వ కెస్సులు వగైరాలు అలాహిదాగా గవర్న మెంటుకు చెల్లించుకొనవలసివుంటుంది.

5. యీభూములు ఒక్కొక్కప్రతి అందులోని చెట్లు సహా వేలం వేయబడును. కాని వేలంవేయు అధికారి వీలును బట్టి ఎన్నిలాటయినను ఒకలాటుగా కలిపి వేలంవేయవచ్చును. ఆఖరుపాటదారు జమీందారుగారివలన పాటఖాయపర్చబడిన తర్వాత పాటమొత్తం యావత్తు చెల్లించినమీదట యెట్టేట వుద్యోగస్తులద్వారా భూమిని స్వాధీనపరచబడును. స్వాధీన పర్చబడినమీదట 1880 ఫసలికి రయితీపట్టాను పొందవలెను. అవసరమైనయెడల పాటదారు స్వంతఖర్చుమీద దస్తావేజు రిజిస్టరీచేసి యివ్వబడును.

6. పాట జమీందారుగారి మంజూరుతరువుతో లోబడి కొట్టివేయబడును. జమీందారుగారు గాని లేక వేలము వేయు అధికారుగాని కారణములను యివ్వకనే సదరు పాటను ప్రోసివేయటకు అధికారము కలిగియుండురు.

7. పాటపాడదలచుకొన్న ప్రతిపాటదారు వద్దనుంచి ఒక్కొక్కలాటుకు రు 25-0-0 చొప్పున ధరావతు పుచ్చుకొనబడును. ఒక్కొక్కలాటు పాటముగింపుకాగానే ఆఖరుపాట మొత్తములో నూటికి రు 25-0-0 లు అయ్యేలాగు ధరావతు కట్టవలెను. అలా కట్టినయెడల తాను మొదట చెల్లించిన ధరావతు తిరిగి యివ్వకనే ఆఖరుపాటదారు జవాబుదారీమీద తిరిగి పాటపాడించబడును. సదరుపాటవలన మొదట పాట మొత్తముకన్న ఎక్కువవచ్చినయెడల ఎక్కువమొత్తము మొదట ఆఖరుపాటదారుకు యివ్వబడును.

8. పాటఖాయపర్చబడిన సంగతి పాటకార్తీకులగా యింకా వారంగోజులలో నూజిడు గ్రామంలో కొట్టగోడకున్న రాజాఅధీనులను (నాతమాలక ముగా నోటీసు వ్రేలాడగట్టబడును. పాటఖాయపర్చబడిన 15 గోజులలోగా ఆఖరుపాటదారు మిగతాపాట మొత్తం కాజాలోగాని నూజిడు గ్రామములో హుజూరు ప్రెజిడెంట్ గాని జమకట్టవలెను. అలా జమకట్టినయెడల మొదటిపాట లోని మరతుల ప్రకారం తిరిగి పాట పాడించబడును. పాట మొత్తం పూర్తిగా చెల్లించినడే భూమి స్వాధీనపర్చబడవలెను.

9. పాటపాడదలచుకొన్నవారు స్వయముగా రా వీలు కలుగనియెడల వారివలన క్రమమైన అధికారమును పొందిన యేజంటువలన పాటపాడించుకొనవచ్చును.

10. ప్రతిలాటుకు తెలియపర్చబడిన విస్తీర్ణములో యి 1 కి నూటికి 10 సెంటుకు మించనికొరత వున్నయెడల సదరు కొరతభూమికి ముజరా యివ్వబడదు. అట్లు తక్కువపరిమాణం యి 1 కి పదిసెంటుకు పొచ్చినప్పుడు వేలము లేదీలగాయకు రెండుమాసములలోగా దరఖాస్తు చేసినయెడల దామాషాయి ప్రకారం దెబ్బ తిరిగి యివ్వబడును.

11. పాటపాడ దలచుకొన్నవారు వేలపులేదీలోగా గ్రామవుద్యోగస్తుల సహాయముతో సదరు భూములను గుర్తించుకొని భూస్వామిమన్ను బాగామాచుకొని తృప్తిపరచుకొని పాట పాడుకొనవలయును.

12. పాట ముగింపు కాగానే అవశయమును పొందిన పాటదార్ల ధరావతులు వాపసు చేయబడును.

పెద్దయ్యలు.

గ్రామం పేరు	భూమి వివరము	మొరక లేకపల్లం	సర్వే నెంబరు	పరిమాణం	యి 1 కి కిస్తు	వేలం తారీఖు	వేలం వేయు ప్రదేశము	వేలం వేయు ఆఫీసు
యెలమర్రు	1. నూరేకారపు దిబ్బలు 2. కంభం వెంకటం తా యెట్టేటవారు కొర్టువేలంలో కొని వున్న స్థలం అందులోని పూరిశిల్లు సహా. 3. బాపట్ల నరిసి గాడు తా డిల్వో కమతము.	బాపతుపల్లం. డిల్వో డిల్వో డిల్వో డిల్వో డిల్వో మొరక. బాపతుపల్లం. కొంత బాపతుపల్లం కొంత మొరక	రిసర్వే 46 71/1 71/1 82/1 10 438 448/ 457/2 502	8 0 0 1 7 0 0 1 1	91 41 74 25 8 62 29 57 1	4 4 4 4 4 4 3 4 4	8 8 8 8 8 8 0 8 8	0 0 0 0 0 0 0 0 0
వెదవద్దారి								
యీనాం.		బాపతుపల్లం.	81	0	82	5	0	0
			18		95			
ముళ్ళపూడి	ప్రాతర్జన్యము సావరం.	బాపతుపల్లం. డిల్వో మొరక.	రిసర్వే 95 98 94	4 8 5	16 51 61	6 6 3	4 4 0	0
			18		28			
ఈనాం.		మామూలుపల్లం.	రిసర్వే 128/2	8	12	5	0	0
తాడంకి	కమతము.		రిసర్వే 56/3	0	39	6	0	0
యాకమూరు	విడిచి పెట్టబడిన బండలవొడ్డిపల్లం. గుడివాడ డి ము కొ స్థెలు నెం O.S. 990/1894 రు లో ఎట్టేటవారు కొన్న స్థలం అందులోని చెట్లతో సహా.	మొరక. కొంత మొరక కొంత మామూలు పల్లం.	రిసర్వే 814 290	1 4	26 82	3 3	4 4	0 0
మమూరు	కమతము.							
అంకంపాలెం	గవర్న మెంటు జీరాయితి	మొరక.	282/A 286/A 286/2 254/104 254/2B 252/5 F	10 1 0 0 0 0	59 51 35 19 26 28			
వాకపల్లి	మొఖాసాభూమి	బాపతుపల్లం.	58/5 18 27/3	2 6 0	41 88 16	6 6 6	4 4 4	0 0 0
మొఖాసా								
తాడిచర్ల	కో వేలంలో ఎక్కి టుకు వప్పగింకయైన తై శిభూమి. జీరాయితి.	మొరక. మొరక.	262 187	4 0	9 12	0 2	14 0	0
పోతవరపాడు	కమతము.	జరియ.	రిసర్వే 116	5	53	1	8	0
మర్లపాలెం	1. వెంతుటింటిలో సగమున్న అందుకు సంబంధించిన ఖాళీ స్థలం 2. స్థలమున్న అన్న లోవున్న పూరిశిల్లు							
చీడిగుంట								
మొఖాసా								

యలమర్రు అండు అంబరుపేట యెట్టేట జమీందారువారి హుజూరు ఆఫీసు, నూజిడు. } శ్రీ రాజా కోథనాద్రి అప్పారావు బహద్దరు, జమీందారుగారు.

జాబులు

సర్వాధికారం తమకు తాలూకాల ప్రధమ పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయుల కొకమనవి.

అయ్యో రాజ్ పుట్టి 7 వ తేదీన భీమవరములో జరుగు కృష్ణ మండల ప్రారంభ పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయుల సభకు దివి బందరు తాలూకాలయొక్కయు గుడివాడ ఏలూరు దెజవాడ కేంజీలయొక్కయు ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయులందరు ప్రాంతాధికారి లగుటయు సర్వాధికారం తమకు తాలూకాల ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయులు మనకంజ వేయటము మిగుల వివాదముగ నున్నది. పాఠశాలల సంఖ్యలోను విద్యార్థిసంఖ్యలోను మిగుల ఎక్కువగా ఉండిన మన రెండు తాలూకాల ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయులను గూడ కృష్ణ మండల ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయ సభ వారికి ఉత్సాహము కలుగుటయు ఈలోగా సభలు జరిపి అవసరమైన చిట్ట తీర్మానములు కొన్ని తయారుచేసి మండల సభ వారికించి యేతన్నభవ విల్పనీ మనకన్యముల మనవి చేసికొనుట ముఖ్యమనము.

అట్టిది, వంగల వెంకటరత్నము.

వరసమందిర నిర్మాణము గుడివాడ

అయ్యో, గుడివాడ తాలూకాలో ననేక కులములలో గూడ పుస్తకాలయములు గలవు గాని ముఖ్యముగా మైన గుడివాడలో నొకటైనను లేదు. కుటుంబశ్రీ గోపాలకృష్ణ మూర్తి పంతులుగారి వికృష్టానంధు వరసమందిరమందు తెలుగు పుస్తక మొకటైన గోచరము గాదు. దీక్షియేమను క్లబ్బులో నుమా రైదారు వంద లాంధ్రాంధ్ర కు పుస్తకములు గలవు. ప్రతిదినమున 25, 30 మంది పాఠకు లందు దేయమందురు. ఈ దీక్షియేమను క్లబ్బు వారిక భవనమును నిర్మించవలసి వట్టెను. వరసమందిరము కాసారమునకు పూర్వపుడికి నుమా రైదారు పెట్టె స్థలమును దరఖాస్తుచేసి యుండిరి. కొందరు పురవాసులు విముఖులై సదరు స్థలము మంజూరుగాకుండ విశ్వక్రయ త్వమును నమ్మించుచున్నారు. ఈ సదుద్యమములో శ్రమకము విముఖులైన వారలు తమకు గల యాంతరంగిక వైరములను మరచి వికమత్యముతో గృహిణిని యధిర కాలంబులో భవనమును నిర్మించెదరని నమ్మించుచున్నాడను. మరియొ సేపురములో నేడని సభ జరిపవలెనన్న నొక్కభవనమైనను లేదు గాన పేరు నిర్మించుట భవనమును వికలమైనదిగా కట్టించి యం దొక గొప్పగంధాలయమును స్థాపించి ఆయ్యంకి వెంకటరత్న యొక్క గారిపేర క్రి వెంకటరత్న పుస్తక భాండాగారమని గాని, ఆంధ్రులను రాజకీయ విషయములలో గమ్యస్థానమును చేర్చవలసి దినపత్రికను ప్రకటించుచున్న కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి పేర క్రి నాగేశ్వర పుస్తక భాండాగార మని గాని, నామమిది గుడివాడ పాఠశాల కీర్తకర్తల యందు గల గౌరవమును వికీకరించెద రని నిశ్చయించుచున్నాడను.

గుడివాడ మల్లాప్రగడ శ్రీరామశర్మ

కాకినాడ తాలూకా ఉపాధ్యాయుల ముర

అయ్యో, గోదావరి జిల్లా పెద్దాపురం, రాజమండ్రి వగైరా తాలూకాలోని పాఠశాలలలో కలవులయొక్కందరు 1-0-0 తేక 2-0-0 చొప్పున ఉన్నవారు. గవర్నమెంటువారు 8.10 ల పాఠశాల ప్రయోగింపు అయినవారికి రు 12 ల జీతము ప్రయోగించుచున్నారు. పూర్వము రు 12, 15, 20 ల పుచ్చుకొన్నవారికి ఏవిధమైన ప్రయోగము గవర్నమెంటువారు గాని కాకినాడ తాలూకాలోని వారుగాని ఇయ్యలేదు. సామాన్య లేదని కరువుభక్తితోనే చేసివారు. ఇతర తాలూకాలోని వారు కరువుభక్తియు ఇచ్చుచున్నారు. దురిదృష్టవంతులమగు కాకినాడ తాలూకా జీతపు కలవులతో నల్లబజీతములతో బాధలను పొందుచున్నారు. గోదావరి జిల్లాకు క్రొత్తగాదా చేసిన ఇన్ స్పెక్టరువారు మామెర్ర ఆలకించి ప్రాతీస్కేలులో రు 12, 15, 20 పుచ్చుకొన్న వారికి నెల 1-కి రు 2 లు కలవులకన్న ఇచ్చించి వెంటనే ఈ బాధ నివారణచేయించుటకు కోరుచున్నాము. ఇప్పుడు కాకినాడలోని భండుల్యమున్నట్లు చెప్పకొనుచున్నాడు.

ఇదివరకు 8, 10, 12, 15, 20 స్కేలు చేయించినారు. ఇప్పుడు ప్రయోగించువారికి 12 చొప్పున కరువుభక్తితోనే చేసి 18, 16, 22 చొప్పున వేలు వేలు స్థలములందు ఏర్ప

రచి యున్నారు. ఈ స్కేలు కొద్దిమందికి సమపాదముగలిగి అనేకలకు మిక్కిలి అరుదుపాదముగ నున్నది. కాస్తేవక గ్రాంటు తీసివేసి అన్నిచోట్ల ఒకేవిధముగా స్కేలు ఏర్పాటుచేయుదురని వదిలికొనియున్నది. (వస్తుకం స్కేలు లో జీతపు భృత్యమునకు చేయవలయు అ వ్యా య ము జనుగుత్తువున్నది. అవ్యా యములు జీతపుకు జరుగకుండ పాఠ్యాధ్యాయులలో యుగగ్రస్తు విదవీసి సదరుగ్రామపరిశ్రమగా రెండువిధములయిన స్కేలు ఏర్పరచి ఆయాజీతపు ఏర్పాటు లోనున్న ఏదోమిదోనున్న ప్రతి సంగతి ఒకరూపాయి చొప్పున ప్రయోగమునకు పాఠ్యాధ్యాయులలో గాని ప్రస్తుత పు స్కేలుగాని వంటనే మార్పుచేసి అమలులోకి వచ్చులా గున త్వరలో ఏర్పాటుచేయుటకు మామ్యురు లోయరుగ్రే దు విదవీసి నిర్వహణచట్టి శిష్టాచారమునచేయించి ఆలిట్లు ప్రతి జీతవలకు తెలియజేస్తూ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరువారిని ప్రయోగము అధికారిగా ఏర్పరచగలందులకు జీతపుకు జరిగే అవ్యా యములగురించి దిప్తిప్రభోద్ధవారికిని దైర్యవగాడిని దైర్యవగా ఆస్తిని చేసికొనుటకు ఆర్డరు దయచేయించుటకును గవర్నమెంటువారిని దైర్యవగాడిని వేసుకొనుచున్నాము.

ఒకటిచరు.

చీరాల మ్యునిసిపాలిటీ

అయ్యో, మా చీరాల యూనియన్ కు బాండ్ కేట, పాఠశాల వదలి మ్యునిసిపాలిటీగా మార్చవలయున్నామని శ్రీ గవర్నమెంటువారు గజటులో ప్రకటించేసి ఆక్షేపణ లేకుండునన్న తెలియజరుచుకొనవలసిన దని ఆరుకారములు కాల్యాధిదయచేసినారు. ముగ్రామనామలలో ఇచ్చిన వ్యవధిని సరిగా నుకయ్యగించక నిర్దించు కడపటి రెండు వారములలో మేల్కొని ముగ్రామము చాలావరకు దగుటచే మ్యునిసిపాలిటీని భరించుట కి చాలదనియు, యాయూనియన్ పరిపాలనలోనే మ్యునిసిపాలిటీలో పొందగల సౌఖ్యముల బడయుట కనకాళి చేయుదనియు, నికను కొన్ని ఆక్షేపణలతో మ్యునిసిపాలిటీ అవసరములేదని ప్రకాశ శ్రీ గవర్నరుగారికి, పెద్దమరాజుకు, ఇచ్చిన కాలవ్యవధి నాలుగు, అయిదు, రోజులలో ముగియు ననగా దాఖలుచేసివారు.

గవర్నమెంటు వారు మా ఆర్జిని ఆలోచించినారో లేదోనని మ్యునిసిపాలిటీని ఖాతరుచినామని యుమాను దీక్షించు 19-వ తేది ప్రాంతమున గజటువ్యాసా వెల్లడిచేసినారు.

శ్రీవారు యెప్పుడైతే మాయూనియన్ కు మ్యునిసిపాలిటీగా మార్చవలయున్నారో అప్పుడే కాన్సిల్ల విషయము ఆలోచించుటకు మొదలిడిరి. కావలసిన సభ్యులసంఖ్య చైర్ మన్ తో గూడా వచ్చెందు అయినప్పటికిన్ని, మా తనానీలోవారు వారు ముప్పదిమందివెద్దల పేర్లను వారికోదాలను వివరించుచు వైకి తెలియజేసినది తెలియుచున్నది. శ్రీ గవర్నలెక్కరు దొరవారివద్దకు శ్రీ జిల్లాకలెక్టరు దొరవారి వద్దకు జరిగిన వడపోతలో క్రిందికి దిగినది దిగగా, శ్రీ గవర్నరుగారివద్ద కావలసిన పన్నెండు పైకి చేరినవట. వారి నామము తెలియజేయించు ప్రకటించబడలేదు.

మ్యునిసిపాలిటీ కి కే ప్రధమమగుటచే సభ్యులను, చైర్ మన్ కును పేర్కొను వధికారము గవర్నమెంటువారిదై యుండగా ప్రజలలో నీవిషయమై గొప్ప అలజడి కలిగియున్నది. జనవరి 1-వ తేదీన మా యూనియన్ కొందరువెద్ద లొక సభ చేర్పాటుచేసిరి. అసభలో, "మనకు జీతమును పుచ్చుకొని కని చేయి అధికారి చైర్ మన్ గా నుండిన బాగుండు నా గౌరవార్థమై పనిచేయు అసభికారి శేర్ మన్ గా నుండిన మంచిది య" యను విషయము నుకపాదించిరి. అప్పుడు వెళ్ళురు అసభికారియే అధ్యక్షుడుగా నుండుట మేలని కక్కుటించుటచే ఆ విషయము సభ్యుల అనుమతికి (నోట్సు) విడువబడెను. ఆ కృష్ణుడు గూడ సభకు ఆ చాలమంది అసభికారియే అధ్యక్షుడుగా నుండుట కనుమతి యిచ్చియుండుటచే కడ కడేనెని తీర్మానింపబడి యుండెను. కాని, అది సభ చేర్పాటు చేసిన వెద్దల మతమునకు విరోధముగా నుండుటచే అధికారే అధ్యక్షుడుగా నుండుట మంచిదని చెప్పిన కొలదిసంఖ్యాబలతో వారు శ్రీ జిల్లాకలెక్టరు దొరవారి దగ్గరమునకై యెగిరి. శ్రీవారు దాసి నులై యీ సంబంధమైన కారితము లేమియు కనువద్ద లేవని యు, ఏర్పాటులన్నియు జరిగినవిదక మీరు ప్రయత్నించిన లాభ ముండదనియు తామిప్పుడేమిచేయుటకు వీలులేదనియు స్పష్టముగా నుడిగిరి. తదుపరి మాలో అధికారి చేతుకక కావలయు నకడకునువారు తమ ఉద్దేశ్యమును మార్చుకొనిరి

తెలుపుటకు సంకసించుచున్నారు. అధ్యక్షు డెవ్వరైనను కార్యదక్షుడై, అకడవారియై, ప్రజాసంజటడై తన విధ్యుక్త భర్తయులను నెరవేర్చుల నిపుణు డైనవత్తుమున ముగ్రామ నాను తెల్లరకును సంతోషకర మని తలంచెదను.

ఈ మ్యునిసిపాలిటీ రద్దు కాగలందులకై పనిచేయుటకు ఖర్చులకుగాను గ్రామవాసులనుండి యుమాను రు 1000 లు వసూలు చేసివారు. మ్యునిసిపాలిటీ రద్దుగానని వివరముగ తెలిసినప్పటికిని ఒకవిషయమునకై కడుపేదలనుండి నమా ప్రాగు చేసిన సామ్యము ఇకరనిషయములకై వినియోగించుట యొక్క సమంజసముగా గానిపించుటలేదు. ఇట్టిభవయొక్క కృత్యము జట్టికను వివరముగా ప్రతికామాలమున ప్రయనికజేసినయెడల గ్రామవాసులందరు కృతజ్ఞు లగుదురు.

చీరాల. మిత్రాభివృద్ధిసంఘము

కావలెను

8 తేక 10 హార్సు కువరు సెకండు హ్యండు స్టీము ఇంజను బాయిలరు.

బండి వెంకటకృష్ణయ్య,

(1974)

తోటవల్లూరు పోస్టు.

కావలెను!

కావలెను!

కందుకూరుబోర్డు హిందు బాలికల పాఠశాల కొక సెడ్ మిస్ట్రీను నొక అసిస్టెంటు మిస్ట్రీను కావలెను. నెలకు 15 రూపాయలు 12 రూపాయలు జీతము లివ్వబడును. ఒక సంగీతోపాధ్యాయురాలును కావలెను. నెలకు జీతము 20 రూపాయ లివ్వబడును. హిందూస్త్రీలు లోయర్ సెకం డరీ ప్రేనింగు అయినవారలు మాత్రమే అర్హిలు కందుకూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వారికి ప్రియకొవలెను. (1986)

అమ్మకమునకు

కుర్చీలు, బల్బులు, బీరువాలు, మంచములు, లైన్స్, మోటారుబయిక్స్, మోటారుకార్లు, ట్రైక్లు, ట్యూబులు, వైకిరి సామానములు, టైప్ రైటరులు, గ్రామఫోన్లు, హార్ మోనియములు, వండి చేతిగడియారములు, ఫోటోగ్రాఫీ వేనాలు మొదలైనవి చాలాసరసముగా విక్రయించబడును. సామానము కావలసినవారికి ధరలు వంపబడును.

డి. పి. రావు కంపెనీ,

(1908)

హాన్స్ రోడ్డు, వర్రాన్. ఎస్. సి.

తోటలయందు

అభిలాష లేనిమానవులున్నారా?

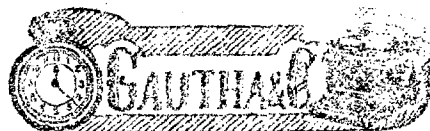
లేక! నుమా! సంతోషము నుభవించు లాభము నిచ్చు మరయేవృత్తియు లేదు. ఫలకృత్యములు, పూలనములు విత్తము తీగలు బహుచవుకగ మాజగన్ మోహిని మనోరంజని తోటల యందు దొరుకును. ఇదియే కాలము.

బానితాకు వ్రాయుదు:

పి. వి. మాధవరావు అన్ డ్ బ్రదర్సు

(1952)

పాణ్యము, కర్నూలు జిల్లా.

గౌతా కంపెనీ, (1947)

6 రాటనుబజారు చెన్నపట్టణము

ధరలు చాల తగ్గింపబడెను

ఎల్లెటా పెద్దెండు, గ్రాండు, గౌతా లీడరువారిను బహుశినుములు చాల తగ్గిన ధరలకు విక్రయించబడును.

కొన్నిటికి ధరలు 100-కి

10, 25, 30, 40 పంతున గూడ కిక్కింపబడెను.

మీరు మా అంగడికి వచ్చి మాకు మంచిలాభము కలుగును.

ఇదివర కీ రాజధానిలో నెట్టి సౌకర్య మెక్కడును గా పడలేదు. కాన నీగొప్ప సమపాదమును ముఖ్యముగా యోగింపును. స్త్రీలకలంకారము పురుషుల కావశ్యకత.

కంట్లోలు విచారణ

ఈ. వ. వాల్మీకి వ. సి. ఎస్. గారి యెదుట

(మా ప్రత్యేక శీఖరునియొద్దనుండి)

జనవరి 5 లేదని హుమాయూన్ సాహెబుగారి తరపు సాక్షిగా చింతలచెర్వు హనుమయ్య కంట్లోలుగారిని విచారించిరి. వీరిదివలకు వెజవాడలో తహశీలుదారుగా నుండి ఇప్పుడు గుడివాడ తాలూకా తహశీలుదారుగా నున్నాడు. మోహాలాల్ మొదలగు మార్కెట్ లియ్యమును కమాండీరు చేసినప్పుడు తాను వెజవాడ తాలూకా తహశీలుదారుగా నుండినందు హుమాయూన్ సాహెబుగారిలోనుండ తాను తెల్లదీసినందు నిక్కవధరలకు కొని విశేషముగ నిలువజేసిన వారియొక్క ఉత్తము లియ్యమును కమాండీరు చేయుటకు కలెక్టరుగారి యాజ్ఞలన్నియు గలవనియు మోహన లాలు తమకు కొంతకేసు యిచ్చినందువలన కమాండీరు చేసితిమనియు దీహావకు స్వయం యొక్కవగ కావలసియున్నందు వలనను ధరలు తగ్గించుటకు కమాండీరు చేయవలసిందిగా కలెక్టరుగారు తమకు సంపిరినందు కేకవజీ తమర్తీ మొదలగు మార్కెట్ లియ్యములకు ఎంత యెన్నుది చెప్పవలసినదని హేమచంద్రగారి గుమాస్తాలకు హుమాయూన్ సాహెబుగారు ఒకసాక్షియైన అడుగగా వారు తమకు తెలియదని చెప్పియ అధికారము వ్రాసిన ప్లేటు మెంట్లు వై న నం తకమును చేయనందున వాస్తవము హుమాయూన్ సాహెబుగారు డిప్యూటీ మ్యజిస్ట్రేటుగారివద్దకు రమ్మని అడుగగా ఎట్టిబలవంతము లేకుండగనే వారు తాముగూడ చెప్పకొందమని చెప్పి వచ్చినందు హామీను కానిస్తేలియ ఒకడున్నాడుట వాస్తవమనియు అంతకంటె నెక్కువనిష్పంధము జుగతే దనియు బుద్ధిపూర్వకముగ కమాండీరు లేకుండగనే దీహావకు లియ్యము స్వయం చేయువారలకు కొంచెము ఎక్కువరేట్లు ఇచ్చించుచుంటిమనియు కేకవజీ తమర్తీ యొక్క లియ్యము కమాండీరు చేసినప్పుడు దార్మికాంశ గారిగుమాస్తా తమలియ్యమును కమాండీరులో నిమిత్తములేకుండ తనంతటతానుఅమ్మదని చెప్పెననియు దార్మికాంశగారి లియ్యమును కమాండీరు చేయు నిమిత్తము సీట్లు తీయుచుండగా తాను తెల్లదీసినందు కరువార ఏమిజరిగినది తమకు తెలియదనియు చెప్పిరి.

తరువాత సాక్షి, కవులరం కాపురస్థులకు గొప్పభూస్వాములును ప్రజాహితే జీవనమునం దధికముగ బాల్సాన వారును, కృష్ణాజిల్లా రైతులసంఘమునకు కార్యదర్శియు నగు కానూరి వేంకటాచలకవియ్య చాదరిగారు యిట్లు చెప్పిరి.

నేను హుమాయూన్ సాహెబుగారి కరవు (ఈమట్ట) వెంకటరత్నం వీరియందీసిన పట్టాభి నామయ్య గారు విచారించబడి క్రిందటికోజు మంత్రాల నుబ్బారా ముగారు చెప్పిరితినే నరకులు కొంచెము ఆక్షేపించిండున ఎక్రిముం టుకు రక్కణుడి తమకు దీహావ ఇచ్చినారు గాని హుమాయూన్ సాహెబుగారు పరసాక్షియే ఇచ్చలేదని చెప్పిరి.

9వ లేదని డిప్యూటీ మజిలీ కాపురమున ఇప్పుడు రామ్మ తమగ్రామము డి. గొప్పరం కడకయ్యగారి కడకు బరిటి రెండువారములలో తీసివేసిన మూడవోలో డి. గొప్పరము మారవకులకు ప్రజల అక్రమికి తెల్ల తెల్లకోరిక ఇప్పుడిదియు మన్నగలయు వియ్యము వారియ్యను ఇచ్చి ధరలకు అయ్యుచున్నారనియు ఈకోట్లో ప్రజలకు చాలాబాధగా నున్నదనియు తిరిగి వెంటనే తీసివేయవలసినదని చెప్పెను.

తర్వాత సాక్షి వెంకటాచలకవి గారును సాకిన్ తాచియ్య తన తాలూకు 800 బస్తాల ములకొలువల భాగ్యమును కొత్తవారు తహశీలుదారుగారు కమాండీరు చేసినందు హామీను కాని తమర్తీని తప్పకయు ఇచ్చి పరధరము కేకవజీయు వాస్తవ మాత్రకు కావలసింది తెల్లదీసినందు వాటిని తాచివల్ల కూడ భాగమును ముద్దవూడి మార్కెట్ కారాముగను ఇచ్చి ఆయన తాచివల్ల కూడ భాగ్యము తీసుకుంటే లాభం అనుభవించెనందు తహశీలుదారుగారు తో తప్పురనియు చెప్పెను.

10వ లేదని డి. గొప్పరము గొప్పరములకు కొం కృష్ణయ్య పంతులుగారు వెజవాడలోనే యుండి ఈకార్యమును నిర్వహించుచున్నారు. వారికి కాశీరేవురావు నీ. కొళిందరెడ్డిగారు సహాయులున్నారు.

సాక్షిలో కొందఱు సమయము చేరవలసి యును కొంత ఆలస్యముగ జరుగవలసి వచ్చుచున్నది.

ఈ గదిపున్నది. మిల్లాపురం ఎస్టేటు మానేజరు యెర్రంకెట్టి వీరాస్వామిశాయుడుగారును ఆచారిగారును మాట్లాడుచున్నారు. నేను వాకకాళము దొరకుటకు వేదమున్నాను. నసారాలోనే నిలుచున్నాను. ఇంకా ఆనేకమంది వున్నారు. నేను పావుగంటసేపు నిలుచున్న తరువాత, ఒక రాదీరచ్చి, ఇండాకటి చునినీ, ఈ చునినీ, నండిఆని ఎరుక తరచినాను. అంతట ఆ గ్రహ మైన చూపుల కో, మాస్తాభి న య ము తో, ఆ నూ య తో మా దిన చూపులతో తెల్లదీయుని నష్టలేవెన. తమ దర్శనము కొరకే వచ్చితిని విధేయతతో మనవిజేసితిని. నాకోసం త్వికవాళ్లు వారు దండమువెట్టెదరు. నీవు ఆట్లా పెట్టలేవు. నీవు మూటలవాళ్ళకు వెంటబెట్టుకొని తెల్లదీసావే. ఇంతలో మాదర్శనమేల నీకు అని. రాజేయన వీరును మాట్లాడుకున్న మీద కార్యణ్యము వహించినారు. ఇక లాభములేదని తలచితిని. చెప్పి దండము వెట్టిం చు కు నే నా రేవా? అంటిని. మరింత కోర్కె ధము హేచ్చుక. "ప్రొక్కకెట్టె" అనెను. వెంటనే గ్రహించివెట్టెనున్నాను. చడియించివెట్టెను (పారంభముకాగానే, ఒక జవాన గెంటుటకు మెదమీద చెయ్యివేసెను. వానిపేరు సోమన్న. గెంటుటకు వాడికి సాధ్యము కాకపోయెను. రాజీ మొహాస్తీన్ అనే వాడు కూడా వానికి సహాయమయ్యెను. నన్నెగినవారు చాలామంది ఆచలవున్నారు. వారందరుక ఆ, ఆ, ఆ, అనుచుండిరి. నేను విదలిం చు కొను చుంటిని ఎట్లో వాళ్ళ వారి నుండి తప్పుకొని, డిప్టీ త హా క్కీలుదారుని ఎరుకకి తెల్ల ఇది మీకు మర్యాదమునగా ఆ అడిగితిని. మరింత కోరముతో ఇంగ్లీషుతో నాలోమాట్లాడిరి. వీరాస్వామిశాయుడుగారు నన్ను నూర్చి ఏమో ఇంగ్లీషున చెప్పిరి అనుకున్నాను. అప్పుడేనా జవానకు రాజీయం చీవాట్లు అయినను వెట్టలేదు. నైగా చీటివాని రా తేకపోయినావా అనెను. మొదట దండము వెట్టలేదంటిరి. ఇంతకు చీటివాడు లేదంటిరి. మీదగ్గ ర కు న చేప వాండ్లు ఎందరు మీకు దండమువెట్టెదరు ఎనిగుచును. ఎందరికి చీట్లు వ్రాయడం తెలియను. అట్లుచేయని వాండ్లకు కలగకలసిన ప్రతిఫలము - కేసా? మీరంటి అధికారులకు, ఆనేక ప్రజల కష్ట నివారణకు సంబంధించిన వుద్యోగము ఇచ్చుటవలన, స్వచ్ఛమైన బ్రిటిషు ప్రభుత్వకిరీకూడా అపకీర్తి వచ్చుచున్నది. అని చెప్పి వెల్లిశాను. చార్జీ ఇచ్చుటకు ప్రయత్నించితిని. న బని స్టంట్లు కలెక్టరుగారివద్ద ఇచ్చుతల ననుకున్నాను. వీరాస్వామి శాయుడుగారు తాను స్వామిల గోలలో ఆయనతో వనివుండి వచ్చిశాసనము, ప్రతివాడికిని చార్జీ ఇచ్చడం మీకు ఎక్కువ పనివాటలు గలవారు కాన, మీరు వెట్టుకోవద్దనియు, తాను చీవాట్లు తెట్టితి ననియు చెప్పిరి. వీరాస్వామి శాయుడుగారే ఇట్లు వెకకాసుచున్నపుడు మన మేమి చేయవలయును అనుకొని అగ్రాధి ఇంటికి వెళ్ళివారు. తిరుగా మరునటిపురముకు వచ్చివారు. ప్రజల కలెక్టరుగారు ఆరోజే తిరువూరు ప్రయాణ మగుచున్నారని తెలిసినది. తిరుగవలసి వచ్చునని మునివేసివారు అని చెప్పిరి.

తరువాత విచారించబడినది, వెజవాడ కంట్లోలు డిప్యూటీ తహశీలుదారు వెంకటాచారిగారి తరపున డి. గొప్ప సాక్షిగా విచారించబడి యెర్రంకెట్టి వీరాస్వామిశాయుడు గారు; ఈయన డిప్యూటీ తహశీలుదారుగనుండి మిల్లాపురము ఎస్టేటుకు దొరతనమునారితే మానేజరుగ బను లివ్వబడినవాడు. తాను ఆరోజు ఉదయము మిల్లాపురము ఎస్టేటువారి దీహావ నియమమై మాట్లాడుటకు వెంకటాచారిగారి బసకు వెళ్ళి మాట్లాడుచుంటి ననియు కానూరి వేంకటాచలకవియ్యగారిని బయటికి వెళ్ళగొట్టుమని డిప్యూటీ తహశీలుదారుగారు చెప్పటగాని చేతితో సంజ్ఞ చేయుటగాని బంబ్రోతులు పెట్టుటగాని తాను మాడలేదనియు చలపతయ్యగారు డిప్యూటీ తహశీలుదారు గారివద్దకువచ్చి మిలోద కొన్నిసంగతులు మనవి జేసికొనుటకు రాగా మీ బంబ్రోతులు నన్ను బయటికి గెంటినారు. ఇదియేమి శ్యామము అని చెప్పెననియు నాకోసం ము కచ్చి న యె డల చీటి బం పుట గాని

తేక వాకు ననుస్కరించుటగాని జరిగి యుండరదని డిప్టీ తహశీలుదారు గారని యుండినందు చలపతయ్యగారిని యెండుకు నెట్టికో యెనుకు నెట్టికో అప్పుడు వారి తరువాత వారిని కలిసివచ్చుచు గాని తాను అడిగి తెలుసు కొనలేదనియు గొప్ప భూస్వామి శాయుడు ప్రజాసేవ చేయువాడనియు తాను చలపతయ్యగారిని యెండుగురువరకు సాక్షియనా చేసెను.

11వ లేదని వాల్మీకి దొరగారికి (ప్రజల కమిటీవారికి విచారణ వద్దకు) విషయమై అగ్రాధి యేదము కలిగి వట్టును ఆ విషయమై మనవాడు జిల్లా కలెక్టరు మారుదొరగారిలో శీఘ్రమునకునుబాసెను. ప్రజలందరి ప మ్మెరము చేయుటకై ఆరోజున విచారణ ఆరంభమై యుండెను. విచారణ యేమియు జరగలేదు. ఆరోజు సాక్షులకాలము జరుగలేదు. సీని ఆ వ న ర వై తాంకన గ్ర క సమావేశము ఈ కారణములవలన నుచువట్టికోసాకు నిలువ జేసినది. మరునాడుదయమున కమిటీభ్యులకు గా. వెంకటయ్యకు కంట్లోలుగారు ఆయ్యవేనక కాశీరేవురావు పంతులుగారు జిల్లా కలెక్టరు మారు దొరగారును వాల్మీకిగారును సమావేశ మైనట్లును వాల్మీకి దొరగారు విచారించకుండ ఆపు దలచేయుటకు కలెక్టరుగారు సమ్మతించవట్టును. నేరాగోపితులగు ఆధికారులను బదిలీ చేయుటకుగూడ మూరు దొరగారు అంగీకరించవట్టును. కారణాంతరముననే కొత్తవారు తహశీలుదారు కోటయ్యశాయకుగారు మార్కెటు బదిలీ చేయబడినట్లును విచారణాసభసమిలో కమిటీభ్యులు ముదిరిన మాన్యులకు మార్కెటు అంగీకరించెదనియు తెలియవచ్చినది. 12వ జనవరి లేదని హుమాయూన్ సాహెబుగారి తరపు సాక్షి బంగారు రాఘవయ్యగారి యేజుంటు మంత్రాల నుబ్బారా ముగారు విచారించబడిరి. మోతే గంగరాజుగారు మొదలగు వదిమంది మిల్లుభామయ్యులు యెలూరులోను తాలూకాలోను దీహావన్నిటికి లియ్యము స్వయం చేయుటకు ఒప్పుకొని యొక భారతవామా వ్రాసినయిచ్చనటాట వాస్తవమనియు కాని నదరు భారత వామాలోనిరేట్లు తప్పుకడకున్నవని తక్కినవరకు లాక్షేపించినందున వర్తమలలో యొకరికోరిక తరువక నందున హుమాయూన్ సాహెబుగారు నదరు భారత వామాను రద్దు పజచి ఈ మట్ట వెంకట రత్నము గారి కే దీహావన్నియు నిర్వహింయు భాగ్యము కమాండీరు చేసి రనియు వర్తము కలహించిన సంగతి తాను వింటినియు స్వయముగ మాడలేదనియు భారత వామా వ్రాశుక పూర్వము ధరలవిషయమై వర్తము తెట్టి యాక్షేపముజేసికో భారత వామా దర్బలాగూడ అంతకంటె యెక్కువ ఆక్షేపణ లేదనియు చెప్పెను. ఆరోజు సాక్షులంక్రము వెజవాడ యెద్దవర్తపు క మం ది ర మం దు కృష్ణా జిల్లా ఆరవర వైతాంకవర్తక సమావేశము గొప్పభూస్వాములగు కోగంటి శాగభూషణముగారి యాజ్ఞాపత్యమున జరిగి వాల్మీకి దొరగారి విచారణ పనికిరాదనియు హుమాయూన్ సాహెబుగారిని కొత్తవారు నూర్చువును తహశీలుదారుకు వెంటనే బదిలీజేయ వలెననియు తేజువల సాక్ష్యము తిరిగి పోవుననియు తీర్మానించి దొరతనమునాకి కులీమూలముగ తెలియపడెడిది. కమిటీవారు కూడ యిట్టి ఆభిప్రాయు జనే కవర్చు మెంటు వారికిరాడ వలసియు తెలియజెప్పిరి.

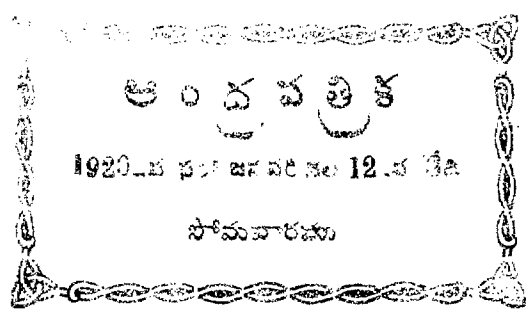
13వ లేదని హుమాయూన్ సాహెబుగారి తరపు (ఈమట్ట) వెంకటరత్నం వీరియందీసిన పట్టాభి నామయ్య గారు విచారించబడి క్రిందటికోజు మంత్రాల నుబ్బారా ముగారు చెప్పిరితినే నరకులు కొంచెము ఆక్షేపించిండున ఎక్రిముం టుకు రక్కణుడి తమకు దీహావ ఇచ్చినారు గాని హుమాయూన్ సాహెబుగారు పరసాక్షియే ఇచ్చలేదని చెప్పిరి.

9వ లేదని డిప్యూటీ మజిలీ కాపురమున ఇప్పుడు రామ్మ తమగ్రామము డి. గొప్పరం కడకయ్యగారి కడకు బరిటి రెండువారములలో తీసివేసిన మూడవోలో డి. గొప్పరము మారవకులకు ప్రజల అక్రమికి తెల్ల తెల్లకోరిక ఇప్పుడిదియు మన్నగలయు వియ్యము వారియ్యను ఇచ్చి ధరలకు అయ్యుచున్నారనియు ఈకోట్లో ప్రజలకు చాలాబాధగా నున్నదనియు తిరిగి వెంటనే తీసివేయవలసినదని చెప్పెను.

తర్వాత సాక్షి వెంకటాచలకవి గారును సాకిన్ తాచియ్య తన తాలూకు 800 బస్తాల ములకొలువల భాగ్యమును కొత్తవారు తహశీలుదారుగారు కమాండీరు చేసినందు హామీను కాని తమర్తీని తప్పకయు ఇచ్చి పరధరము కేకవజీయు వాస్తవ మాత్రకు కావలసింది తెల్లదీసినందు వాటిని తాచివల్ల కూడ భాగమును ముద్దవూడి మార్కెట్ కారాముగను ఇచ్చి ఆయన తాచివల్ల కూడ భాగ్యము తీసుకుంటే లాభం అనుభవించెనందు తహశీలుదారుగారు తో తప్పురనియు చెప్పెను.

10వ లేదని డి. గొప్పరము గొప్పరములకు కొం కృష్ణయ్య పంతులుగారు వెజవాడలోనే యుండి ఈకార్యమును నిర్వహించుచున్నారు. వారికి కాశీరేవురావు నీ. కొళిందరెడ్డిగారు సహాయులున్నారు.

సాక్షిలో కొందఱు సమయము చేరవలసి యును కొంత ఆలస్యముగ జరుగవలసి వచ్చుచున్నది.

దేశీయమహాసభ :
గాంధీమహాత్ముని గౌరవభావము

దేశీయమహాసభ, ఆల్లరిమూకలసభ క్రింద జరిగినది, దేశీయనామమును కోల్పోయి రాష్ట్రీయసభగా మారిపోయినది ననియు, ఆసభ నింతటితో వివర్జించి యథేచ్ఛగా ప్రవర్తించవలయుననియు, గాంధీ మహాత్ముని ప్రభుత్వము లోకమాన్య తిలకుగారిచే మోసపుచ్చబడినదియు, నూతన విమర్శకులు దోషాచారముల జేయుచున్న నీ పనులమున, గాంధీమహాత్ముని దీనివిషయమై నలులదలచుచున్నావో కనుగొన నెల్లరికి కుతూహలము, దీక్షమాననము. ఇటీవలి "యంగు ఇండియా" పత్రికలో గాంధీమహాత్ముని అమృత సరపు కాంగ్రెసుసభ విషయమై, తన యమూల్యాభిప్రాయమును ప్రకరించెను. ఆ వ్యాసపు భాషాంతరీకరణమును వేరొకచో ప్రకరించుచున్నారము. ఈనూరు జరిగిన కాంగ్రెసుమహాసభ, గాంధీమహాత్మునికి తీర్థయాత్రవలె నుండెను. కాంగ్రెసుసభ ఇరుగుచున్న దినములలో, వేలకొలది యాత్రికులు జలియగవాలాబాగున కవిత్రక్షేత్రముగ తిలకించిరి. రక్షసిక్తముగు నా త్రేతమున కొందరు సాష్టాంగక్రణామ మాచరించిరి. మరి కొంద రక్కడిమృత్తిక గొనిపోయి భద్రపరచికొనిరి. మరి కొందరు దానిని విభూతివలె నుపయోగించి నుడువన ధరించిరి. యాత్రికు లందరి యుద్దేశము లిటుల కవిత్రభావముతో గూడికొని యుండ, ఇంతకన్నను నే కాంగ్రెసు సభయందు జాతీయభావప్రజ్వలన మధికముగ నుండకలదు? ఆహ్వానఃసంఘాగృహులగు స్వామీ శ్రద్ధాసంకుల యొక్కయూ, అధ్యక్షులగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారియొక్కయూ యువవ్యాసములు, మిగుల మార్గముగ నుండెనని, గాంధీమహాత్ముని తలపు రెంటిలో పండిత నెహ్రూగారిదే కొంచెము కరువముగ నుండెననియు, పండితుడు పంజాబు విషయములను విశేషముగ జరిశీలించి యుండుటచే, వారికి హృదయావేదన మధికముగ గలిగెననియు, గాంధీ మహాత్ముడు తలంచుచున్నాడు. సభకు నిచ్చేసిన కడునైక వేల ప్రజలలో ఏదవ వస్తువుండికీ తెలియని ఆంగ్లభాషలో అధ్యక్షులు పవ్యాసము జదిపియుండుటచే, అది యంతగ రాణింపలేదని, గాంధీగారి యభిప్రాయము. సాధ్యముగనంతవరకు, కాంగ్రెసు సభాకార్యక్రమము హిందీభాషలోనే జరుగవలెనని, గత కాంగ్రెసుసభ స్పష్టపరచినటుల వారి యుద్దేశము. ప్రజల భాగ్యముగొరకు, మనము కృషివలసి, వారికి కాంగ్రెసుసభయందు తృప్తిపామును రగుల్కొల్పవలసివచ్చెను. ఇంతకన్నను వేమూర్తము గుండునని, గాంధీగారు చాటుచున్నారు. మదరాష్ట్రమువారికి దప్పు కుగిలినవారందరికిని భావయందు కొంత కరణము ముందును. మదరాష్ట్ర ప్రతినిధులనుమాత్రము ఆంగ్ల భాష మాటలాడనియే వచ్చును. కొంతకాలమువరకు మసిధారణ సంఘములో మాత్రము ఆంగ్ల

భాష మాత్రమోగినక తీరదని, గాంధీగారు రంగీరంచుచున్నారు. కాని, అఖిల భారత వ్యవహారములలో హిందీదలచు మద్రాసు రాష్ట్రీయులు త్వరలో హిందీభాషను నేర్చికొనియుండుట శ్రేయస్కరమనియు, స్వల్పసంఖ్యాకులగు ఆంగ్లవిద్యార్థుల లాభముగొరకు, ఆంగ్లభాషా పరిచయము లేని అత్యధిక సంఖ్యాకులకు కాంగ్రెసు సభా లాభము లేకుండ జేయుట పాడిగాదనియు, గాంధీగారు దృఢీభించుచున్నారు.

మండల, రాష్ట్రీయసభల కార్యక్రమమును ఆయాదేశ భాషలలోను, కాంగ్రెసు మహాసభా కార్యక్రమమును హిందీభాషలోను జరుపుచుండుటచే, ఆంగ్లవిద్యార్థులలో కొందరికిపుడు సంకటముగ నుండవచ్చును. ఇట్టిమార్పు త్వరలో ప్రవేశపెట్టబడుచున్నదని, కొందరు గింపవచ్చును. ఇట్టివారు, దేశసమస్యలను దూరదృష్టితో పరిశీలించుట భావ్యము. కాంగ్రెసుసభ భారతజాతీయ స్వరూపమును ప్రజలకు దృఢీచరము గావించుట ముఖ్యసంఘా. భారతజాతీయైక్య ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము, కాంగ్రెసు సభలో నెల్లరికి పాడగట్టుచుండవలెను. అన్ని రాష్ట్రములనుండియు, భారతీయు లేతెంచి, విదేశభాషలో తమ కార్యక్రమమును జరుపుకొనుచుండ, కాంగ్రెసు సభ యందు భారత జాతీయస్వరూపము సాక్షాత్కరించుటకు మోడుగ, ఆంగ్లమిశ్రిత స్వరూపము పాడగట్టును. అట్టితరీ, కాంగ్రెసుసభ ప్రజల యందుద్బోధము గలిగించవలయు. కవిత్రభావముల నుద్బవించ జేయవలెను. యాత్రాస్థలముగ పరిణమించనేరదు. హిందూదేశమందలి ప్రతి సంఘమునకును, ప్రత్యేకభాష ఎటులగలదో, హిందూదేశమున కంతకును సామాన్య మగు జాతీయభాష యొకటి గలదని, ఇంతటినుండియు వెల్లడిగాగలదు. అమృతసరపు కాంగ్రెసుసభ, ఇట్టి సత్యమును ప్రకంచమున కెఱుకరచెను. హిందీభాషను వాడుటవలన, స్వల్పసంఖ్యాకులకు తాత్కాలికమగుయిబ్బంది గలిగెనను కారణముచే, కాంగ్రెసుసభ పూర్వపు గౌరవమును కోల్పోయెనని నుడువులు, పరిహాసాస్తవము.

గాంధీమహాత్ముడు, మరియొక సూచన గావించుచున్నాడు. ఇకముందు నుండియు, సభాధ్యక్షుల యువవ్యాసములను హిందూస్థానిభాష యందును, సభ ఏరాష్ట్రమునందు జరుగునో ఆ రాష్ట్రభాషయందుకూడ ముడిపించి, కాంగ్రెసు సభసపు ద్వారమువద్దనే ప్రతినిధుల కిచ్చుట శ్రేయములు జేయబడెనని, సభాకల్లోలమునకు కారణ ముండదని, గాంధీగారి యుద్దేశము. ఇక, కాంగ్రెసుసభయందు అభిప్రాయ భేదములు గలవని యంగీకరింపక దప్పదు. అన్ని పక్షముల వారికిని కాంగ్రెసుసభయందు స్థానముగల దనియు, జాతీయమహాసభ యను నామము దానికి సార్థక మగుటయు, ఎల్లరును దృఢప్రయత్నముల గావించవలయుననియు, గాంధీమహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. పంజాబుదేశములో, సభికారులు జేసిన లోకములను ఖండించుటయే గాక, కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రజలనుండగముల గూడ, ఖండించి, తనవిధిని నిర్వర్తించె నని, గాంధీమహాత్ముడు దెలుపుచున్నాడు. ప్రజల సలహిష వైపరీత్యముల కిదియే తగిన ప్రాయశ్చిత్త మనియు, తీర్మానము లలోకెల్ల నిదియే ముఖ్యతీర్మాన మనియు, గాంధీమహాత్ముని యుద్దేశము. సత్యవ్రతావలంబు డగు గాంధీమహాత్ముని, మహాహిందీము లిందుమూలమున దెలియగలవు. రాజ్యాంగసంస్కరణములు, పంజాబు విషయముల ముందర, రెండవసాస

మాక్రమమును వని, గాంధీ మహాత్ముడ తలచుచున్నాడు.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములగుప్పి, గాంధీ మహాత్మునికిని, లోకమాన్య తిలకు నకు నభేదాభిప్రాయము గలిగినటుల, మాహాత్ములెరిగి విషయమే. తుట్టుతుడ కుభయులను సమాధానమున కొడబడిరి. కాంగ్రెసు మహాసభలో, వివిధ పక్షములవారును తమ తమ యభిప్రాయములను వట్టుదలతో వెలిబుచ్చుట యవసరము. చర్చ బాగుగ జరిగిపిమ్ముట, ఏలగునంతవరకు సమాధానమున కొడబడుట లాభకరము. తమ తమ బాధ్యతలను లోకమాన్యముకు, గాంధీమహాత్ముకును బాగుగ గుర్రెటిగి యుండుట చేతనే, సమాధానము సంగీకరించి యుండిరి. అంతమాత్రముచే, గాంధీమహాత్ముని లోకమాన్యము మోసపుచ్చెనని ప్రకటింపట, మిగుల అనుచితము. లోకమాన్యని యెడ, గాంధీమహాత్ముని కెట్టి గౌరవము గలదో నీ క్రింది వాక్యములబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

"తుట్టుతుడకు, రాజీగుడిరిననిన, లోకమాన్య తిలకుగారియొక్కయు, దానుగారి యొక్కయు సహజ సుస్వభావ మిందు మూలమున వెల్లడియగుచున్నది. వారుభయులును, తమ భావముల నేమాత్రము విడువకబోయినను, కాంగ్రెసు సభయందు తీవ్ర భిన్నాభిప్రాయము ప్రబలకుండుట కాతురముజూపుట, మిగులసంతోష ప్రదముగ నుండెను. వేదికపై నున్న వారనేకలు, రాజీకొరకు ప్రయత్నముల నలుపుటగూడ, సంతోషదాయకముగ నుండెను."

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసముబట్టి, అమృత సరపు కాంగ్రెసుసభ పూర్వోన్నత్యము బోగొట్టుకొనుటకు మారుగ, భారత జాతీయైక్య నిజస్వరూపమును బహుల్పరది, దిగ్భవతేజవెదరిన నులభముగ కనుగొనవచ్చును.

రాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనము :
పార్లమెంటుసభలోని చర్చ

నిన్నటిదినమందిన ఇండియాపత్రికలో, పార్లమెంటుసభలో సంస్కరణశాసనము గూర్చి జరిగినచర్చ పూర్తిగ ప్రచురింపబడినది దీనిబట్టి జూచిన, హిందూదేశమిత్తులు దేచ్చిన ముఖ్యమగు సవరణలన్నియు నోడిపోయెననియు, బిల్లులోజరిగిన మార్పులు విశేషభాగకరముయింపి గావనియు, గ్రహింపవచ్చును. ప్రస్తుతశాసనము, అధికంజరము వలె నున్నది శాసనమునకు ప్రాముఖ్యతవనదగు "రూల్సు" ముందెన్నడో నిర్దింకబడును. నిబంధనలబట్టిగా, శాసనపు టుపయోగమును గ్రహించుటకు వీలుండదు. ఆచరణలో శాసనము నుపయోగకరముగ గా, ననుపయోగకరముగ గాని, జేయుగలిగినవినిబాధనలే. అవిఎవ్వయో తెలియకనే, శాసనముగూర్చి ఎల్లరభిప్రాయ మొసగుచున్నారు. సంస్కరణపుబిల్లు వెంటనే శాసనముగటకు, ఇండ్లోలిటిషు సంఘసభ్యులగు కలనల్ ఏటుగారు గూడ అంగీకరించి యుండిరి. కాని రూల్సుమాత్రము, బిల్లులో నిపుడు పొందుపరుక గూడదని, వారు కట్టుబట్టిరి. తుదకటులనే జరిగెను. మందు నిబంధన లేరూకముదాల్చునోయని, వెలగొడకతప్పదు. బా, జప్తిను, పోలీసుశాఖలదప్ప మిగిలిన శాఖలనన్నిటిని ప్రజలకరము జేయవలయునని, స్పూరుగా లోక సవరణను ప్రతిపాదించగ, వెజ్టివుడ్డుగారు దాని నామోదించిరి. వారిద్దరును, అతిసమర్థతతో నీ విషయముగూర్చి వాదించి యుండిరి. మాంటాగూగారిండుల కిచ్చిన సమాధాన మతి బలహీనముగ నున్నది.

సంస్కరణములు, ప్రజలకోర్కెలను సఫలపరచుట కుద్దేశించబడలేదనియు, తమకేది యుక్తమని తోచునో దానినే తాము ప్రసాదించితిమనియు, మాంటాగుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ప్రజాశయములను సఫలకరములు యనిన గౌరవతోప మని తలచుట, విపరీతముగ గాఢపంజరమానము. ఈ కారణముచే, సంస్కరణశాసన మంత యుద్ధారవంత మయిన దని తలచినను, స్వయంనిష్ఠ యాధికార మొనగలుగుట మాంటాగు గారు ప్రయత్నించుచున్నది. సలుకలేదని స్పష్టమగుచున్నది. లెప్పి నంటు కమాండరు కోవర్తిగారు, మాంటాగు గారి యభిప్రాయములు ప్రజలకు రుచించవనియు, స్వార్థగారి సవరణ సంగీకరింపనియెడల భారతీయుల కమితముగా నాశాభంగము గలుగుననియు, నుడివీరి గాని, ప్రయోజనము గలుగలేదు. స్వార్థగారి సవరణకు 47గురు అనుకూలురుగను, 260మంది ప్రతిఘటించునని వోలుచున్నది. స్త్రీస్వాతంత్ర్యసమస్య విషయమై, క్రొత్తగ పార్లమెంటు సభ్యురాలుగ జేరిన అస్తరుసతిగారు కట్టుదలతో వాదించిరి. ఈ సవరణపై వాదప్రతివాదములు చెలరేగెను. కాని, క్రొత్త శాసనసర్వణ సభల కీ నివిషయమును విడిచిపెట్టవలయు నని, మాంటాగు రనిరి. ఈ సవరణకు 67 ప్రాజెక్టు అనుకూలముగను, 202 ప్రాజెక్టు ప్రతిఘటించునని వచ్చెను. నూతనరాష్ట్రనిర్మాణము గూర్చి కూడ, కలనల్ ఏటుగారొక వివరణను ప్రతిపాదించిరి. ఆ సవరణ ఈతరువాత నుండెను.

15 విలంబము కలనల్ ఏటుగారి క్రింది మాటల జేర్చునని కోరిరి.

“నూతనరాష్ట్ర నిర్మాణముకోరకై భాషా ప్రయుక్త విభాగము లేమియు సాధ్యముకాదు. గొనుట కేర్పడిన విచారణసంఘమువారి నివేదిక మును, పార్లమెంటు సభలయందు బెట్టవలయును. పార్లమెంటు సభలు రెండును దీని సంగీకరించిన పిమ్మట, ప్రభుత్వకార్యదర్శి దీనిని సార్వభౌముని యనుమతికి బంపవలయును. సార్వభౌముని యనుమతి బడిన పిమ్మట, దానిని బిల్లులో పెట్టవలయును. క్రొత్త జేర్చవలయును. పెట్టవలయును బిల్లులో జేర్చవలయును, బిల్లు అమలులోకి రాజును.”

కలనల్ ఏటుగారికి, మనకును అభిప్రాయ భేదము లేని యున్నను, సత్వర నూతనరాష్ట్ర నిర్మాణపశ్చాత్తరము వారు గ్రహించుట సంతోషదాయక మగుచున్నది. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభాగముననుసరించియే, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు నిర్మించబడుట యవసరము. లేనియెడల, నూతన స్వకరిపాలనము ప్రజాకరిపాలనము గావాలను. ఆంధ్రు లీయవసరమును బాగుగ గుర్తించిరి. మాంటాగుగారి యవసరమును గుర్తించుటకు కోచనియును. స్టేటు కొన్నింటిలో నిమిత్తము లేదని, కలనల్ వెజ్టిప్రెస్టుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరిగాని, అయ్యది త్రోసివేయబడెను. వాకిట్ల స్వాతంత్ర్యప్రదానపశ్చాత్తరము, వెజ్టిప్రెస్టు గారు బాగుగ విశదపరచిరి. హిందూ దేశమునకే ఆ బాధ్యతను వదిలిపెట్టవలయునని, మాంటాగుగారు రనిరి. మాంటాగుగారి యుద్దేశము సమంజసమే గాని, ఇండియా ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యతను వహించనంతవరకు, ఈ సాకార్యమువలన ప్రయోజన మంతగ నుండవలయును.

సామ్రాజ్యశాసనసభ వారే శాసనము వైనను, రాజప్రతినిధిగారు సూచించినవిధమున కావించనియెడల, రాజప్రతినిధిగారు శాసనము జేశాంతికిని సురక్షితమునకును, బ్రిటిషు హిందూదేశ తేమమునకును అవసరమని నిర్ణయించెను, ఆ శాసనము నమలులో బెట్టవచ్చునని, 26 క్లాజు ప్రతిపాదించు

చున్నది. వైముడు మాటలకు బదులు, ప్రభుత్వ వైస్రపుతేమమునకును, శాంతికిని, క్రమశిక్షకును అనుమాటల జేర్చవలయునని, మాకలంస్కాటుగారు సవరణను సూచించిరి. ప్రస్తుత నిబంధన ప్రకారము, రాజప్రతినిధిగారు రివివరకు వలెనే, జేశాంతిపేరు బెట్టి, ఏ విధంబు శాసనము నయినను కావించవచ్చును. సార్వభౌము దీక్షిశాసనమును రివివరమువచ్చునని నిబంధనగో గలదుగాని, అది ఎప్పుడును శార్యచరణయందు జరుగునది గాదు. నూతన సంస్కరణముల క్రిందనయినను, రాలెటుబిల్లు బోలు చట్టములు నిర్మించబడవను నిశ్చయము లేకున్నది. వెజ్టిప్రెస్టుగా రివివరము నెగుకవరచిరి గాని, సైసవరణ నిరకరింపబడెను. ప్రస్తుతమున, ఇండియా ప్రభుత్వకార్య నిర్వాహక సభయందు, సభ్యుల గొప్పసంఖ్య నిర్ణయించబడియున్నది. నూతనశాసనమున దానిర్ణయము దొలగింపబడినది. అందుచే నువ్వుగు భారతీయులు సభ్యులుగ నున్నంతమాత్రమున కలిగెడి లాభ మంతగనుండదు. సభ్యులసంఖ్యను, ప్రభుత్వమువారు హెచ్చించవచ్చును. అప్పుడు, భారతీయసభ్యులసంఖ్యనుగలగుచును. వెజ్టిప్రెస్టుగారు రుదుచే, సభ్యులసంఖ్యలో కనీసము సగముమంది మునినను శాసనసభ్యులనుండి నియమితులయిన భారతీయులుగ నుండవలయు నని, కోరి. వారి కోర్కె త్రోసివేయబడెను.

జదివల్సరములకు పిమ్మట, సంస్కరణముల గూర్చి విచారణ యందు మేల్పెనను వాక్యములను మార్చి, వదివల్సరములలోపలను అను మాటల జేర్చవలయునని, స్వార్థ గారు ప్రతిపాదించిరి. లేబువాల్సీ వారి నిబంధనను గౌరవింపవలరని, వారు స్పష్టపరచిరి. జన్మస్వాతంత్ర్య సంరక్షణ గూర్చి స్వార్థ, వెజ్టిప్రెస్టు, హెడ్డెస్సుగారు ఒక తీర్మానము నుపపాదించిరిగాని, అధ్యక్షు లిది, సార్వభౌముని ప్రతిబంధమున జేర్చదగినదిగాని, శాసనమునం దిముచ్చుటకు ఏలగుననిగాదని త్రోసివేయబడి మిగల కోచనియును. తరు అంత్యో కవ్యావములో, వెజ్టిప్రెస్టుగా రివివరమును ముచ్చటించుచు, రాజకీయ నిర్బంధతులకు క్షమాపణ యిచ్చి, జన్మస్వాతంత్ర్యరక్షణయు తక్కువ పొందు కురువబడవలెనని, నివేదించిరి. సార్వభౌముని ప్రకటనమం దయినను జన్మస్వాతంత్ర్య సంరక్షణమును పొందుకరచిన నెంతయో బాగుండెడిది. అటుల జరుగకపోవుట, గొప్పగోప మని చెప్పకతీరదు. సంస్కరణ శాసనమున వచ్చినదానికన్న రాదగిన దెంతయో గలదు. భావికర్తవ్య మెద్ది? ఇండియా కట్రిక ఇటులవాయుచున్నది.

“ప్రస్తుతస్థితి నిరుత్సాహకరముగ నున్నను, స్వకరిపాలనాభిలాషులు వెటగొండ నవసరము లేదు. సంస్కరణశాసనము భావికర్తవ్యమెద్దియో నిరూపించు చున్నది. దీంతోసంత్రిప్తి జెందువారందరును సంతోషపడనిండు. ప్రభుత్వపు గౌరవములు వారికి చేకూరవచ్చును. నిజమగు దేశాభిమాను లికముందు నిరంతరికృషి సలుపవలయును. హిందూ దేశము, వదునైదువత్సరములలో గాక, వదివల్సరములలోను గాక, ఇంకను శీఘ్రముగనే సంపూర్ణ స్వకరిపాలనమును పొందవలయును. ఇందువలన, హిందూ దేశ లాభమును, ఆంగ్ల దేశపు గౌరవమునుకూడ చేకూరును.”

మదరాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునను ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎస్. సత్యమూర్తిగారు, వి. ఓ. చిదంబరం పిల్లగారు ఆచార్యులను కాంగ్రెసునుగూర్చియు, సంస్కరణ శాసనముగూర్చియు నెల 14వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు తిరుళ్ళిక్కణి బిల్లింగ్ ఉపన్యసించెద.

స్థానికాది వార్తలు

(1)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు:— 21 డిసెంబర్ (క్రిస్మాస్) మునిసిపల్ కమిషనరీ పదవికి అభ్యర్థిని కోరిన ఎ. యస్. వెంకటాచారిగారు మాన వ్రాయుచున్నాడు.

సర్. పి. రాజగోపాలాచారిగారు:— పిమ్మట చెప్పి పనికి ఈ వార్త 19-10 తేదీ వచ్చెదనియు, 20-10 తేదీ గొనూరి బుల్లపాపేయగారి పద్దమిండి చార్జి పుచ్చుకొనెద రనియు తెలియచున్నది.

క్యాబినెటు:— వెజ్టిప్రెస్టు జగతి (పింటింగు) విచ్చి, వారిచే తయారు జేయబడిన క్యాబినెటును మదన చులగో నడికొంటిమి. పిటియను హిందువుల పండుగలు, దొరతనమువారి కే. పుట వివరంబుజేయున్నది.

మదరాసు గౌరవరణములు:— జనవరి 10 తేదీన అంతమయ్యే వారమున 100.3 కి 57.4 నుంతు: మంజీరిది. మహాదిలస 8 గురుకు, కలరావల 1 ను, ఇంపు మంజావల 15 గురుకు, ఇకరవ్వర మంజావల 45 గురుకు మరణించిరి.

నోట్లుపోవుట:— బాలభట సంఘ ప్రధాన కార్యాలయమునకు సంబంధించిన 50 రూపాయలు నోట్లు బాలభటో సాభ్యములకు కరగావచ్చునని నెట్ట్రోప్రేక్షక వద్ద తెసాంటుగారి యూరేసిపులో నిన్న పోస్టుగొనిరనిమాట ప్రాచుర్యమును. ఆనోట్లు ఎవరికై నను దొరికిన ఎవల వాటిని వారికి పంక వార్ధితులు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:— వై సభవారు మంగళవారం 18-10 తేదీ సాయంత్రము 5-80 గంటలకు విక్టోరియా పురమందిరమున “విజయము సామ్రాజ్యవాళిసము” అను నాటకమున ప్రదర్శించెదను. తెల్పు క్యాబినెటులగు టి. రాఘవాచార్యులు గారు కళాకౌశల్యం గలవని చెప్పెను. ఆంధ్రనాటక రంగమునకు రాఘవాచార్యులు గారిని సేకు కృతజ్ఞులై తెలుపుచు ననవారొక రిక్తి అభినయసింపజను పిరికి బహుమతిగా నిచ్చెదను. దినాకంఠాచరు పి. త్యాగరాజయ్యగారి కృత్యములగుంచెదను. ఈసభవారు 14-10 తేదీ సాయంత్రము విక్టోరియానాటకము ప్రదర్శించెదను.

మినెన్ బెసాంటుగారు

చెన్నపురికి వచ్చెయుట.

మినెన్ అనిబెసాంటుగారు నిన్న ఉదయము బొంబయిమెయలువ్వారా చెన్నపురికి వచ్చెను. పురజనుల సేవల ఆమెకు స్వాగత యిచ్చి స్టేషన్ కు వచ్చియుండిరి. స్వాగతమున సభాకేంద్రుల గా, గౌ. ఎ. యస్. క్రినివాళి గారి గారు, గౌ. డి. యస్. కృష్ణా, విరాజ్ పాదర్థ యల్, గోవిందరాఘవయ్యగారు, కే. వెల్లెగార్లు, పి. వి. రామస్వామిగారు జి. యస్. అంజనేయగారు జి. ఎ. నరేశ్వరగారు, క. మద్దు కృష్ణయ్యగారు, డాక్టర్ య. కృష్ణస్వామిగారు, పి. వి. రామస్వామిగారు, ఎ. యస్. రామయ్యగారు మున్నగు వార నేటి యి స్టేషన్ కు వచ్చిరి. బాలభటులు బిల్లింగ్ సంఘసభ్యులు బాటి ప్రతిస్థాపనముల విద్యార్థులగుట స్టేషన్ కు వచ్చియు బెసాంటుగారు బండిదిగ నే ఆమె యంతమునకు బోయి పూలమాలవైచిరి. పిమ్మట అమితోత్సాహముతో వింపేట రాజుచేటమిద ఆశ్రమాంతు మినెన్ బెసాంటు ఊరేగింపుతో కొనిపోవడిన రి. రామో ప్రాంత సంఘం పోరతితా. బులముగో బెసాంటుగారికి స్వాగత పిమ్మట లాడ్ గోవిందరామగారి బంగ చెన్నపురి యందలి బాధ్య కార్యములు, చెన్నపురి కార్యములను బెసాంటుగారికి సాగిరి. చెన్నపురి కార్యములను ఆరాధ్యులకు లభిగాన కార్యములను బుల్లి వివరములను బెసాంటుగారు తెలుపుచున్నది. బెసాంటుగారు, బాధ్యులగారి వియు, ప్రాపంచిక కార్యములను సమస్తము గుర్తించి, ఒకసంగబడిన స్వాతంత్ర్యము పందముల కల్యాణముందర మొదలగునా రు బెసాంటుగారును అరవమునందు తెలియజెప్పిరి. భజనల గింపు ఆడయారు చెరుసరికి మధ్యాహ్నం 1

హంటరు సంఘము.

శనివారము.

(మాన్యువారు విచారణ చేయుదురు.)

అమాన్యువారు, జనవరి 10:-నేటితో హంటరు సంఘమువారి విచారణ అమాన్యువారు పూర్తియైయున్నది. శనివారమున గూడీ కేసులవారి నుండి సాక్షులు పుచ్చుకొనిరి. శ్రీమతి అనసూయ బాయి గారు మొదట సాక్ష్యమిచ్చిరి.

హంటరు ప్రభువుగా రామయ్య ప్రశ్నించిరి. గంధిగారు చెప్పినదానికంటె తా నేమియు చెప్పక చెప్పలేననిది తేదని అమె చెప్పెను.

ఇతర సాక్షులు.

అమాన్యువారు మునిసిపాలిటీకి ప్రెసిడెంటుగ నున్న రావులపాద్మరావు రామస్వామి నిలకఁతను, హరిలాల్ జేకాయ, ఎం. సి. పటేలు, కృష్ణలాల, ఎం. జేకాయ, వల్లభాయి జేకాయగారు తరువాత సాక్ష్యమిచ్చిరి. అల్లలలు జరిగినదియు అలా తాము యిండ్లలోనున్నది సాహిత్యము చేయలేదని చెప్పినదానిని వారు ఖండించిరి.

తలపాటిగారు.

వాడియాడు మునిసిపాలిటీకి ప్రెసిడెంటుగ నున్న గోకులదాసు కలాటిగారు ఆఖరు సాక్ష్యమిచ్చి వాడియాడులో అపరాధపు పోలీసు సేర్కరదినందునకు నష్టపూర్తికి సాక్ష్యమునూ చేసినందునకు అక్షేపించిరి. సభ్యులు సోమవారమునాడు బొంబాయికి వయలేయదురు.

శనివారపు విచారణవివరములు

అమాన్యువారు జనవరి 10:-నేటితో అమాన్యువారు విచారణ పూర్తియైయున్నది. గుజరాతుసభ వత్సమున కొందరు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

అనసూయ బాయి

అనసూయ బాయిగారు స్వల్పకాలము మాత్రమే సాక్ష్యమిచ్చిరి.

హంటరు ప్రభువు కృష్ణచింతకృష్ణులు అమె యిట్లు చెప్పెను:- యంత్రకాలలో పనిచేయువారినిమిత్రము నేను చాలా చనిచేసి యుంటిని. అందువలన వారికి వాడుక ఎత్తున గౌరవమున్నది. అల్లలలు జరిగినప్పుడు నేను బొంబాయిలో నుంటిని. నేను గంధిగారిలో అమాన్యువారు వెళ్లితిని. శుక్రవారమునాడు గంధిగారు సాక్ష్యమిచ్చుచున్నప్పుడు నేనుంటిని. వారు చెప్పినదానికంటె నేను చెప్పలేననిది తేదు. చాలా యంత్రముగ నున్నదని హంటరు ప్రభువు గారు నడిచిరి.

నగరుదాసు గారు

నగరాంగములోని మమలతుదారు ఆఫీసులో గుమాస్తాగా నుండిన మదీలాలు నగరుదాసుగారు తరువాత సాక్ష్యమిచ్చి వాళ్లు అవలంబరకను గారిని బ్రతికియుండగనే కిరణశాయి పోసి తగులబెట్టినది చెప్పిరి.

రామస్వామి గారు

అమాన్యువారు మునిసిపాలిటీకి ప్రెసిడెంటుగ నున్న అపాద్మరావు రామస్వామి మాపులూగారు సాక్ష్యమిచ్చి అజగురున్న పుడు పీఠలలోనికి వెళ్లి అల్లలలు లేకుండ పోసిన దంతయు చేసితినిని చెప్పెను.

సత్యాగ్రహోద్యమమునకు తాను విముఖుడై యున్నట్లు నెటల్వారు గారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చి దానికి వ్యతిరేకమందుకు బోధించలేదని యాడుగ బొంబాయిలోనుండి రు దారి తీయుదునని చేయుంటినిని నడిచెను. దాని ఇతర సభ్యులు చిరువ్వాలు నెటల్వారుగారి వైపునకు పండవనము చేసిరి.

గంధిగార్ని ప్రశ్నలకు సాక్షియిట్లు చెప్పెను:- కొందరు సత్యాగ్రహ గ్రహణకు విముఖముగ నుండి పాయములను తెలిసిరి. అప్పుడుదానికి వ్యతిరేకముగ బాదులో బోధించుట కలన ప్రయోజన ముండదు.

హరిలాలు జేకాయ గారు.

అమాన్యువారు డిప్రీప్రబోధ వైసు ప్రెసిడెంటు యిసాహేలు హరిలాలు జేకాయ గారు తరువాత మూలలోనివారికి కోపము తెప్పించిరిని నడిచిరి. దీని వ్యామూహి రాంకిన గారు గుచ్చుకుచ్చి

ని వారు నెటల్వారుగారికి ప్రత్యుత్తర

ఎం. సి. పటేలుగారు.

ఎం. సి. పటేలుగారు తరువాత తెలిసినసంగతులు వివరించిరి.

ఎం. జేకాయగారు.

గుజరాతీ సభకు కార్యదర్శియు ప్రిధనమగు కృష్ణలాల ఎం. జేకాయగారు తరువాత సాక్ష్యమిచ్చి ఎంతమందికి సాహాయము చేయవలసి యుండునో నిర్ణయించుటకై చనిపోయిన దెబ్బలుతగిలిన వారినివయమై కనుగొని యుండుటకే వారి సంఖ్యకు నడిచిరి. ఏప్రిల్ 12 వ తేదీని 6 గురు చనిపోయిరి. 16 గురు దెబ్బలు తగిలెను. 18 వ తేదీ 15కి దెబ్బలు తగిలెను. ఒకడు చనిపోయెను. చనిపోయినవారిలో ముగ్గురు అడంగులు కలరు.

మందుగ వాలోశించి అల్లలలు చేయించిరిని తానుం గీకరింక వాలమని నెటల్వారుగారికి సాక్షి తెలిపెను.

వల్లభాయి వటేలుగారు.

వ్యాపక వల్లభాయి వటేలుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు నిట్లు తెలిసి:- 11-వ తేదీని తిరిగి నల్లలలు జరుగునని నేను నునాతో వని చేయువారును 10-వ తేదీ రాత్రి యునోలేదు 11-వ తేదీని నేను అనసూయ బాయిగారు బంగళా యొద్దకు వెళ్లి మాటవాంఠ్రులలో చేరుటకు ప్రోత్సాహ పరుచుమంద అమెను పట్టుకొనినట్లు నడంతి కలిగెను. ఆతేదీ ఉదయమున అమె బొంబాయికుంచి రావలసియుండి రాలేదు. దానిమీద వారి కనుమానము కలిగెను. అల్లలలు ప్రారంభమయ్యెను. 11 వ తేదీ సాయంత్రమునకు స్థితిగతులు బాంతుంచెను. మరునాడు మార్చి 12 యంత్రవృత్తుల నమలులోని పెట్టుటకు కారణము కనిపించెను.

గోకులదాసు గారు

వాడియాడు మునిసిపాలిటీకి ప్రెసిడెంటుగ నున్న గోకులదాసు కలాటిగారు ఆఖరు సాక్ష్యమిచ్చి అపరాధపు పోలీసునువెళ్లి నష్టపూర్తికి సాక్ష్యమునూ చేసినందునకు వారాక్షేపించిరి. వాడియాడునకు 1 1/2 లక్షలు దూరములో నైనికులతోనుండిన రైలును బోల్స్ తోగిరి కొలదినుండికి దానిలో బోల్స్ కుండెడి. ఒకనిని మాత్రమే శిక్షించిరి. వాడియాడు ప్రజలు సాలకులకు తోడ్పడిరి. పోలీసువారినినిధించుట కళంకముగ నున్నది. వాడియాడుజిల్లాకు రక్షణ కాపనమున వర్తింపజేసిరి. అది అవలంబు లేదు.

సభ్యుల కోపోచెప్ప దలచితి నని గవర్న మెంటు ఎడ్వైజేటు కెంపుగాన చెప్పిరి. అది ఆచారము కాదని హంటరు ప్రభువు గారు నడిచి దాని శిక్షించిరి.

అంతటితో విచారణ పూర్తియైయున్నది.

గంధిగారు.

గంధిగారిని హంటరు ప్రభువు ప్రశ్నించుచు నిట్లడిగి:- అమాన్యువారు విచారణ పనియెడలనుగురించియే మన కిక్కడ ప్రశ్నియున్నది. యంత్రకాలలో పనిచేయువాండలలో మీకు చాలా పలుకుబడియున్న దని వింటిమి.

గంధి:- అవును.

ప్రశ్న:- అందువలన వారికి ప్రజలు కలిగి అల్లలలు ప్రారంభమైట్లు నినించుచున్నది.

జవాబు:- అవును.

ప్రశ్న:- అక్కడ జరిగినసంగతులను మీరు చూడలేదు.

జవాబు:- లేదు.

ప్రశ్న:- నిజము తెలిసికొనుటకు మీ రేమైన మాకు చెప్పవలసిరా?

జవాబు:- ఈసంగతులు చెప్పవలసింది. అమాన్యువారు వారుగాని వీరాంగములో గాని మాకే లబ్ధిచేయుట బాగుండలేదు. వారు కట్టుబాటుల నతిక్రమించుట చాలా సంతాపకరము. వారి పనులను నేను సమర్థించదలచుకోలేదు. ప్రజలకు ప్రభుత్వమువారు చాలా ఒత్తిడి కలిగించివారిని తప్పుక తప్పుకు. గవర్న మెంటువారు దృక్పథముగ సంపరిచిరిని నేననను. మూలము దారుణకార్యములను చేయలేదని చెప్పెను. ప్రభుత్వమువారు పారలడినప్పుడు తమింతుకు కున్నంత పీట ప్రజలు చేసినప్పు యుండదని భావించుచుంటిని.

ప్రజలుచేసిన దుష్టకార్యములకు మందలించి వారిని బాంతుంచుటకు చేసిన యత్నములను వారు వివరించిరి. అప్పుడు జరిగిన సభలలో నొకదానియందు గంధిగారు “నిర్దిష్టమైన కట్ట” “విద్యారంభము” అను పదములను ప్రయోగించిరి. వారికిని ప్రజలకును వ్యతిరేకముగ వాని విషయమై వ్యాఖ్యానములు చేసిరి.

గంధిగారిని ప్రశ్నించి:- నేను గుజరాతీలో నున్ననెండి యుంటిని. విద్యారంభమునగా చదువుకొనినవారని వాదించెను. వెర్నవెర్న కరితలిచ్చిన వారిని అర్థము కాదు. బహుశం నైన కట్ట కలదని నేను చెప్పలేను. బాగా ఆలోచించి అల్లలలు జరిపినది చెప్పితిని. ఆరెంటికి ఒకటే అర్థములేను. అప్పుడు చెప్పినదానిలో నొకమాట నైనను కాదనను. అమాన్యువారు లో కరితలిచ్చిన కట్టకలదని చెప్పలేను.

తొందరగమాత్రము కొందరు గూఢువులూ చేసియుండిరి. నిజముగ కట్టలేదు. నైదరుగారు చేసివిచారణతో నాకే ప్రశ్నియులేదు. ప్రజలు వెనకదారి పడకుండ రక్షించిన చాలు నని నేనుయోచించితిని. అనసూయ బాయి గారిని పట్టుకొన్నారని దుర్భాషలు కొందరు వకంతిగ కలిగించుటకు ప్రజలకు ప్రోత్సాహ కలిగిఅల్లలలుచేసిరి. మిడిమడిపానము కలవారు కొందరుండిరి. వారిని నే నెరుగుదును. వారిని దానినుండి మరలించుటకు యత్నంచించిరి. విప్లవోద్యమములో చేరినవా! నెందరినో వారి పిచ్చిని కదర్చి మంచిదానికి తెచ్చితిని.

ప్రశ్న:- అల్లరిచేసిన వారందరకు నమోద భావముందెనా?

జవాబు:- కొద్దిమంది మందయ్యెను.

ప్రశ్న:- నేరము చేసినవారిని అధికారులు శిక్షించుట మీసిద్ధాంతముల ప్రకారము మంచిదేనా?

జవాబు:- తప్పక నేను చెప్పెను. ఏమి చెప్పటకును కన్పయెను. నేరముని శిక్షించుటకు సత్యాగ్రహ మున్నచెప్పెను. కావున నేను ప్రభుత్వమునకు శిక్షింపని చెప్పెను వివరించెను.

ప్రశ్న:- తనకు తెలిసిన సంగతుల సభకారులకు తెలిసి నేరములకు శిక్షించుటలో తోడ్పడుట సత్యాగ్రహ సిద్ధాంతములకు వ్యతిరేకముకదా?

జవాబు:- పోలీసువారికి తోడ్పడుట సత్యాగ్రహమని వని కాదు. ప్రజలు సాలకుల ఆజ్ఞకు శిరసావహించునట్లు చేసి తిన్నూలమున సతడు అధికారులకును పోలీసువారిని తోడ్పడును.

ప్రశ్న:- ప్రజలు దారుణములను చేయుమంద సత్యాగ్రహ కొంద్రాచారమునందు పోలీసువారికి తెలుపుటకు విధానముకదా?

జవాబు:- దీనికి నేను నైదరుగారికి సమాధానముచెప్పితిని. జేకాయలోని యువకులకు నేను వెనకదారి పెట్టించుటలేదు. వాసోద కనుకనూడ వ్యతిరేకముగ నుండవలెను. నేను సోదరు దని చెప్పితిని. వాడు బాతి మరడీక భేదము లేదు. సత్యాగ్రహానికి అడ్డిభేద ముండదు. మహాదారులములను చేసిన సేవాగ్రహ నెరుగుదును. వారిని నేను మరలించి మంచియార్థమునకు త్రిప్పితిని. వారు సమృద్ధిమీద చెప్పినవారి పేరులను తెలుపుట ప్రోవాదు.

వివరములు.

గంధిగారిని హంటరు ప్రభువు గారు ప్రశ్నించిరి. దాని వివరములకుకొంద ముద్రించుచుంటిమి. గంధిగారి టిల్లు వారు కృష్ణచింతకృష్ణులు చెప్పిరి:- నేను సత్యాగ్రహ గ్రహణారంభమునకు కారకుడను. దారుణవ్యాపారమును ముగిపిం ది దానికి తాబాగా సత్యాగ్రహమును నేను ప్రోత్సాహపడదలచితిని. అందువలన జేకాయనందు దారుణవ్యాపారము వ్యాపింకకుండ ప్రోత్సహ.

ప్రశ్న:- రౌలటు కాపనమును అక్షేపించుటకు మీరు దాని కారణించితిరా?

జవాబు:- అవును.

ప్రశ్న:- ప్రజలు సత్యాగ్రహాదీక్షకు బాంధవలమునని మీరు కోరిరి.

జవాబు:- అవును.

ప్రశ్న:- చాలామంది చేర్చుట మీ యుద్దేశమా?

జవాబు:- అవును.

ప్రశ్న:- ప్రభుత్వసంకల్పమును శిరసా వహించుటకు బదులు సత్యాగ్రహ సభవారి నిర్ణయము ప్రకారము ప్రజలు సదకువలయునని మీరు కోరితిరా? మీ యుద్దేశమును ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ నుండదా?

జవాబు:- ఉద్యమతత్త్వ మది కాదు. ప్రజలు వానిని సరిగ గ్రహించిరి.

ప్రశ్న:- గవర్న మెంటువారు రుణమున్నది గమనింపుడు. మీరు చాలాకాధికారములో నుండియెడల కాపనోల్లంఘనము చేయుట తప్పుదిన సత్యాగ్రహమును గురించి యేమి చేయుదురు?

జవాబు:- సత్యాగ్రహ సిద్ధాంతములకు తిరిగి మొదటినుండి చెప్పవలసివచ్చెను. నేను చాలాకాధికారములోనుండి

ప్రజలు శత్రువులను మరలించి అశ్వశూకాననమును తీసి వెయింతుటకు యత్నించినప్పుడు వారిని నేడు శరదినీ వారి కులసో పొంది వారిని మంచి త్రోవకు త్రొక్కివేదను.

ప్రశ్న:—శత్రువులను మరలించి అశ్వశూకాననమును తీసి వెయింతుటకు యత్నించినప్పుడు ప్రజలకు భేదాభిప్రాయముందా?

జవాబు:—అందుచేతనే దారుణము చేయగూడదని బోధించితిమి. సత్యాగ్రహమునకు వ్యతిరేకముగ నందువారికి సమానస్వాగత్యముండును. సత్యాగ్రహి కష్టములకు పొంది తనకార్యమును సాధించును.

ప్రశ్న:—గవర్న మెంటువారు చెప్పవారిబట్టి నేను చూచుచున్నాను. మీరు ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించినప్పుడు పాలనాధ్యక్షులను బహుశుకుల విడుదలనా?

జవాబు:—ప్రజలలో నుద్దమమును వ్యాపింపజేయ దలచితిని. ఎవరికి వారు తోచినట్లు చేయవలెనని ఒక సభకు ఏర్పరచితిని. ఏమే కాననముల నల్లంఘింప కలయినో నం ఘనమువారు నిర్ణయించుట కేర్పరచితిమి.

ప్రశ్న:—అభిప్రాయ భేదముండును. సత్యాగ్రహులలో కూడ భేదముండును.

జవాబు:—అవును.

ప్రశ్న:—సత్యాగ్రహమును స్వీకరించిన ఒకరికి ఒకకాననము మంచిదనియి తోచి అకాననము బాగుండలేదని సంఘమువారికి తోచి:యెడల సకడేమి చేయవలయును?

జవాబు:—ఆరణ్య కానిని తిరస్కరించవలసినదే. అట్టివారు చాలమంది యున్నారు.

ప్రశ్న:—అది ప్రమాదకరమైన యుద్ధమునా కాదా?

జవాబు:—దారుణముచేయగూడదని మేము నిశ్చయించితిమి. ఇట్టి యుద్ధములనువలన ప్రజలపాపము లగుచును.

ప్రశ్న:—రౌలటు కాననమునకు మీరు చూపు ఆక్షేపణ లేమిటి?

జవాబు:—నేను రౌలటు రిపోర్టును చదివితిని. వారికి దొరకిన ఆధారములనుబట్టి రౌలటు కాననమువంటి కాననము ఏర్పరచవలయు నని చెప్పుటకు అవసరము కనిపించదు. ప్రజల స్వాతంత్ర్యమున కది భంగము కలిగించుచున్నది అట్టిదొర కయ్యలవారైతగుట దానికి గీతంబలేదు. కాననసభలో దాని నాక్షేపించిరి. ప్రజలందరూ దానికి వ్యతిరేకముగ నుండిరి. నాకు ను దానిని ప్రతిఘటించవలయు నని తోచెను.

ప్రశ్న:—కాననోద్దేశముగలది మీరక్షేపణకలదా? అరాజకమును రూపుమాపుట కధ్యంతర మేమి?

జవాబు:—అరాజకమును రూపుమాపవలసినదే. కాననోద్దేశము మంచిదే.

ప్రశ్న:—దానిని రూపుమాపేపద్ధతినగురించి మీరు ఆక్షేపణ కలదా?

జవాబు:—అవును.

ప్రశ్న:—ఇదివరకున్న కార్యనిర్వాహక కర్తమున కక్కర్తన అధికార మిచ్చుచున్నందునకా మీరు ఆక్షేపణ?

జవాబు:—అవును.

ప్రశ్న:—రక్షణకానన మిచ్చిన అధికారమునే రౌలటు కాననమువలన కల్పించి కాదా?

జవాబు:—అది నిజమేకాని యుద్ధము నిర్భయముగ సాగుట కేర్పరచిన కాననమది. అందుచే ప్రజలు దాని కంగీ కరించిరి. రౌలటుకానన వట్టిదాదు. శత్రుత్వకాననమునకు సరిగ ప్రయోగించక బావుటచే మరింత ఆక్షేపణ కృద్ధి యయ్యెను.

ప్రశ్న:—గండిగారు! అరాజకమున్నదని సానికప్రభుత్వములకు నిచ్చుకప్పుడేదా రౌలటు కానన మములలోనికి వచ్చును?

జవాబు:—కార్య నిర్వాహక వ్యయ కొన్ని కొన్ని సమయములలో తమయాధికారమును దుర్వియోగము చేయును. వారి కంత అధికార మిచ్చుగూడదు.

ప్రశ్న:—మీ ఆక్షేపణ యిది. ప్రభుత్వమువారు నడువజేతముతో తప్పుపద్ధతుల నవలంబించిరి. కావున గవర్న మెంటు వారికి నచ్చబెప్పి కాస్త్రము క్రమగ దానిని మార్పించ ముదదా?

జవాబు:—నేను రాజకీయవిధి దగ్గరకు వెళ్లితిని. పెద్ద యుద్ధాగ్రులదగ్గరకు వెళ్లితిని. నేను వారిలో చెప్పకొంటిని. మేమేమియు చెప్పకాల మని వారు చెప్పిరి. రౌలటుసంఘము వారి నిర్ణయములను ఆచరించి తీరవలయు ననిరి.

ప్రశ్న:—మీరు వ్యతిరేకముగ నున్నవారిని మీరు ఒక కమిషనులో కచ్చు బెప్పలేక. మెల్లమెల్లగ కచ్చుబెప్ప కల యును. కాననముల నల్లంఘించి వారిని నచ్చ బెప్ప చూచుట యుక్తముగ నున్నదా?

జవాబు:—నాకు నేరు అభిప్రాయమున్నది. నాకు కచ్చు బెప్పలేనవని నాకుండిమైనది నేనీతీరవలయు నని అట్లా పించి:యో నేట్లు చేయవలెనని చెప్పుటలో నముక్త మేమియు నుండదు. నేనట్లేచేసితిని నేనట్లే ప్రజలకు బోధించితిని. నాకుండిమైనదగుట నేను చెప్పకొనుట యుక్తముగ నున్నయెడల గవర్న మెంటువారికి చెప్పుటయు యుక్తముగ నే యుండును.

ప్రశ్న:—ప్రజలు తనపాటును నూనినవేసి ఉపకారములు చేయవలయు నని మీరు నిర్ణయించితిరాదా? గవర్న మెంటు వారు చేసినదని మాకు వార్త ముగ లేదని ప్రజలు చూపుటకు వాళ్లు చేయవలయును.

జవాబు:—ప్రజల నిత్యవ్యాపారమును కట్టిపెట్టవలయును.

ప్రశ్న:—కొద్దికాల మట్లు చేసినయెడల కష్టముండదు. కాని చాలకాలము చేయవలసిన వస్త్రములు కలగును.

జవాబు:—చాలవస్త్రము కలగను.

మార్చి 80 వ తేదీని 2.30 నుండి ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని ఇ తరత్రము ప్రజలు దురాణములు బట్టుటకునుండి వారు చెప్పిరి. కానితెలుగులకు మంచివెట్టియు సభలను జరిపియు దురాణములను మూయుటలు చేయుటలో నాక్షేపణలేదు. బలవంతము చూర్చియు వెట్టుగూడదు.

ప్రశ్న:—మీ యుభాగ్యవరుడు క్రొవ్వనందస్వామి... గండిగారు మాంటు ప్రభువు మాటకడ్డము వచ్చివారు అనుచు నువారు కలిసి పనిచేయుచుండి రని చెప్పిరి.

ప్రశ్న:—జరిగిన సంగతులనుబట్టి అల్లయలు లేవంద దురాణములను కట్టిపెట్టింది వ్యాపారమును మార్పించుటకు ఏమి కలగదని వారు మీకు వ్రాయలేదా?

జవాబు:—వారు పరిపాటులు మార్పించుటకునుండి చెప్పలేదు.

గండిగారిట్లు చెప్పడందంగిరి. నాకును స్వామికిని భేదభావము కలిగెను.

ప్రజలందరూ అనుష్ఠించలేవని స్వామిచెప్పెను. వారిలో నే నేకభవించెను. ప్రజల విత్రము నాకర్పించి గవర్న మెంటు వారికి ప్రభాభిప్రాయముకచ్చుటకై తనపాటులకు కట్టిపెట్టుటకు నిశ్చయించితిని.

ప్రశ్న:—మీరు తనపాటులు మార్పించి సత్యాగ్రహమును బోధించినయెడల నేకమునందు నెమ్మదికి భంగము గలగదా?

జవాబు:—ఎన్నిటికిని కలుగదు. నేను ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని చేసితిని. తలకొలది ప్రజలు తనపాటులుమార్పియుండిరి. బొంబయిలోని చాపాత్రీలో వారు సభచేసిరి. కాని అందు కలన ప్రమాద మేమియు కలగలేదు.

పాల్యాల ధ్వజమొద్ద కట్టుకొనిన సంగతులను వివరించుచుని తరువాత గండిగారిని కోరిరి.

రైలు దీక్షాకుట:—మౌరామెదాను జంక్షనునంద కింపురమున ట్రాంబండి రైలుబండియును దీక్షానెను. ఒక పిల్ల బానికి కాలాట్రాక్కిగా విరిగింది. ట్రాంబండికి నిరైలు యించ నకును చాలవస్త్రము కలిగింది. తక్కిన వారికి కొద్దికొద్ది దెప్పలు గిలితన. యింజను కట్టబడుచుండి తొలగెను.

ఆహారవద్ధాధములు-కంట్రోలు.

చెన్నపురి వర్తకుల సభ.

తనివారం సాయంకాలము 6.30 వరకేగి సమావేశపరచునందు ఆహారవద్ధాధములకు కంట్రోలుచేయు వద్దతి ఆధిక్షేపించుటకై భావ్యపురవర్తకులు ఇదియ నుమావేశమైరి గా. వి. యస్. కర్మగా రధ్యక్షుక వహించిరి. సభా ప్రారంభసమయమున కర్మగాడు కంట్రోలుకలగలగుచున్న కష్టములు వస్త్రములగుంచి చూచుచుండిరి. భావ్యములు సమముగా పండలేదని కంట్రోలుప్రభుత్వమువారు వెట్టినను కంట్రోలువకు లోబడిన చెన్నపురి మధ్యపరగచాలమున జీర్ణావస్థపురము అధికముగా మున్నవనియు, ప్రజలు పెక్కు బాధల చెందుచున్నారనియు; ఈ బాధలను తొలగించుటకై ప్రభుత్వమువారు తగిన ఏర్పాటులు చేయుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

తీర్మానము.

పిమ్మట సభవారు యాక్రింది తీర్మానములను ఆమోదింపిరి:—

1. ఈ కంట్రోలు కర్తవ్యము వ్యాపారమునందు కొందరికి ప్రత్యేకస్థానము లొసంగబడు చున్నది. ఆహారవద్ధాధముల నమ్మెయి సమముగా లేని కారణమున యీ సభి వారు యీ కర్తవ్య తిని తీ ప్రమాదగా ఆధిక్షేపించుచున్నారను. ఈ తీర్మానమును అబ్బుల్ కోరికేటుగాడు ఇంకా కొందరు వర్తకులు, అరసం, తెలుగు, హిందీస్తాని యందు బలపరచిరి.

2. పంటలు బాగుగ పండునని తోచుచున్న. గాన యీ కంట్రోలు కర్తవ్య తీసివేయ వలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. ఎం. రామచంద్రశర్మ గారు అరసమునందు సామి మెకటాచలం కెట్టిగారు తెలుగునందు యీ తీర్మానమును బలపరచిరి

3. “ఇండియా నుండి నలు, బర్మానుండియు ఆహార వద్ధాధముల పరదేశములకు ఎగువతి చేయబడదని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు” ఈ తీర్మానమును యం. యస్. కామత్ గారు పాదించిరి.

4. ఈ కంట్రోలు కర్తవ్య తీసివేయుటకు ఏమిలేనియెడల, నూటికి 50 మంది హిందూ వర్తకులు, 25 మంది అధికారులు 25 మంది అధికారులు చొప్పున ఒక చిన్న సంఘమును ప్రభుత్వమువారు ఏర్పరచవలెను. ఆ సంఘమునకు ఆహారవద్ధాధముల డైరెక్టరు ఆ సభ్యులు యుగ యుండవలెను. ఈ సంఘమువారు తీర్మానములను అనుసరించి డైరెక్టరు వారు పనిచేయుచుండవలెను ఇట్టి సంఘమును స్థాపించవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. ఈ తీర్మానము జి. యస్. ఆరండేలుగారు పాదించిరి. కర్మాణముందర మొదలిగారు బలపరచిరి.

తీర్మానములన్నియు సభవారిచే ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడిన. సభముగియుండున్నటికి రాత్రి 8-15 గంటలయ్యెను.

స్త్రీమరులలోతావు. ఫిబ్రేవరివెలలో స్త్రీమరులలో తావు దొరుకుట కష్టము. ఈ నెల 20 వ తేదీని మిన్నహానీమరు బయలుదేరును. దానిలో తావుగలదు. గడులలో పంకాలమచ్చు బడినవి. వెళ్లుట కనకాశము గలవా రిస్త్రీమరులలోనే వెళ్లుట మంచిదని మెకినను మెకకాశికం వెనీ బొంబాయివారు ప్రకంపిరి.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారు

జనవరినెల 13-వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు

విజయనగరరాజ్యవినాశననాటకమును

Fall of Vizayanagar

విక్టోరియా పురమందిరమున ప్రదర్శింతురు.

శ్రీయత టి. రాఘవాచారి బి. ఏ. వి. ఎల్.,

(బల్లారి)

రస్తుం పతాణి సాత్రమును ధరింతురు.

సభవారు వారికి రత్నఖచిత మణిబంధమును సన్నానకత్తమును ధరింతురు.

విదేశ తంత్రీవార్తలు

[రైటరు వజస్ని]

రెండవ సంధిసభ.

లండను, జనవరి 8:- బర్మింగ్ హామ్ క్రమశుభ్రముగా ప్రధానమంత్రితో గలసి ప్యారిసు కే. రి. మర్తుల వెనుక 50 గురు ఈ ద్వారా గీ యు య పో వు చు న్నార ని తెలియుచున్నది. ఆంధ్ర ర్షి త్ర సభ మరల రెండవసంధిసభ యంత ప్రాముఖ్యతను వహించ గలుగును. అదియొన్నియో ముఖ్యమంత్రులను పరిమళింపవలసియున్నది. బర్మింగ్ హామ్ క్రమశుభ్రముగా బోవుటకు బట్టిమాడ కెయిజరుగారి విచారణసమయమున చర్చించబడునట్లున్నది. కెయిజరుగారు తక్కిన నేరస్తులకు విచారించబడవలయునను లాడుచు బర్మింగ్ హామ్ చెప్పినమాటకు క్రమశుభ్రముగా రంగీకరించునట్లున్నది. యుద్ధములో నేరమునరించినవారి సర్పించకుండుటకు జల్మినిలో ఆంధ్రోనము జరుగుచున్నది. "మిమర్సాదను గా పాడుకొను సంఘము" అను పేర బెర్లినులో నొక సంఘమేర్పడునట్లున్నది. మిత్రమండలివారి మాటలను నిరాకరింపవలసినదని జర్మను ప్రభుత్వము వారిని కొందలు హెచ్చరించుచున్నార. మిత్రమండలివారు బెర్లినుకు వచ్చి నేరస్తులను తీసికొనవలసినదని జర్మను ప్రభుత్వము వారు చెప్పునట్లున్నది. మిత్రమండలివారు వేయి నెడల దాదాపు కార్యములు జరుగవచ్చును కన్యాంటునోపిటా భావిదకయొకటి నిర్ణయించబడవలసియున్నది.

బ్రిటిషు వైమానికులు బాగ్దాదున కేగుట

లండను, జనవరి 8:- మంత్రివర్గమువారిట్లు తెలియబడుచున్నాడు. కెప్తాన్ మాథ్యూగారు దిశించడ 28-వ తేదీన బెర్లినుకుండి బాగ్దాదున కేగుచు కన్యాంటునోపిటాలో దిగిరి.

బోల్షెవిక్కుల వరాజయము.

లండను, జనవరి 8:- బెర్లిను అధికార ప్రకటనము-బోల్షెవిక్ ప్రవేశించినపుడే రెట్టా వైద్యులుగూడ ద్వీప్సు-లో ప్రవేశించిరి. ఉభయమును ద్వీప్సు-లో పోవు రెయిల్వే మార్గమున రుమ్మడికే కేగుచున్నార. రిగా, ద్వీప్సు- వార్తలు మధ్య రెయిలుబళ్ళు నడచుచున్నవి. ద్వీప్సు- పురవాసుల ఫీలి చాల దుర్భరముగ నున్నది.

హంగేరియను సంధి ప్రతినిధులు.

ప్యారిసు, జనవరి 7:- హంగేరియను ప్రతినిధు లివటికి 7-వ తేదీన విచ్చేసిన రనుకొనుచున్నారు.

బుడాపెస్టు, జనవరి 7:- సంక్రమింపులకు మార్పుచేసిన రెయిలుపోవునపుడు ప్రజలు చారిపాదగునను తమ సంతోషమును తెలియచుచున్నారు.

జేమ్సు హాగ్గీగారిని వట్టుకొనుట.

లండను, జనవరి 8:- సిమ్సు ఫెయిసరు నాయకులలో నొకరుగ జేమ్సు హాగ్గీ గారు అరెస్టు చేయబడిరి. బుడాపెస్టు వారిపై సిమ్సు ఫెయిసరులు తమ దాడు లాసరించుటకులన వారికి మరఫరంగులు నష్ట చేయబడినవి.

బ్రిటిషు పనివారల కోరికలు

లండను, జనవరి 8:- రెయిల్వేపనివారల కాస్పరెన్సు బహుళా జనవరి 11 వ తేదీన జరుగవచ్చును. గవర్నమెంటు వారి మాచనము రాజకీయరంగమువారి యాలోచనార్థ మున బడును. అతనర మగునెడల ప్రభుత్వమువారితో మరల రాయ భారములకు జరుపుటకుగూడ వారి కధికార మియబడును. ఈలోన నేలబొగ్గు పని వారల కాస్పరెన్సు ర్యాపక వర్తమానము లండనులో నభల మొనరించుచున్నాయి. గని పరిశ్రమల యజమానులు ఎగుమతులలో చాల లాభము దీసిరి గనుక తమ పనివారల జీతములను హెచ్చించుట వ్యాధిమనుచు పనివారలు కోరిన కొత్తజీతములనుబట్టి వారు విచారణ చేయుదురు.

దూదిపనివారల దరఖాస్తు.

లండను, జనవరి 8:- మాంచెస్టరు నందలి దూది పరిశ్రమల యజమానులందఱోక సభ నొనరించి సెలవదినములకు జీతముల నియమలసినదని కోరుచు రి లక్షలనుండి కాల్కీకు అందిన దరఖాస్తుల సాలోచించిరి.

భారతరాజకీయముల సభ

లండను, జనవరి 6:- భారత రాజకీయముల సభనుగూర్చి ప్రస్తుతావధి ఇట్లు వాయుచున్నది.-సంస్థానము లన్నిటిని అధికారములనును యంచలసినదనుచు చేసిన మాచన చాల గంభీరముగ నున్నది. హిందూజాతీయన కిపుడు కావలసినది కేంద్రీకృతము చేసిన అధికారమును విభజించుట, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందొక ముందు గొప్పగొప్ప మార్పులు జరుగబోవు నను యాద్యోగముతో ఇప్పు డీయార్డుకు తలపెట్టినట్లున్నది. కాని ఆసంస్థానముల వ్యవహారములను జూచు కార్య నిర్వాహకవర్గము నందంత ఎక్కువమార్పులు గనుగవు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి యాధీన ముండున్న 377 సంస్థానములపై గల అధికారము తెక్రడనో హిమాలయ పర్వతముల లండుండు వారి వశము చేయవలయుననుచు చాల తెలివితక్కువ. స్థానికప్రభుత్వమువారికి వివిధ సంస్థానముల భూగోళ ఆర్థిక చరిత్రాత్మక సమాచారము బాగుగా తెలియును గావునను, ఆయా సంస్థానములందలి ప్రజల అభిప్రాయములను, ఆదర్శములను అవసరములను వాడుకొనుగ నెలుగుదురు కావునను, సిమ్లా అధికారుల కాసంగములు బాగుగా తెలియవు గనుకను ఆసంస్థానముల స్థానిక ప్రభుత్వమువారి యాధీన ముండుటయే. ప్రకృతము అందుచేత ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిటితో నీసమస్యను విడువదగును.

జర్మనుల మారకము.

లండను, జనవరి 8:- సర్ జె. డి. రీసు గారడిగిన పుక్కుకు లిఖిత పూర్వకముగ క్రమశుభ్రము నొనగుచు మాంటెగు గారిట్లు చెప్పిరి: హిందూజాతీయనందలి జర్మనులు జర్మనీ కంపడుచున్నార. స్వల్పకాలముననే ఎవరో ప్రత్యేక కారణాంతరములచే నుండ ననుచుతినొందినవారు తప్ప తక్కిన ఆంధలును జాతీయముండి పంపించివేయబడుదురు. ఎంతకాలమునరకు జర్మనులను హిందూజాతీయలోనికి రానీయరాద దను ఆంధము ఇంకను నిర్ణయించబడలేదు. కాని మూడేండ్లకు తక్కువ యుండమాదదని తలపడవచ్చును.

రెయిల్వే పనివారలసభ

లండను, జనవరి 1:- రెయిల్వే పనివారి ప్రతినిధులసభ నేను సమావేశమయ్యెను. కాని ఏతీర్మానమును జేయకయే రేపటికి మరల నిలుపబడెను. సభవారు నేడంతయు వివిధ ప్రతినిధుల సమాధానములను వినుటతో సరిపాడె సనియు, ఇప్పటికి వచ్చిన తీర్మానములకు బట్టియు, మాచనములబట్టియు చాలమంది గవర్నమెంటువారి మరతుల నంగీకరించుటకు కృతి చేయుగ నున్నారనియు, ఆ బ్రహ్మచారి గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నుండుటనుబట్టి మిగిలినవారు చాల వరకు విజయముండినట్లు తలపవలసి యున్నదనియు, నేటి సభాక్షరినిబట్టి జూడ మాచన లొక్కముగ త్రోసేయబడునట్లు లేదనియు, ఒకవేళ తిరస్కరింపవలసి వచ్చునెడల వెంటనే సమ్మెకట్టు ప్రారంభము కాదనియు భావముగారు ప్రకటించుచున్నారు. నేను కొంతమంది ప్రతినిధులు దొరతనమువారి తరగతుల విభజనను గూర్చి చాలమారు ప్రశ్నించిరి. ఇంకను వాక్యవిర్యాపాక వర్తమాన వారిని బలవంతము చేయవలయు ననుమాచనముగూడ కనబడవచ్చును. భావముగారి ప్రకటనజూడ ప్రభుత్వమువారితో నింకను రాయ భారములను నడపుట కవకాశమున్నట్లున్నది.

సిటివై మమ్యురే

లండను, జనవరి 8:- రెయిల్వేపనివారలఫీలి చాలవిషయముగ నున్నదనియు అతివాదులు సభలో జరుగుచున్నయందు నవలంబించు ధోరణి నే యవలంబించిరని సంకృతీకరముగ నది పరిష్కరింప బడగలదనియు రెయిల్వేపనివారల నాయకుడు భావముగారు తెల్పరింగును దుపస్యనించుచు చెప్పెను.

ఆంగ్లపరాసు సంబంధములు

లండను, జనవరి 7:- టిట్టి గారు లండనున కేతెంచుటచాల ప్రయోజన కారియ్యెనని ప్రతికలన్నియు వాయుచున్నవి. అడిగియేటిక్కు సమస్యను చర్చించుటయేగా తురుమ్మకుధ్యుదరా సమస్య గూడ పరిష్కరింపబడుటకు తగిన యేర్పాటు లొనరింపబడినదని గూడ ప్రతికలన్నివాయుచున్నవి. టిట్టిగారు డి అన్నాంజయోగారితో మిక్కిలి సేపగా కృతహరించినందు కవి యితని విశేషముగ కాఘించినది. ఇట్టి యుద్ధయుద్ధములకు బ్రిటిషు

వారుగూడ సహాయము చేయవచ్చునని ప్రకటించుట యొకటి చాల ప్రశంసనీయును. రైటరు ప్రతినిధి సందర్శించగా టిట్టి గారిట్లు చెప్పిరి. ఈ యాలోచనలన్నియు ప్యారిసులో జరుగబోవు సభాసభాసమాఖ్యలు. అచటనేదయో యొకరిని నమాధానము జరుగును. వర్తమానము జనవరి 17-వ తేదీయంతరముగూడ జరుగవచ్చును.

అ. స. రాష్ట్రములలోని అతివాదులు

వాషింగ్టను, జనవరి 7:- కార్మికకాఖవారు విదేశీయులగు అతివాదులను జేతముకుండి తొలగిగొట్టుటకు 10 లక్షల డాలరులను, కొంతమందిని నిర్బంధించుటకు 1 1/2 లక్షల డాలరులను ఈయవలసినదని కాంగ్రెసు నడిగిరి.

పూర్వము కరాచి జడ్జి గానుండినట్లు హెచ్చు. దేవీన గారు మరణించిరి.

లంకామైదు వర్తకసంఘము వారును మాంచెస్టరు పనివారల సంఘమువారును, యజమానుల సంఘమువారును జనవరి 6-వ తేదీన సభ జేసి సామ్రాజ్యములో ప్రతిపక్షునిబట్టి కంటే చాలవిశేషముగ నేరీతి పండింప దగునని విచారించిరి. అమెరికా ఇకముందు ఇంగ్లండునకు కావలయునంత ప్రత్తివంత బాలదగును. కాన సమస్యను శీఘ్రముగ పరిష్కరింపవలయునని వారూహించిరి. సామ్రాజ్యమందలి ప్రత్తిపంట సన్నివిధముల ప్రాధికృతములకు తీర్పుకృతమువారు వెంటనే తగిన ప్రయత్నముల మొనరింపవలయునని వారు తీర్మానించిరి. ఇకముందు లంకామైదునకు కలయు ప్రత్తిని మెసపొటామియా వర్తరా చేయగలదని వై తీర్మానము నుపపాదించు సత్ వినియము బర్తనుగారు చెప్పిరి.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వగారి నెదిరించిన ప్రోములకు, కుట్ర దాడులందలమున యింటి యజమానికమ్మారు బార్లీకీలీ అనునతడు కొంతసమయము చేసియుండునను యుక్తేయతో అధికారులకిని కట్టుకొని ఇంగ్లండునకు గొంపోయిరని దర్జీకు నుండి సంతకము వచ్చెను.

ఫోర్టులో సాన్ నమిపమున మెక్సికో జేతములు ఇచ్చలు ఆమెరికనులను చంపిరని టాంపికో నుండి సంతకము వచ్చెను.

బొంబాయి సమ్మెకట్టు:- అదివారము బాగు పనివాం దగ్గిసభ జరుగును అంతవరకును మార్పు కలుగదు. ట్రాంవేపని వాండుగిగూడ చాలవిషయములను కోరుచు వ్రాసి పంపిరి. 3,4 దినములలో ప్రత్యుత్తరమును కోరిరి. మాపర్సెంటు అంగీకారమును తెలిపెను. టిపాలమువ్యాగులు తమయిబ్బందులను పోషుమాస్తకు జరజుతు తెలిపిరి. వెంటనేదే రైటుజనరలుతో నాలోచించినదని అతడు తెలిపెను. కిరననాయిలుగోదాముల పనివాండుగూడ సమ్మెకట్టిరి. బర్మాటయులు కంపెనీ పనివాండు 400 మంది యిండి బర్మాకంపెనీతోపోయి అచటనున్న పనివాండుగ్గి 800 మందిని యికిరులను గూడ పనిమాకునట్లు చేసిరి. రాట్సుకువిని నిర్బంధించి పని మానిపించిరి. రోడ్డు పని వాండును బొంబాయి కార్మిరేమను పనివాండుగిగూడ సమ్మెకట్టిరి. అల్లకు లేనియును లేవు.

ఓగార్డిగారి ప్రయత్నములు.

కోపను హేగను, జనవరి 7:- రైటరుప్రతినిధి ఓగార్డి గారు సందర్శించగా బోల్షెవిక్కులు నిజముగ సమాధానము కోరు నెడల 25 దినములలో పోక యేర్పాటు జరిగి సంతకముగూడ జరుగుననియు, బ్రిటిషు ఖయితులను గూర్చి ఏర్పాటులన్నియు పూర్తియైన వెనుక పరాసు ఖయిదీలకు గూర్చియు తక్కిన ఖయిదీలకు గూర్చియు రాజకీయరంగములను నడువకల సినదని తాము కోరబడిరనియు ఈలోన ఫిక్ లాండు మార్గమున జనవరి 9 వ తేదీన దుమ్మగోని బ్రిటిషు ఖయిదీల కాహార సామగ్రిమును తదితరవస్తువులను బంపవలసినయు, బోల్షె విక్కులకు బ్రిటిషువారి మందులును, స్వీడనువ్యవసాయపు పని ముట్టుకు లభించినవియు, పోషియట్టులితతులతో కృతహరము వారలంబించుట కిదియే మొదలనియు ఓగార్డిగారు చెప్పిరి. క్రిందటి సంవత్సరము సంధిసభా ప్రతినిధులు వెర్నోలీసునుండి పురము చూడినపుడు విరోధులు రాళ్ళు విసకుటలన పూర్తి వార్డు బ్లూకుగారికి చాల గాఢమగు దెబ్బకగిలెను గావున అందులకు తగిన నష్టపరిహారము నిమ్మకొనవలసినదని వరాను ప్రభుత్వము వారిని కోరుటకు జర్మను విదేశీయాధికారులు తమ సంధి ప్రతినిధులని మోగించిరి.

మెక్సికో శకమునకు సంభవించిన మహాదాహమువలన,
ఇప్పటికి తెలిసిన సమాచారమునుబట్టి, నేరాక్రూరు ప్రేమ
తో కుండ్రంబుగాగ్నియములను పట్టించుచును నప్పు మొందినవని
యు, వాటిని కొన్ని పూర్తిగ మంతుడు పడినవనియు తెలి
చు నున్నది. ఈ దేశములోనే కేరి - క లేవీ
సంభవించిన భూకంపము వలన కొ
టాస్టానను సగరము పూర్తిగ చెడిపోయెననియు, నేయిమందికి
తైగా జనము మరణించియుండుననియు, నుమాగు మంయొక
నేయిమందికి దెబ్బలు తగిలినవనియు తెలియుచున్నది.

World's News.

REUTERS' AGENCIES.

England

Second Peace Conference.

Questions for Disposal.

Germans and War Criminals.

LONDON, January 8.
Lord Birkenhead has accompanied the Premier to Paris. It is stated that the ministers are accompanied by a retinue of fifty officials. The inter-related conferences will really amount to a second Peace Conference dealing with many very momentous questions. The inclusion of Lord Birkenhead draws attention to the fact that the questions down for decision include the trial of the ex-Kaiser and his accomplices. It is stated in this connection that the British Government adheres to the declaration of Mr. Lloyd George that the ex-Kaiser and other guilty persons must be tried. Meanwhile Germany is agitating against the surrendering of war criminals. Berlin is developing a Society called "Save Your Honour League," and the Berlin Government is being urged to defy the Allies and to tell them to come and fetch the guilty person. If the Allies do so, surprises are promised. The future of Constantinople is another big question.

Col. Tallent's Mission.

Authoritative Denial.

LONDON, January 7.
It is authoritatively denied that, there is any truth in the statement which appeared in an Estonian paper, to the effect that Colonel Tallent, the British representative in the Baltic countries, had started for London to transmit the new Peace offer from Mr. Lenin containing promise to abolish terrorism.

British Journalists Entertainment.

LONDON, January 7.
The "Morning Post" publishes a Cairo message of the 6th stating that, the nephew of the Nationalist Zaki Pasha was entertained by British correspondents and concluded his address by saying "Long Live Egypt and England, her best friend." The message adds that happier spirit prevails everywhere.

Ecclesiastical Relations.

Formation of Committees.

LONDON, January 7.
The Archbishop of Canterbury has appointed a Committee, to deal with the development of relations, between the Anglican and the Greek Orthodox Churches. The Archbishop of Athens has instituted similar committees, while Committees will be established in Constantinople, Alexandria and Jerusalem by the Patriarchs in those places.

Aeroplane Contract.

LONDON, January 7.
The "Daily Mail" states that, Messrs. Vickers are building for Government six motor aeroplanes to carry fifty passengers.

LONDON, January 7.
A telegram from Hague says that Mr. Fokker is constructing an aeroplane to carry six y, fitted with sleeping berths and smoking room, for flights to the East Indies.

Mr. Lloyd George And Mr. Asquith Decorated.

LONDON, January 7.
His Majesty has awarded the 1914-15 Star, the British War Medal and Victory Medal to Mr. Lloyd George and Mr. Asquith.

Railwaymen's Conference.

More Reasonable Attitude.

LONDON, January 7.
The Conference of Railwaymen's Delegates met in private to-day and adjourned till to-morrow without any decision being reached. Mr. Thomas made a statement that the Conference was engaged all day in bearing explanations. Mr. Thomas added that up to the present branch resolutions and delegates' instructions had been overwhelmingly against the acceptance of the Government terms. The election of Mr. Abraham as Chairman of the Conference was a success for the Moderates. This is regarded as a good omen. The indication of to-day's meeting goes to show that hasty rejection of terms is not anticipated. A strike crisis probably would not follow rejection and a ballot of members may be ordered. The delegates to-day showed a general desire for further information as regards grades, which is still the subject of negotiation and adequate explanation of terms from the Negotiating Committee. Further more it is stated that there is no intention of forcing the hands of the executive. Meanwhile the statement issued by Mr. Thomas is interpreted as meaning that further negotiations with the Government are possible.

Situation Dark and Serious.

LONDON, January 6.
The Railwaymen's leader, Mr. Thomas, speaking at Kettering said, that the railway crisis was dark and very serious, but if the Extremists participated in the deliberations in the same spirit as he would, then satisfactory settlement would emerge.

The 'Varsity Boat Race.

LONDON, January 7.
The 'Varsity Boat Race has been fixed for March 27th.

Mr. Geddes Review of Trade Prospects

LONDON, January 9.
Sir A. Geddes, President of the Board of Trade, in a statement to-day reviewing the trade prospects, said that the position was undoubtedly encouraging. He pointed out that we only needed a natural increase in exports and earnings of British vessels to secure a net favourable balance this year. In that case, he added 1920 would be a year of a lull in which we should begin to clear off our debt abroad and resume investments in foreign countries and particularly in development of the Empire. With freedom from labour disputes, 1920 should give a bumper output from British ship-building yards. He pointed out that cotton and woollen industries were flooded with orders, likewise engineering trades. The latter were only awaiting settlement of disastrous moulders' dispute.

INDIAN COUNCIL OF PRINCES.

"Times" Comment.

LONDON, January 8.
Referring to the Indian Chamber of Princes, the "Times" declares that the proposal to place all States under Simla authorities is a mistake; the mistake is in direct conflict with the principle of decentralisation which is India's most urgent need. Presumably the reason for the proposal is the forthcoming great modification of the constitution of the Provincial Governments, but the executive authorities which deal with such States will not be materially affected. The transference of the 377 States related to the Bombay Government to the control of Officials in the distant Himalayas would be most unwise. On geographical, economic and historical grounds, the State, ought to remain in touch with Local Governments which know their needs and views, while Simla does not. The Indian Government had better remember Lord Minto's historic minute "Drop it."

BRITISH EMPIRE EXHIBITION.

A Vast Undertaking.

INFUENTIAL COMMITTEE FORMED.

LONDON, January 8.
The preliminaries governing the British Empire Exhibition in 1921 have been completed. The exhibition will probably be held in Regent's Park. The Imperial, Dominion, and Colonial Governments have expressed their approval of the undertaking which will be on a vast scale involving a tremendous organization, which will be put into operation very shortly. His Majesty has granted his patronage. The Duke of Argyll has accepted the presidency. Mr. Lloyd George will be the President of the Grand Council and other Cabinet Ministers and distinguished personages will be Vice-Presidents of the Council. The Overseas Section will include Mr. Hughes, Mr. Massey, Mr. Andrew Fisher and Sir George Perly.

Sir John Taverer, the Secretary in the course of an interview, stated that the exhibition will be the biggest thing ever seen in Great Britain. It is scheduled to last six months, but will probably last two years, and may even develop into a permanent showroom for Imperial commerce.

Empire Cotton Growing.

Increased Production Urged.

LONDON, January 6.
A conference of representatives of the Lancashire Chambers of Commerce and Employers and Operatives organisations was held in Manchester to-day to consider the question of the best methods of increasing cotton growing within the Empire, in view of America's probable inability to supply England's future demands. Sir William Burton moved a resolution urging Government to take immediate steps to advance by every means, cotton growing within the Empire. He expressed the opinion that Mesopotamia was the most hopeful spot for Lancashire's future supply.

Obituary.

Mr. T. H. Davies.

LONDON, January 6.
The death is announced of Mr. T. H. Davies, formerly a Judge at Karachi.

Russia

Anti-Bolsheviks Victory.

The Importance of Dvinsk.

LONDON, January 6.
A Lettish official communique states that the Lett army entered Dvinsk simultaneously with the Poles. The united armies are successfully advancing along the Dvinsk-Pekoff railway towards Rishia, an important point in East Lettland. Train communication has been opened between Riga, Dvinsk and Warsaw. The inhabitants of Dvinsk were found in a terrible plight.

Russian Situation.

Latvian Success.

LONDON, January 6.
It is officially announced that the Latvian army on the 3rd instant, after a fierce battle against the Bolsheviks, captured several villages, crossed the Divina and ejected the enemy from Likau, capturing an armoured train. The advance is developing.

Return of Denikin's Troops.

LONDON, January 7.
A Bolshevik wireless claims the capture of Urieff on the shores of Caspian and Mariupol on the shores of the Sea of Azov. General Denikin's troops are fleeing, partly along the Coast and partly in steamers leaving a large booty. The "Times" points out that General Denikin's armies have thus been cut in two and says that a definite Red movement on the broad front has begun in the direction of Odessa. Mr. T. Chitcherine has invited Georgia and the Republic of Azerbaijan to begin joint operations in General Denikin's rear.

Suspension of Telegraphic Communication.

LONDON, January 7.
A telegram from Vladivostok says that, the telegraphic communication with Irkutsk is suspended. Owing to a strike of the workers it is impossible to keep the telegraphers working and the Czech Slovaks in Siberia have been asked to assist in maintaining order. The situation is very bad.

General Denikin's Retreat.

LONDON, January 7.
BERLIN:—The Ukrainian Legation states that during General Denikin's retreat to Odessa much railway material, mostly of British origin, is falling into the hands of the Ukrainians.

The Soviet Government.

Threat to Germany.

LONDON, January 7.
BERLIN:—The Soviet has wirelessly to the German Government threatening reprisals, in view of the alleged equipment of the returned Baltic troops for spring campaign against the Soviet.

Britain and Russia.

Possibility of Agreement.

LONDON, January 7.
COPENHAGEN.—Mr. O'Grady, interviewed by Renter's representative said he hoped that a definite compact would be signed within a fortnight if the Bolsheviks were genuinely desirous of an agreement, as Britain was, because the only differences on two points remained Mr. O'Grady said he was commissioned to negotiate on behalf of French and other Nations, after he had arranged the question of British prisoners. Meanwhile, the first consignment of supplies and comforts is being despatched to British subjects in Russia on January 9th via Finland. The Bolsheviks have reciprocally obtain British drugs and Swedish agricultural implements. This is the first deal of Soviet Russia with the outside world.

France

Heavy Frost in Paris.

PARIS, January 7.
Frost has checked the flooding of the Seine, which has fallen heavily.

America

Relief in the Near East.

Mr. Hoover's Opinion.

LONDON, January 7.
NEW YORK. Mr. Hoover, in a long telegram to the Executive Committee for the relief of the near East populations, takes emphatic exception of the opinions of European propagandists concerning the extent of Europe's financial needs from the United States and asserts there is no need to draw on the United States' treasury for further loans, outside temporarily, for deferring the payment of interest. America's task is reduced to helping out bread supply for less than five per cent of the population of Europe. No such condition exists as confronted in America a year ago and there is no ground for an hysteria on either side of the Atlantic.

Loan to Europe.

American Decisions.

LONDON, January 7.
PHILADELPHIA:—Sir George Paish addressing the Bankers' Association appealed to the Americans to prevent the breaking down of Foreign exchange and to extend permanent credit to Europe. He declared that ten billion dollars would be needed in the next few years to restart and restock Europe.

LONDON, January 7.
WASHINGTON:—The Ways and Means Committee of the House of Representatives had decided to summon Mr. Glace, Secretary to the Treasury, to discuss the question of new loans to Europe.

Extremists in U. S.

Proposed Deportations.

LONDON, January 7.
WASHINGTON:—The Labour Department has asked the Congress to sanction an expenditure of a million dollars to enforce the law against alien extremists and 150,000 dollars for deportations.

Americans Murdered in Mexico.

LONDON, January 7.
WASHINGTON:—A message from Tampico states that two American employees of the International Petroleum Company have been murdered by Mexicans near Port Loez.

Germany

Ex-Kaiser's Letters.

Publication by the "Morning Post."

LONDON, January 7.
Further "Willy Nicky" letters are published by the Morning Post, chiefly lectures on Sea power by the ex-Kaiser, who emphasises his passion for sea. He styles himself for the first time Admiral of the Atlantic and does not conceal his anti-British animus. Writing on September 2nd 1902, the ex-Kaiser lavishes praise on the Russian naval efficiency, as witnessed at Rotal and hints at the naval combination between Russia and Germany, with a view to curbing the Japanese ambitions in the East. He mentions that the secret plans of Germany's latest ships have been handed over to the Russian Naval authorities and emphasises the advantage of the annual exchange of views, between himself and the ex-Tsar, as leaders of the two Alliances to preserve the Peace of the world declaring this is all the more

necessary as certain symptoms in the East seem to show that Japan is becoming a restless customer. Another letter shows that the ex-Crown Prince's nickname of "Little Willy" originated with the ex-Kaiser's sisters.

German Claim for Damages.

LONDON, January 7.
BERLIN.—According to the newspapers the German Foreign Office has instructed the Peace Delegation to claim compensation from the French Government for permanent injury to the health of Frau Nornbluth, caused by the stone-throwing incident on the occasion of the Peace Delegation's departure from Versailles last year.

Industrial Crisis. Men's Demands.

LONDON, January 7.
BERLIN.—Lack of coal, due to the freezing of the rivers and shortage of rolling stock, has resulted in closing down of numerous works in Berlin and the shortening of food supply. Rationing has been reduced to two pounds weekly. Recrudescence of railwaymen's troubles in Central Germany is threatened. Men are demanding the establishment of Soviets besides higher wages.

Ireland

Police Barracks Raided. Exchange of Shots.

LONDON, January 6.
The Police barracks at Roundstone Galway have been raided, shots were exchanged and vigorous resistance was offered and the assailants, two of whom were captured, were driven off.

The Attack on Lord French. Another Arrest.

LONDON, January 7.
A message from Dublin states that Mr. Bartle Kealy, brother of the proprietor of a public house, where conspirators assembled, has been arrested in connection with the attempt on the life of Lord French, and has been sent to England in custody.

Prisoners Hunger Strike.

LONDON, January 7.
Forty prisoners in the Cork Jail were hunger struck yesterday. They include a man charged with shooting a private in the Shropshires a few months ago.

Raid of the Sinn Fein Headquarters. No Arrests.

LONDON, January 7.
The Police and military have raided the headquarters of the Sinn Fein and Irish Republican Parliament in Dublin. They nailed up the premises and in the case of a Sinn Fein bank put the effects into the street. The proceedings are the sequel to the closing order issued last month which was disobeyed. No arrests were made.

Hungary

Hungarian Peace Delegation.

LONDON, January 7.
PARIS.—The Hungarian Peace delegation is expected here on the 7th.

Patriotic Demonstrations.

LONDON, January 7.
BUDAPEST.—The passage of the train containing the Peace delegation across Hungary has been marked by endless patriotic demonstrations. Crowds at every station carrying flags and banners inscribed "Long live thousand year old Hungary and Transylvania does not belong to Rumanians".

Bulgaria

Bulgarian Affairs. Government Resigns.

LONDON, January 7.
BUKHAREST.—A message from Sofia states that the Premier, M. Stambuliski, was attacked by the Bolsheviks during his return journey from Belgrade, where his mission failed. The Bulgarian Government has resigned, and the Socialists are trying to form a Cabinet with M. Danef as Premier.

Strike in Bulgaria. Strikers Blow up a Bridge.

LONDON, January 7.
SALONIKA.—A telegram from Sofia says, that the Bulgarian strikers have blown up a bridge on the Sofia-Varna Railway. There have been similar attempts at several other points. Two hundred men have been arrested and four shot.

Italy

Anglo-Italian Relations. Signor Nitti in London

LONDON, January 7.
The importance of Signor Nitti's visit to London is emphasised in the papers, as not only the Adriatic question is concerned, but the wider question of Turkish and Mediterranean settlement is involved, in which connection British, French and Italian co-operation is essential. Signor Nitti's moderation and tact in dealing with D'Annunzio are appreciated as bringing the prospect of settlement nearer than ever before. It is noteworthy that an advertisement invites British subscription to the new Italian 5 per cent. consolidated loan, the proceeds of which are destined for the reimbursement of the Italian war debt. Signor Nitti, interviewed by Reuter, said that discussions were merely preliminary to a conference in

Paris where, it was hoped that a settlement would be reached, though it was possible that the deliberations would be prolonged till after the French presidential elections on January 17th.

Egypt

Egyptian Politics. Removal of Embargo.

CAIRO, January 7.
A telegram of the 3rd says that the embargo has been removed on the movements of all Nationalist leaders except two, recently sent to their villages.

Mexico

An Earthquake. Heavy Loss Of Lives.

LONDON, January 7.
MEXICO CITY. It is officially stated that Cotas then was destroyed by earthquake on 3rd instant and there were two thousand casualties including over thousand dead.

Mexico Disaster Villages Destroyed.

LONDON, January 7.
MEXICO CITY.—According to the latest reports a dozen towns and villages in the State of Vera Cruz are either wholly or partly destroyed and Calchulco is completely engulfed, nothing remaining but a huge pit filled with debris.

General

Big Boxing Match. Carpentier vs. Dempsey.

LONDON, January 7.
LOS ANGELES. Carpentier has accepted an offer to fight Dempsey for a purse of eighty thousand sterling put up by Mr. James Conforth, the owner of the Race-track at Thijana, who will probably construct a special arena for the occasion. He suggests that the date should be July 4th. Dempsey concurs. The respective managers have agreed to limit the fight to fifteen rounds.

Indian Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS)

Punjab

Indian Chief Justice Wanted.

LAHORE, January 9.
With reference to the appointment of Justice Chevis to act as Chief Justice of the Lahore High Court, the "Tribune" says that the appointment is only a stop gap as Justice Chevis being a civilian judge is ineligible for permanent appointment. It urges the Government to abolish the old era of racial superiority by appointing an Indian Chief Justice and put forward the claims of Justice Shadilal, Senior Barrister Judge who had a brilliant record at Oxford and at the Inns and who had phenomenal success in the profession and highly creditable record on the bench, for the vacant post. It says that the better minds of both Hindus and Mahomedans are united in this demand.

LAHORE, January 9.
At a public durbar held at Suket on Wednesday, Lieutenant Colonel Burton, Commissioner and Superintendent, Jullundur Division, formally presented a khawata from His Excellency the Viceroy to His Highness Raja Lakshman Sen of Suket State and publicly announced the recognition of His Highness' accession to Suketgadi on behalf of His Majesty the King Emperor.

ALLEGED RAILWAY BRIBERY CASE.

LAHORE, January 9.
In the bribery case against Mr. Heymerdinguer, before Mr. Prenter, Special Magistrate on Thursday, counsel for the defence filed a list of prosecution witnesses who are to be recalled and their re-examination will be taken up on January 13, 14th and 15th. The court also ordered a list of documents required to be produced by Mr. Bault, Traffic Manager, North Western Railway who is one of the witnesses to be examined, to be filed on Friday so as to allow sufficient time for their production at the next hearing of the case. No date has yet been fixed for the filing of a list of defence witnesses but it is anticipated that these will not exceed ten in number and that the case will be finally disposed off before the end of the month.

Bombay

Strike Situation Unchanged.

BOMBAY, January 9.
The strike situation is unchanged. It is considered unlikely that either side will make a move at any rate before the strikers meeting on Sunday.

Tramwaymen's Grievances.

The meeting of tramwaymen formulated a long list of grievances which, the Superintendent promised, would receive his best attention. The meeting dispersed after requesting a reply within three or four days.

Strikes Extending.

The strike has extended to the workmen at oil tanks, beginning with workmen of the Burma Oil Company, 400 strong, who, marching to the Indo-Burma Company's installations, compelled their 300 men to come out by pelting them with stones and similarly forced the Asiatic Petroleum Company and Standard Company to close by their militant attitude. It is understood they want increases

but no demands at all had been formulated to the management.

The labourers of the Road Department, Bombay Corporation, have also gone on strike. All strikers had been orderly so far.

Postal Deputation.

BOMBAY, January 9.
A deputation representing various grades of post office employees saw the Post-Master General and asked for increased war allowances, revision of the grades and other concessions. The Postmaster General promised to discuss the whole question with the Director-General immediately.

Calcutta

Sabore Jute Mill Strike Continues.

CALCUTTA, January 9.
The strikes at the jute mills in Sabore and Ghuseri still continue. The strikers are still obstinate in their demands. The authorities of the new central jute mill at Ghuseri however it is stated sanctioned what the strikers had demanded but they now want fifty per cent increase of their salaries. Everything however is quiet and there is no apprehension of a breach of peace in any of the mill areas.

Still Continues.

CALCUTTA, January 9.
Strikes at the four jute mills in Sabore and Ghuseri in the district of Howrah still continues. To-day was the day for the payment of wages at different mills, i.e., three of them namely Fort William, Ganges and Howrah, these were paid without hitch. At the new Central however workers as announced by the Mill authorities, were to meet at 5.30 a.m. Some came in time and some late. Those who came in time were immediately handed over tickets authorising payment and those specially weavers and spinners who came a little late had to go outside the gate. As they were not immediately admitted, the men assumed a threatening attitude, but they soon cooled down and were subsequently allowed to have their wages. The workers of each of the four mills as already reported demand a 50 per cent increase in the rate of their wages and would not yield unless this was sanctioned. Quiet prevails everywhere.

Presentation of Municipal Address to Lord Sinha.

CALCUTTA, January 9.
At a meeting of the Bombay Municipal Corporation the President announced that Lord Sinha will be presented with a municipal address at the Townhall on the 16th January. After a lengthy discussion on the question of high prices, the Corporation resolved to represent to the Government the desirability of more effectively controlling the price of rice and other necessities and to appoint its own committee to formulate constructive proposal on the subject.

Serious Collision.

CALCUTTA, January 9.
A serious collision took place at the Howrah Maidan junction this morning between a Seebpur tram car and a goods train of the Howrah Light Railway. It appears that the train was coming from Kadamtala and had just approached the Howrah Maidan Station junction when the Seebpur car which also arrived at the crossing at the same time collided with the engine and was badly damaged. A boy aged about twelve was severely wounded. The lower portion of his leg from ankle joint having been severed. The tram car driver and the conductor were slightly injured and the passengers were violently shaken. The engine got derailed and was also damaged.

Mysore

Control of Exports.

BANGALORE, January 9.
According to a Mysore Government Communiqué reports received by the Government show that attempts are being made to buy up the newly harvested crops with a view to export them as soon as the embargo on export is removed and that prices have been rising everywhere and markets are not adequately supplied. But Government will maintain control over crops recently harvested and they have no intention at present of withdrawing restrictions on the export of paddy and rice. Until normal conditions are restored not only will exports by rail be controlled by priority certificates but frontier police staffs will be continued wherever necessary. It is now reported that stocks are being held back from the market and that prices are being forced up. The Government states that they would take all measures necessary for keeping up sufficient supplies of food grains in the market by commanding where necessary and for preventing profiteering under powers vested in them by Defence of India Regulation. Sales will be organised through co-operative societies as far as possible and depots will be continued wherever necessary. They have issued separate instructions in pursuance of the Press Communiqué in course of which the food control officer is directed to take steps to import as speedily as possible the January allotment of rice from Burma and Bengal in its entirety. Another Government notification restricts export of horsegram outside the State except under license from the Food Controller.

Disorders Enquiry Committee.

(SPECIAL SERVICE.)

(From our own correspondent.)

Ahmedabad, January 9.

(Detailed report).

The following is the detailed report of Lord Hunter's examination of Mr. Gandhi.—Replying to Lord Hunter, Mr. Gandhi said that he was the author of the Satyagraha movement which was intended to replace the methods of violence and was based entirely on truth. It was, as he had conceived it, an extension of the domestic law in the political field and his own experience had led him to the conclusion that that movement and that alone could rid India of the possibility of violence spreading throughout the length and breadth of the land for the redress of grievances.

Q. You adopted it in connection with the opposition to the Rowlett Act?

A. Yes.

Q. And in connection with that, you asked the people to pledge themselves by what is known as "Satyagrah vow."

A. Yes.

Q. Was it your intention to enlist as many satyagrahis as possible, that you found understood the principles?

A. Yes.

Q. Is it not a movement essentially antagonistic to the Government, because you substitute the determination of the Satyagraha Committee for the will of the Government?

A. That is not the spirit of the movement. Wherever I have let it had been understood by the people.

Q. Look at it from the point of view of the Government, if you were the Government yourself, what would you do to a movement which was started with the object of breaking those laws, which your committee determined?

A. That would not be stating the whole case of Satyagraha doctrine. If I was in charge of the Government and was brought face to face with a body determined to seek redress from unjust laws, without inflicting violence, I would consider them the best constitutionalists and as a Governor I would take them by my side as advisers who would keep me on the right path.

Q. People differ regarding justice or injustice of particular laws?

A. That is the main reason why violence is eliminated and Satyagrahi gives his opponent the same right of independence and feelings of liberty as he reserves to himself and he will fight by inflicting injuries on his person.

Q. I was looking at it from the point of view of the Government.

Would it be possible to continue the Government if you had set up against the Government.

A. He intended to make it a mass movement. He thought the constitution of some such committee as they had appointed necessary so that no man should become law unto himself, therefore they conceived the plan that a committee would be able to show what laws might be broken.

Q. We hear doctors differ and even Satyagrahis might differ.

A. Yes. I found so to my cost.

Q. Supposing a Satyagrahi was satisfied that a particular law was a just law and that the committee did not obey this law, what will a Satyagrahi do?

A. He is not bound to obey that law. We had such Satyagrahis in abundance.

Q. Is it not rather a dangerous campaign?

A. If you will conceive the campaign as designed in order to rid the country of violence you will share with me the concern for I think that any movement of this character should leave the country in a purified state.

Q. What are your essential objections to the Rowlett legislation?

A. I have read the Rowlett Committee's report to the end and legislation foreshadowed therein and I came to the conclusion that the legislation was not warranted by the facts produced by the committee. I thought it was very restrictive of human liberty and no self-respecting person or nation could allow such legislation. When I saw debates in the legislative Council I felt the opposition to it was universal. When I found the agitation against it I felt that for me as a self-respecting individual and a member of vast empire there was no course left open but to resist that law to the utmost.

Q. So far as the object of that legislation is concerned have you any doubt that they are to put down revolutionary and anarchoal crimes?

A. They are quite laudable objects.

Q. Your complaint then must be regarding the methods adopted.

A. Better, entirely.

Q.—The method is, I understand, that greater power has been given to the executive than they enjoyed before.

A.—That is so.

Q.—But is it not the same power as the executive enjoyed under the Defence of India Act?

A.—That is true but that was an emergency legislation designed to secure co-operation of everybody in order to put down any violence that might be offered by any section of the community in connection with the successful carrying on of the war. It was assented to with the greatest reluctance. The Rowlett legislation is of a different character altogether and now the experience of the working of the former act strengthened my objections to the Rowlett act.

Q.—Mr. Gandhi, the Rowlett legislation is only to operate if the local Government is satisfied that there is anarchy.

A.—I would not as a legislator leave that power in the hands of the executive whom I had known to run mad in India at times.

Q.—Then really your objection comes to this, that the Government of India in the prosecution of a laudable object adopted wrong methods. Therefore it is not a proper method of dealing with that from a constitutional point of view to endeavour to get the legislation remedied by satisfying Government of its inexpediency?

A. I pleaded before the Viceroy and with every English officer I had the pleasure of meeting and placed my

views before them. But they said that they were helpless and that the Rowlett Committee's recommendations had to be given effect to.

Q. If an opponent differs from you you cannot satisfy him all of a sudden. You must do so by degrees. Is it not rather a drastic way of attempting it by refusing to obey the laws.

A.—I respectfully beg to differ from Your Lordship. If even my father has imposed upon me a law which is repugnant to my conscience I think it is the least drastic course that I could adopt by respectfully telling him that I cannot obey it. That course is nothing but justice to my father and if I may say so without any disrespect to the committee I myself followed that course with the greatest advantage and I preached that ever since. If it is not disrespectful to say so to my father it is not so to my Government.

Q.—In the prosecution of your Satyagraha movement against the Rowlett legislation you resorted upon the general hartal throughout India. Hartal was the day when no business should be done and people were generally to indicate by their attitude that they disapproved Government's action.

A.—Hartal means general cessation of business throughout the country.

Q.—If you have general cessation of business for a brief period of time nothing harmful may result. But if done for a longer period, there will be great risk in it.

A.—Very great indeed. Mr. Gandhi here explained how was it that hartal came to be observed in Delhi on the 30th March and elsewhere on the 6th April. Proceeding he said he did not disapprove the active persuasion which was exercised on the hartal day to prepare the people by distribution of leaflets, holding meetings, etc., as no physical force was employed in so doing. He held it to be objectionable and entirely against the principles of Satyagraha to use force in any circumstances.

Q.—Your leading Lieutenant at Delhi, Swami Shradhananda, Mr. Gandhi:—(interrupting) I would not call him my Lieutenant but co-worker.

Q.—Did he write you a letter on the subject and indicate that after what had occurred at Delhi and the Punjab it was manifest that you could not prosecute the general hartal without violence inevitably ensuing?

A.—I cannot recall the contents of that letter. I think he went much further and said it was not possible that the law breaking campaign could be carried on without impunity among the masses. He did not refer to hartal.

Proceeding the witness said that there was difference of opinion between him and Swami Shradhananda when he suspended civil disobedience. He found it necessary to suspend it because he had not obtained sufficient control to his satisfaction over the people. What Swami Shradhananda said was that Satyagrahi could not be taken as a mass movement. Witness did not agree with that view. Suspension of civil disobedience was as much necessary as prosecution for offences against law. Mr. Gandhi said that he would like the committee to draw a sharp distinction between hartal and civil disobedience. Hartal was designed to strike the imagination of the people and the Government. Civil disobedience was a discipline for those who were to offer disobedience. He had no means of understanding the mind of India except by some such striking movement. Hartal was a proper indication to him how far he would be able to carry on civil disobedience.

Q.—If you have your hartal and at the same time you have your Satyagraha movement preached, don't you create a great danger to peace and order?

A.—Not at all. I promote peace. I did it myself on the 6th April. When I was in Bombay there was some fear of people themselves offering violence. It was a matter of greatest satisfaction to me to observe crowds of thousands of people conducting themselves in a perfectly peaceful manner at a huge meeting at Chowpatty and even at little meeting and no harm happened to anybody. It all depended whether they preached the doctrine of Satyagraha or the doctrine of force under the guise of Satyagraha. He would not be guilty if people were observing hartal to engage themselves in breaking the laws at the same time. Witness was then asked to describe the incidents connected with the so-called arrest at Parawal.

Mr. Gandhi's Evidence Continued.

AHMEDABAD, January 10.

Mr. Gandhi's evidence continued Lord Hunter continuing the examination of Mr. Gandhi remarked:—Now the only matters we have got to deal with here are as regards Ahmedabad itself and asked "in Ahmedabad we have been told you enjoy great popularity among the mill workers."

Mr. Gandhi: Yes.

Q.—And that seems to have caused great resentment on their part and lead to very unfortunate actions of the mob in April in Ahmedabad and Viramgam.

A.—Yes.

Q. So far as those incidents are concerned you have no actual knowledge of them.

A. No.

Q. I do not know whether there is anything you can communicate to us in connection with those events to help us to form an opinion.

A. I venture to present this to you. I consider the action of the mob whether at Ahmedabad or Viramgam was totally unjustified and I think that it was very sad thing they lost self-control. I wish to offer no defence, but at the same time, I would like to say that the people among whom rightly or wrongly I was popular, were put to severe test by the Government. They should have known better. I do not say that the Government committed unpardonable error of judgment and the mob committed no error. On the contrary I hold it was more unpardonable on the part of the mob than on the part of the Government.

Continuing Mr. Gandhi described the steps he had taken on his return to condemn the acts of the mob and to restore calmness. It was at one of the meetings he addressed at Ahmedabad in this connection that he had to use the terms "Organized" and "Educated" both of which have been so much quoted against him and against the people. The speech was in Gujarathi. By the term "Educated" he simply meant literate, that is to say, those who could read and write and not people with

university education. He had not spoken of a deep organisation, being in existence but that the thing was done in an organised manner. Both of which did not mean the same thing. He did not withdraw a single word of what he had said. There was no question of deep laid organisation of which Ahmedabad was a part. The organisation was hastily constructed. It was not organisation in the sense in which they understood the word. He had nothing to do with Mr. Guider's investigations and he thought that if he could wean the people from error his position would be entirely justified. The crimes committed by the mob were the result of their being deluded by the wicked rumour of the arrest of Miss Anusya. There was a class of half educated people who posed themselves with false ideas from sources such as cinemas, from silly novels and some political leaders. He knew that school. He had mixed with them and endeavoured to wean them. There were to-day hundreds of people who had ceased to belong to that school of revolution. In regard to Mr. Gandhi's statement of the existence of an organisation Lord Hunter asked:—Do you imply that there was a common purpose on the part of the rioters. Mr. Gandhi:—I do not say that it would be exaggerating to say that. But I think the common purpose was restricted to a very few.

Lord Hunter:—According to Satyagraha doctrine, is it right that people who have committed crimes should be punished by civil authorities?

Mr. Gandhi: I am not prepared to say that it is wrong but there is a better method. It is really a difficult question to answer because you do not anticipate, any pressure from outside but I think, on the whole it would be proper not to say anything. Satyagrahi cannot possibly quarrel with any punishment that might be meted out to an offender and therefore he cannot be anti-Government in that sense.

Lord Hunter:—But apparently it is against the doctrine of Satyagraha to give assistance to the Government by way of placing information that he has and that would help the conviction of offenders.

Mr. Gandhi: According to the principle of Satyagrahi it is consistent for the simple reason that Satyagrahi business is not to assist the police, in the method which is open to the police, but he helps the authorities and the police to make the people more law abiding and more respectful to authority.

Lord Hunter:—Supposing a Satyagrahi has seen one or more serious crimes committed in the riots in his own presence, would there be no obligation on him to inform the police?

Mr. Gandhi: Of course. I answered that question to Mr. Guider before and I think I must answer it to Your Lordship. He does not want to misguide the youth of the country, but even then he cannot go against his own brother. When I say "Brother", I do not of course make any distinction of country or nationality. A Satyagrahi is wholly independent of such distinction. I have known criminals of the deadliest type. I have been instrumental in weaning them from crimes. I should be forfeiting their confidence if I disclosed the name of a single man given to me in confidence.

The only Lady Witness.

The Hunter Committee concluded their enquiry here to-day. On reassembling this morning the Committee proceeded to finish off the remaining non-official witness, Miss Anusya Sarabhai, who by the way is the only lady witness before the Committee, was first examined.

Questioned by Lord Hunter she said that she had nothing to add to what Mr. Gandhi had said.

Rao Bahadur Ramanbhai Nikant, President, Ahmedabad Municipality, Mr. Harilal Desai Messrs. M.C. Patel Krishabhai, M. Desai and Vallabhai Patel then gave evidence on behalf of the Gujarat Sabha and generally refuted the suggestion that they shut themselves in during the trouble and did not give any help.

Mr. Goculdas D. Talati, Chairman, Nadiad Municipality who was the last witness complained of the imposition of punitive police in Nadiad and levy.

The Committee leave for Bombay on Monday.

EXAMINATION OF MISS ANUSAYABAI.

Surprisingly Brief.

The Disorders Enquiry Committee held their final sittings at Ahmedabad to-day and examined a number of non-official witnesses appearing on behalf of Gujarat Sabha. Evidently by previous arrangement the examination of Miss Anusayabai, the only lady witness to appear before the committee was surprisingly brief, lasting as it did only for about a minute.

By Lord Hunter

Questioned by Lord Hunter she said she had taken great interest in the welfare of millhands and in consequence had great influences with them. At the time of actual trouble she was in Bombay and came to Ahmedabad with Mr. Gandhi. She was present in the committee room on Friday when Mr. Gandhi gave evidence and had nothing more to add to what he had said.

Manilal Nagerdas.

Lord Hunter remarked that was the fairest thing to say. Manilal Nagerdas a clerk in the Mamlatdars office, at Viramgam was the next witness. In reply to Lord Hunter he said that the murdered Avalarkus was still alive when kerosine oil was poured on him and fire applied.

Rao Bahadur Ramanbhai Mahipatram.

Rao Bahadur Ramanbhai Mahipatram, President Ahmedabad Municipality next gave evidence. To Lord Hunter he said he was out in the street during the disturbances and did all he could to stop the trouble.

By Sir Setalvad.

Questioned by Sir Setalvad witness disapproved of the Satyagraha movement. Asked why then he did not actively preach against it, witness declared:—I was waiting for a lead from Bombay. This made other members of the committee turn smilingly towards Sir Chimanlal.

Questioned further witness admitted certain leaders had issued a manifesto against Satyagraha movement and went on to say that any active preaching against the movement would not have succeeded at Ahmedabad just then.

The Hon'ble Rai Sahib Harilal Desai.

The Hon'ble Rai Sahib Harilal Desai Vice President, Ahmedabad District Board, was the next witness. He said that provocation was given to the mob. Witness was thereupon subjected to a searching cross examination by Mr. Justice Rankin. To Sir Setalvad, witness declared that so far as his information went there was no organisation behind the disturbance.

Mr. M. C. Patel,

Mr. M. C. Patel, Barrister-at-law, then narrated his knowledge of the occurrences in Ahmedabad.

Mr. Krishnalal M. Desai.

Mr. Krishnalal M. Desai, Pleader Secretary of Gujarat Sabha, was the next witness. He gave figures of casualties during Martial Law which he had ascertained with a view to give relief. On the 12th six people were killed and sixteen wounded. On the 13th one was killed and one wounded. Out of the killed three were women. To Sir Setalvad witness said he did not agree with the view that the trouble was prearranged.

Mr. Vllabhai Patel.

Mr. Vllabhai Patel, Barrister-at-law said on the night of the 10th April he and his fellow workers did not expect trouble to recur on the 11th. On the 11th morning, while he was engaged at Miss Anusuya's bungalow in persuading the crowd of mill hands to disperse and go to work a rumour spread that Miss Anusuya was arrested. Colour was lent to this by the fact that Miss Anusuya expected by that morning's train from Bombay did not arrive. The trouble then started. By the 11th evening the situation was entirely under control and there was no justification for Martial Law orders which came into force next day.

Mr. Goculdas D. Talati.

Mr. Goculdas D. Talati, President, Nadiad Municipality was the last witness. He took objection to the stationing of punitive force and levy at Nadiad. The detachment of troops took place a mile and a half from Nadiad. Only a few people were concerned and out of them only one had been convicted. The Nadiad people had throughout helped the authorities and the stationing of punitive force was a slur. Witness also complained of the extension of the Defence of India Act to his district and said it was quite unnecessary.

Mr. Kemp.

Mr. Kemp, Government Advocate then expressed desire to address the committee. Lord Hunter said it was not usual and declined permission. The committee then adjourned.

Delhi**Arrival of Ali Brothers at Delhi
Great Enthusiasm.**

DELHI, January 9.

The Ali brothers arrived here and received a splendid and most cordial welcome from the citizens. All the city streets were decorated and a number of gates with appropriate inscriptions were erected. Large crowds waited along the streets and cheered the Brothers who have been absent from Delhi for about 2 years. They detrained at Ghaziabad and motored to Delhi and appeared first at Jumma prayer at the famous Mosque. On the western side of the Clock Tower was erected a nicely decorated platform about 10 feet high shaped like the front part of a ship. The brothers were to drive to the tower at about ten, but they did not arrive till 11 when they were received and garlanded amid loud acclamations and cries of "Alla Ho Akbar." Golden necklaces, belts and various other things were then presented. The crowd that collected to offer welcome on a moderate calculation amounted to 50,000. In the course of an Urdu address presented on behalf of the citizens of Delhi gratitude was expressed to God for protecting the brothers and thankfulness of all to the brothers theirs being the first voice to awaken the slumbering masses of Delhi. The address also enumerated the valourous services rendered by them to their mother country especially in the cause of Hindu-Muslim unity and inspiring national aspiration among the Moslems which had marked them out as true patriots. Their restoration to liberty was all the more welcome at a time when the Moslem world was involved in a life and death struggle and when India had been an unfortunate victim of coercion and repression. The address concludes:—If the love and regard with which our welcome to you is inspired are to be the measure of spontaneity and genuineness, rarely has a similar welcome been extended to others.

Mr. Shaukat Ali.

Mr. Shaukat Ali rose amid loud cheers and said that the grand reception accorded to them by the Delhi citizens ought to have been bestowed upon one more fitted for it (Cheers and cries of "you do"). How to answer the kindly words uttered, the sympathetic feelings shown and the great love expressed by the citizens he could not imagine. No service or sacrifice on their part could adequately repay the kindness and regard shown them. He could only assure although he knew it was too feeble that if, instead of one, the almighty had given them a thousand lives, they would not shudder to sacrifice them all in such action could but relieve the Hindu Moslem unity essential to the welfare and advancement of their motherland (cries of bravo).

Khilafat Question.

He reminded the Mahomedan citizens that at the last National Congress resolutions were passed at Amritsar regarding the Khilafat question and he could confidently say that it was a question causing grave anxiety not only to 8 crores of Mahomedans but to 23 crores of Hindus as well. Considering this what sacrifice could be great he asked which might tend to strengthen the Hindu Moslem unity upon which alone depended the salvation of the country and the early achievement of its national goal. He urged them to be grateful and united so that they may not fall a prey to their enemies and evil doers. They were under deep gratitude to their brothers, Mr. Gandhi, Pandit Malaviya and others for the interest they had evinced in the Khilafat question.

Mr. Shaukat Ali had not spoken for 10 minutes when he had to stop owing to the rash of the crowd.

Mr. Mahomed Ali.

Mr. Mahomed Ali also briefly acknowledged the address. Before leaving the platform the Ali Brothers were garlanded by Messrs Shankerlal and Shiv Narain amid cries of

"Hail Hindu Moslem Unity". The procession then started from the Clock Tower and via Dariba Kalan reached the eastern side of Jumma Masjid where the afternoon prayers were offered. After the prayers the procession passed through Chauri Bazaar and via Kazi Hanu reached Feroz Puri when it returned to the Tower. From there it restarted and via New Road reached the northern side of the Mosque where the procession ended. At night the city will be illuminated.

Text of the address Presented to Ali brother.

The following is the text of the address presented to Ali Brothers Editor of the "Comrade" and "Hamdard" and Mr. Shaukat Ali, the founder of the Anjuman-i-Khuddam—Kaba (Society of the servants of Kaba:—Honoured Patriots and Devoted Servants of Islam.

It is nearly five years when your long internment with all its sufferings and trial commenced and when we the citizens of Delhi entrusted you to God's care on the steps of the Jumma Masjid which has witnessed for three centuries or more vast vicissitudes comprising the rise and fall of empires. Let us first bend our knee in grateful contemplation to the Protector who has guarded you against the tide of reactionary excess, forming the order of the day and who has granted it to the citizens of Delhi and the Muslims of India to-day to avail themselves of your sincere guidance in regard to matters spiritual and secular affecting their struggle for national existence. The people of Delhi have a special occasion to congratulate themselves on your restoration to liberty because you were almost the first to undertake the task of dispelling the sombre silence which has befallen Delhi, following the downfall of the Moghal power. It would be ingratitude on the part of the citizens of Delhi to forget that it was due to your efforts that Delhi began to pulsate with real national yearnings although the chilling changes of time had nearly strangled its nerves. We cannot forget that you were the first voice to awaken the masses of Delhi and the debt of gratitude under which you have laid us is one which we can scarcely hope to repay.

**The Unmistakeable signs of Hindu
Muslim Unity**

The unmistakeable signs of Hindu Muslim unity and especially of the renaissance of the Muslim community observable in India to-day also bear witness to your invaluable services and your worst enemy cannot attempt to deny you an honoured place in the list of the patriotic workers who are rearing the magnificent temple of human prosperity on the rock of freedom and the rights of man. It would be quite a volume to enumerate in detail your services in regard to the M. A. O. College the Muslim University the galvanizing of the Muslim community of India through your brilliant newspapers, the "Comrade" and the "Hamdard" upon which descended the ever hateful sword of Democles, the Press Act.

services of Ali Brothers Praised.

The raising of funds for Muslim victims of the Balkan war, organising a competent and well equipped medical mission for the Turkish wounded, enlightening non-moslems regarding the sanctity of Mosques which was preceded by the heartless massacre of some of the faithful Muslims of Cawnpore, not to mention the organisation of the Anjuman-i-Khuddam-i-Kaba, and its admirable work of bringing about an alleviation of hardships of the Hijaz pilgrims and the valuable services in regard to the Muslim League, Your co-religionists and compatriots fully value all your services, but there emerges from your political and religious life one principle, which claims the highest eminence and has been to us all as a luminous ideal to achieve. It is none other than the example you have set to us in firmness of faith and fearlessness in telling the truth and iron resolve an illustration of indomitable will according to the Quarnie text which says "Neither are they daunted nor are they unhappy". Indeed it is an example fit to adorn the pages of history in letters of gold to light the path of our coming generations to the ultimate goal. It makes it clear as noon day that faith, determination and sincerity are the three marks which distinguish the true followers of the prophet of Arabia. You set before your community and country the example of pure and genuine patriotism which very largely contributed to the deepening of shallow faith, the invigoration of fainting hearts and the steadying of faltering steps. Five years ago, there were not many in India who had the courage of conviction to declare openly the commandments of the law of God regarding the question of the Khilafat and the holy places, but to-day every household is resounding with the open declaration of these very tenets. It is due to the work with which you have presented your community in your own life that Muslims are determined to-day to make every possible sacrifice for the sake of righteousness and faith. Dear patriots your restoration to liberty is a matter of profound rejoicing to us because we have, at this supreme crisis when the Muslim world is involved in a life and death struggle and India has been an unfortunate victim of naked coercion and appalling repression, the privilege of benefiting by your sincere guidance. Your presence in our midst will stimulate our community into the solidarity seriously imperilled during the last five years of agonizing ordeals.

Foundation Stone of Hindu Muslim Unity.

The foundation stone of Hindu Muslim unity has already been laid upon which is now rising the superb monument of a united nation. Your participation in the up-building will greatly contribute to the acceleration of our activity.

Delhi of the hoary memories has been the scene of many a royal arrival and departure. Princes and high placed functionaries have graced this city with their presence and it has seen many a gorgeous procession and royal pageant and has discharged the duty of welcoming great personages, but if the love and regard with which our welcome to you is inspired are to be the measure of spontaneity and genuineness rarely has a similar welcome been extended to others. It is not the customary compliance with the usual conventions that our words of welcome aim at. On the contrary it is an humble and inadequate tribute of love and reverential regard for you. We feel sure that nothing can be a more sincere effort on our part to fully appraise the lesson your life has imparted to us than to try to approximate it in our daily life. Let us therefore assure you that our real welcome to you consists in the affirmation that our anchor holds. We beg to remain, Sirs, yours in national service, the citizens of Delhi.

News in Brief.

The sixth extra meeting of the Bombay race was no held owing to millhands and other strikes.

Havildar Morea's remains this afternoon were interred with full military honours.

The s.s. 'Karmala' from London is expected to arrive in Bombay at 9 a.m. on Thursday the 15th January.

The sh. remnant will be closed for all business on Saturday and Monday next 10th and 12th January owing to heavy circulation of transfers to current settlement.

An appeal will be preferred at the Session Judge's Court at Coimbatore in the case of Mrs. Gladys Shore, who has been convicted for receiving stolen property.

Sir Robert Stanger, who has been recently knighted, arrives from England in Bombay on the 20th instant and will be here by the 24th instant.

The police are cataloguing Bengali owned houses on the Main road to Asighat and are taking a census of Bengali ladies and gentlemen in them.

Mr. H. A. Sadarangai of Central Provinces Provincial Educational Service, has been appointed to the Indian Educational Service as the Principal, Secondary Training College, Bombay.

Sir Havelock Charles, member of the India Council arrived here yesterday from Bangalore. He leave for Madras on the 15th instant.

It is understood that there is no truth whatever in the reports which have appeared in the press that any cession of territory to Nepal is contemplated or is under discussion.

His Excellency the Viceroy and Lady Chelmsford will leave Calcutta on the 11th and arrive in Delhi on the 15th visiting Benares en route. The arrival at Delhi will be private.

Lieutenant Callant has arrived to make arrangements for a fleet of eight Italian aeroplanes that are making Rome to Tokio flight. The flight is under the Italian Air Ministry.

The mail steamer 'Nirwana' with the outward mails of the 18th December, arrived in Bombay early on the 9th morning.

An official note issued in Singapore says that permission has been given by the Indian Government to export ten thousand tons of rice immediately from Rangoon, and the Government hopes to send full requirements for January.

In compliance with the Royal proclamation nine detainees domiciled in Noakhali district (Calcutta) were released on the 9th instant. They were brought to Noakhali town and the District Magistrate spoke a few words by way of instructions when releasing them.

It is understood that certain sections of the North Western Railway, traffic staff at Bhatinda, have gone out on strike for increased pay. Generous increases were granted to the strikers only recently. No important dislocation of traffic is anticipated.

In accordance with the desire of His Majesty the King Emperor announced in his recent proclamation on the occasion of giving his royal assent to the Government of India Act of 1919, orders have been issued by the Lieutenant Governor of the United Provinces for the removal of restriction on 19 persons hitherto under restriction and for the release of 4 persons from imprisonment.

One hundred and thirty children were entertained by their Excellencies Lord and Lady Chelmsford to a garden party at Belvedere on Friday afternoon last. Games and amusements were arranged for the little guests who spent a delightful afternoon. Tea was served in the hall and dancing and a number of pretty pretty tableaux followed. Her Excellency Lady Ronaldsday and her children were present.

Dr. Mahiruddin Ahmed, a private practitioner in Bogra has been brought down to the Medical College Hospital (Calcutta) with serious injuries in the stomach, said to have been caused through being gored by a bullock. It is reported that the doctor was going on the animal with two others and in the way the elephant became violent and threw them off and attacked them. The beast was driven off by its keeper with a bayonet.

The Indian Historical Records Commission re-assembled on Friday of the Senate Hall at the Punjab University Lahore, and discovered several important matters in connection with the old historical records and their preservation and passed certain resolutions. Papers were read by Dewan Bahadur Kishan Kaul and by Mr. Dodwell. Mr. Sharp concluded the sitting by thanking those who had read papers and otherwise assisted. In the morning the Commission inspected the records in the Punjab Secretariat.

The following press communique is issued by the Punjab Government:—In giving effect to the orders which were issued on the 1st January for the release of a large number of prisoners who had been convicted by the summary courts in connection with the April disturbances and whose sentences had not yet expired. By a mistake of the local jail authorities at Multan a few prisoners were released whose cases were not covered by the orders. On the discovery of the error, steps were at once taken to have it rectified by the re-arrest of those prisoners. Their cases are now under consideration of the Government.

కలకత్తా సమ్యక్జ్ఞు:-సమ్యక్జ్ఞు తొలగలేదు. రాయ
బారములు తుడురలేవు. అల్లదలేమియు జనగలేవు, జనగు
నట్లులేదు. 9-వ తేదీని తీరము లియ్యులపని యుండెను. పోర్టునిలి
యిం, గాంజను, చూరా యంత్రకాలలో కొందర లేకుండ
నిచ్చివేసిరి. న్యూ సెంట్రుల యంత్రకాలవారు పునాండ్రును
ఉదము 5-30 రు చచ్చుచిరి. కొందరు వచ్చిరి. కొంతకులస్థిమగ
వచ్చిరి. అలసత్వముగా వచ్చినవారికి బిక్కెట్టునియ్యలేదు. వారు
కొంతగడచిన చేతుబోయిగాని వారికి వెంటనే చీట్లు నిచ్చు
టచే అలరి 3 దినపొయినది.

భారతదేశపుకోర్కెలు

భారతనాయకులు

ఒక సంభాషణ

ఎ. ఎఫ్. బి. అనాథ "లేబరు లీడరు" పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— భారతదేశము మహాసభా ప్రతినిధులొక్కడేమునండి తిరిగి వచ్చుటకు బూర్గుము నేను వారితో విందునకు బోవు భాగ్యము కలిగినది. కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యగు పి. జె. పటేలుగారును, నుప్రసిద్ధ కవియియగు పోజీనీ దేవిగారును, ప్రజాపాపకుడును, మహావక్తయు నగు వివేకచంద్రపాణిగారును, దాక్షిణ్య హక్కుగారును, బి. పి. ల్లిఖారుగారును.

విందుకు వచ్చియుండిరి. సరోజినీ చాకచక్యయన, పాణిగారి ఉత్సాహమును, పటేలుగారి ఆలోచనాపరత్వమును వెల్లర నాకర్షించినది.

కాంగ్రెసు ప్రజలు

కాంగ్రెసు సభ భారత ప్రజాప్రతినిధి సంఘమునకు నేను నకు తీసుకొన్నదా యని నేను ప్రశ్నించితిని. వెంటనే పాణిగారి రివిధముగ ప్రతిస్పందన నిచ్చి.

"ప్రభుత్వమున నీసభ ఆంగ్ల విద్యార్థివల ప్రతిస్పందనముగ మూలము యుండెను. అది 1887 సంవత్సరముల కంటే కంటే 1887 సంవత్సరములలో జనసామాన్యము నీ సభలోనికి తీర్చవలయునని ప్రయత్నించితిమి. కాని నీ ఆంగ్లము కాలిగారు నాయకత్వమున ఆంగ్ల ఇండియను ఉద్యోగులు కాటంకముల కలిగించిరి. అందుచే దానిని వదలివెట్టవలసి వచ్చినది. తేజ భాషా భారతప్రతికా ప్రచారము మొచ్చిన తరువాత భారత ప్రజలు ఆంగ్ల విద్యార్థివలతో నెట్లగు సంబంధముగ వ్రాసి యుండిరి."

జనసామాన్యము విద్యార్థివలలై యుండుటచే ఆ విషయము లన్నియు వారి కెటు తెలియనని ప్రాశ్నకము ప్రశ్నించి.

పాణిగారు దాని కిట్లు బదులు చెప్పిరి:— "విద్యార్థివల సలహా అట్లునులని అర్థము లేదు. నాగరక ప్రపంచమునందలి అన్ని జాతులకంటె భారతదేశపు లెక్కడు బుద్ధిమాత్ముత గలవారు. మాకు ప్రాగృహక్షయము లేదు. పల్లెలలో వ్రాత గలవారి సంఖ్య తక్కువ. కాని వగలంతయు పనిచేసియుండి వారందరు సుఖవోలు తేరుదురు. చదువు నేర్చిన వారొకరు వారావ్రతికల జరిగి వారికి వినిపించురు. ఇదికాక, పరిసంకల్ప రములకు బూర్గులు మాతృభాషలలో వ్యావహారికమును ప్రారంభించితిమి. మానవలకు చేలకొలది జనులు వచ్చి శ్రద్ధగా సర్వవిషయములను గ్రహించుచుండెడివారు."

కాంగ్రెసు సభకు ఆంగ్ల విద్యార్థివలతో వ్రాటు వారు మాడ వచ్చుచుండెడివారా? అని నే నడిగితిని.

"జాతీ యమ మో న భ యం దె ల్ల పు దు ను కొన్ని ఉపన్యాసములు మాతృభాషలలోనే జరిగెడివి. ప్రభుత్వమున నాసభకు వైరులు వచ్చెడివారుకారు ఢిల్లీ కాంగ్రెసు నకు ఎనిమిది సంవత్సరముల వైరులు క్రొత్తియులగ వచ్చిరి." ఎని పాణిగారు నడిచిరి.

కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యము.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధు లేదధముగ నెత్తుకొనబడుచునని నేను పటేలుగారి వడిగితిని. వారిట్లు జవాబు చెప్పిరి.

"అ కదవటి కా గ్రెసు సభకు ఆయిదు వేలమంది ప్రతి ని ధు లు ను, అ నే క వేలమంది ప్రేక్షకులు వచ్చి యుండిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములును, వీనితో సమ్మిళితములయిన యితరసంఘములును యావత్ప్రతినిధుల నెత్తుకొనెను. అన్ని జిల్లాలలోను దీంతో జేరిన సంఘములు కలవు. అవి 250 యున్నవి నేను కాంగ్రెసు సభ ప్రజాప్రతినిధి సభ యనుటకు సందియములేక. 21 వత్సరముల ప్రతిష్ఠితము యెట్టివిధముల లేకయే కా గ్రెసుసభ్యులు కావచ్చును."

రౌలటు శాసనము.

పౌరస్వత్వములపై ఆటంకములు ప్రభుత్వమున తొలగుటవరకును పటేలుగారు నడిచిరి. వ్యక్త స్వాతంత్ర్యమును, ఆర్థికాధిపత్య స్వాతంత్ర్యమును, నాన్వాయించి

శ్రమమును సంపూర్ణముగ నుండవలెనని వీరచెప్పిరి. దానిని నిరోధించు శాసనముల ననేకములను వీరు వివరించిరి. రౌలటు ఆప్తము గూర్చి వీట్లు నడిచిరి.

"సంగ్రామ సమయమున అధికారుల వశంకరమైన అధికారములను సర్వకాలములయందును చెల్లించవలెనని యొక్క కేసుతో ఈ శాసనము నిర్మితమైనది. ఏదగ్గరను భారతప్రజలు మాపు ప్రబలప్రాతినిధ్యము తప్పకరింపబడెను. రాజ్యాంగ సంస్కరణములయందు ఉత్సాహము వ్రాత ఈ శాసన నిర్మాణమునకు గల ఆందోళనమే కొంతకాలము మోత్తివది.

భారత ప్రభుత్వమునందలి భారతీయ సభ్యులు తప్ప శాసనసభయందు భారతీయులుండరును దానికి కృతీరేఖముగ వ్రాటునిచ్చిరా? అని వ్రాసుకొని రడిగిరి

"ఆశ్చర్యము అనుకూలముగ వ్రాటుకేయి. తన్నుక వచ్చి నదిని" సరోజినీ వల తలికె.

ఈగడవిడలచే, సంస్కరణ శాసనములో స్వత్వసంరక్షణ ప్రకటనముకు జేర్చవలయునని ప్రజలు కోరుచున్నాడు.

భారతప్రజల వాంఛలు.

ఈజిల్లుకుగూర్చి భారతదేశపు ప్రజాభిప్రాయముయొని నేనడిగితిని. దాక్షిణ్యపటేలుగారి కిట్లు చెప్పిరి. "భారతదేశమున కేమి యక్కరిలేదో నడుపుటవరకు. బ్రిటిషు పాత్రాజ్యము నండి వీరుపోవుటకు కోరుటలేదు. వలసదేశములన్న స్వపరిపాలనమును వారు కోరుచున్నాడు. భారతాంగ్ల దేశముల పాదరబావముతో మెలంగవలెనని మా ఆభిప్రాయము.

"మీరు సంపూర్ణ స్వరాజ్యము తక్షణమే కావలయునని కోరుచున్నారా?

"భారతదేశము వంటి మహాదేశమున అధికారము సంపూర్ణముగ అధికార కర్తయనుండి ప్రజల వశమగుటకు కాలము పట్టునని మేమెఱుగుదుము. కావున మీరు తక్షణమే స్వపరిపాలనము నీ చుకపోయినను, అది కొన్ని వత్సరములలో వైతము లభ్యమగునట్లు శాసనము నియమములకు జేర్చవలయునని కోరుచున్నాము. ఈ నియమము లేనిచో ప్రజలలో క్రభుత్వమునందలి విద్యార్థులు కలగజాలరు. వట్టివాగ్దానములతో ఆనభవమువలన మాకు ధర్మాసము పోయినది. మీరు నిజముగ గోరునెడల అట్టి నియమమును జేర్చుటకెట్టి యాజ్ఞాపకముండును?"

"మీరెన్ని వత్సరములలో యాయధి కారము మారవలెనని చెప్పుదురా?"

పరిశీలనములు నూడింక బడినదని దాక్షిణ్య హక్కుగారు నడిచిరి.

"అయిదువత్సరములైనను, పదివత్సరములైనను కావచ్చును. కాని స్వత్వసంరక్షణ ప్రకటనము తక్షణమే ఆప్తమో జేరవలయును. సంపూర్ణ భాగ్యతాయోగ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత శాసననిర్మాణాధికారము మాకు లభించిని తరువాత, అట్టి శాసనములకు మార్పుకొందించ కలగుదుము." అని పటేలుగారినిరి.

శ్రీమ. గూడ యీ భావము గలిగి వ్రాసియున్నారని సరోజినీ జేవిగారు చెప్పిరి.

బ్రిటిషుపాలనా విఫలత

భారతదేశమున బ్రిటిషు పాలనము విభాగకార్యమును భావములు సాంఘిక కార్యక కక్షములకు జెందవలెనో వ్రాసెలియున్నది. (సకేవము)

మహమ్మదాలీ సోదరులు

ఈ సోదరులు 9-వ లేవన డిల్లీవరకును జేరిరి పాత యు ఘనమును స్వాగతము సెలగిరి. వీరులు బాగుగా నలంకరింపబడిరి. స్వాగతవాక్యములు విలంబములవై చెల్లించబడెను. సోదరులుగా జీవాడయొద్ద రైలుదిగి మోటారుబండిమీద మొదట బామ్మ మసీదుకు బోయి ప్రార్థనము జేసిరి. వారు 11-గంటల కవటికి వచ్చిరి. గంటసంభయార్థ సభాకాల నిర్మించబడిరి. అల్లాహ్ అక్కర అతిథ్యములు మిన్ను మట్టగా సోదరులను పున్నమాలంకరుల గావించిరి. బంగారపు కంఠాభరణములు కటిబంధములు మున్నగు భూషణములు వారికి నువర్ణించబడిరి. 50 వేల మందికి తక్కువ గానుండ జనులు సహజేమై ఉరుగుభావము సన్నాన పక్రమము చదువబడిరి. హిందూ ముస్లిం య సమ్మేళనాభివ్యక్తము గూర్చి మోహించుచు సోదరులకు వందలలను తెలుపుచు సోదరాలిగారు 10 నిమిషములు ముచ్చటిం చిరి కాలిఫులు విషయమున గంధి ముఖ్యగార్లు మున్నగు వారు భావము తోడ్పడి వందలలయై వేరనినడిచిరి. అట్లునున్న జిండుయంద జనసంఖ్య యధిక మయ్యెను. శివస్వామియ సాగలేను. మహమ్మదాలీగారు గూడ కొద్దిగా ముటలాడిరి. కంకరలము శివసారాయణగార్లు మున్నగువారు మరల సోదరులకు పున్నమాలంకరణంబులను విచ్చుట జేరెను సాగి నది. బామ్మమసీదు వద్ద వరల మధ్యాహ్నము ప్రార్థనము జరిగినది. అటుండి బయలుదేరి పురవీధు లన్నిటిని ముట్టచెప్పిరి. రాత్రి వీరపాలకారము జరిగెను.

ఈ దిగువ కనుపఱచిన రంగులు మా వద్ద తయారుగా నున్నవి.

డైరెక్టు రంగులు

- కాంగో రెడ్
- 2 డైరెక్టు బ్లూ
- 3 " గ్రీన్
- 4 " బ్లాక్
- 5 " బ్రౌన్
- 6 " మాజెంటా
- 7 " ఎల్లో
- 8 " వైలెట్
- 9 బెజ్జోవర్నురైన్
- 10 నైట్ బ్లూ ఎఫ్. ఎఫ్.
- ఆసిడ్ రంగులు
- 11 ఆసిడ్ ఆరంజి
- 12 మెటానల్ ఎల్లో
- 13 స్కార్లెట్ ఆర్. ఆర్.
- 14 ఫాస్టరెడ్ 6
- 15 కనైన్ లేక సాంపింగు రెడ్
- 16 సాల్ఫ్యూరిక్ బ్లూ ఫార్ యింక్

బేసిక్ రంగులు

- 17 మాలాచైట్ గ్రీన్ క్రీప్టెల్లు
- 18 మాజెంటా క్రీప్టెల్లు
- 19 బొరామెట్
- 20 మెలిల్ బ్లూ
- 21 మెటెల్ వైలెట్
- 22 ఆల్ కెలి బ్లూ లేక సిజింగు బ్లూ
- 23 సాఫ్రెన్ జి

లెడర్ రంగులు

- 25 బిన్ మూర్క్ బ్రౌన్ లేక లెడర్ బ్రౌన్
- 26 క్రైసాయిడ్స్ లేక లెడర్ ఆరంజి

నల్ ఫర్ రంగులు

- 27 నల్ ఫర్ బ్లాక్
- 28 " బ్లూ
- 29 " గ్రీన్
- 30 " బ్రౌన్
- 31 " కోర్నియన్
- 32 " ఎల్లో

వార్ రంగులు

- 33 వార్ బ్రౌన్ పేపు
- 34 " పాడరు

దరఖాస్తులు పంపిన తరువాత శాంపిల్స్ మంపుచూ ధరలు తెలుపబడును.

డోలట్రామ్ కాషిరామ్ అండు కంపెనీ,
రోనేబిల్డింగు, అపోలో స్ట్రీట్, ఫోర్ట్ బొంబాయి.

Dolatram Kashiram & Co.,
Rogay Building, Apollo St, Fort, Bombay.

వేలపు నోటీసు

ఇందువల్ల ఎల్లరకు తెలియజేయుచు ఏయేనగా యలమర్రు అండు అంబర పేట యెట్టేటలో చేరిన అంబర పేట గ్రామములో 3 శతకం సావరం భూమి యొక్క జిరాయతీనామము యొంద తో జరగవలసిన పేద్యములో కనపర్చిన ప్రకారము 1920 జనవరి నెల 26 తేదీ నుండి కరువార రోజులలోను అవసర మైనయెడల ముందు తెలియజేడి తేదీలయందును బహిరంగము గా యేలూరు మకాములో వరుస పేటలోనుండు అంబర పేట కాదా అక్కినులో యెట్టేట మేనేజరు గారి కలన వేలము చేయబడును. ప్రతిలాటను సర్కారు పాటవయిన యెక్కువగా పాడుకట్టి పాటవారుని పేర కొట్టి తేయబడును.

2. ప్రతిరోజు పాట మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ప్రారంభించబడి సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆపు చేయబడును. అవసరమయినయెడల మరునాటి రోజునకూడా పాడబడును.

3. భూమిలు కర్మి చేయబడినవి గ్రామకరణమువద్దనున్న గ్రామపంచాయతీ కేంద్రములకు చూచినయెడల వేలము చేయబడు భూమిలను గుర్తించవచ్చును.

4. ఇందులో జరగవలసిన పేద్యములో వుదహరించిన కేటగరీలకు యీ భూమిలమీద యెట్టేటకు పన్ను చెల్లించ దమగాక డెబ్బాబాబు కల్లభూమిలమీదయేలలో 1880 ఫసలి లగాయకు గవర్న మెంటుకు చెల్లించవలసిన నీటితీరున తెన్నులు వర్తరాని అలాహిదాగా చెల్లించవలెను. మరియు సదరు భూమిలను యెట్టేటకు చెందియున్న జలాధారమునం ది పల్లపుసాగు చేసేయెడల అట్టి భూమిలకు య 1 కి రు 5 ల చొప్పున నీటితీర్చియు అందువైన తెన్నులుకూడా యెట్టేటకు అలాహిదాగా చెల్లించవలసి యందును.

5. భూమిలు ఖేతులు ఖేతులుగా వాటిలోని చెట్లనహిత ముగా వేలము చేయబడును. కాని పాటపాడు వుద్యోగస్తులు కొన్ని ఖేతులకంటే ఒకలాటగా పాట పాడించవచ్చును. ఈ 10 లకు మించినపాటలులు భాగములుగా విడితీయవలసిన ఆర కరము వుంటే విడితీసిన్ని పాడించబడును. గలపు బొందిన పా టదాడు శ్రీజమిందాడు గారికల్ల పాటఖాయపడినపిమ్మట పా టములైనను చెల్లించగానే యెట్టేట వుద్యోగస్తులవలన భూ మిని స్వాధీనపరచడమవును. మరియు స్వ 1880 ఫసలికి రయితి తట్టా తీసుకొనవచ్చును. గవర పాటదారు కోరేయెడల ఆతని విశ్వంతఖిల్లలో దస్తావేజు రిజిస్టరీ చేయించి యివ్వబడును.

6. వేలము జమిందారుగారి వుత్తరవులకు లోబడియుం డును. శ్రీజమిందారుగారిని లేక వేలము వేయ అక్కినుర గాని క రములను తెలియజేయకయే అట్టి వేలముల అంగీక రించుటకుగాని లేక తొగ్గినివేయటంగాని అధికారము కలిగియుం డును.

7. ప్రతిలాటునకు పాడెడల ముగిసినవారు ముందుగా (యిసి యిల్) ప్రధమ ఫరాయించిన పల్లంభూమిల వివరము లతో రు 100 లున్న మొరక భూమిల వివరములతో రు 25 లున్న చెల్లించవలెను. ప్రతిలాటుయొక్క వేలము పూర్తి అయినతరువాత గెలుపొందినపాటదారు వేలపు మొత్తములో 4 శతకం సొమ్ముకు యిదివరకు చెల్లించినసొమ్ము కహితము గా భరావరుయివ్వవలెను. అలా చెల్లించినయెడల సదరు పాట దారుని పూచీమీద భూమి తిరగ వేలము చేయబడి యిదివ రకు చెల్లించిన ప్రథమ భరావరుసొమ్ము యెట్టేటకు తీసుకొన బడును. తిరగ వేయబడు వేలములో మొదటి మొత్తము కంటే ఎక్కువగా వచ్చేయెడల సొమ్ము చెల్లించని పాటదారు నకు ఏమియు యివ్వబడదు.

8. వేలములయిన తేదీలగాయకు ఒకవారమురోజుల లోపుగా పాటఖాయపడినట్లు గెలుపొందిన పాటదారులకు తెలియజేయబడుట వాగ్ధేయాలకముగా నోటీసులను నూజపీ డులో కొటగోడలనున్న యేలూరులోయొండే అంబర పేట కాదా అక్కినులోనున్న అతికించబడును. పాటచంబాకు అ యిన తేదీలగాయకు 15 రోజులలోగా గెలుపొందిన పాటదారు మిగతా పాట మొత్తము యేలూరులోవుండే అంబర పేట కాదా ట్రైబియల్ గాని నూజపీడులో ముఖ్య ట్రైబియల్ గాని చెల్లించవలెను. అలా చెల్లించినయెడల వైన వుదహరించిన వరకుల ప్రకారం తిరిగి వేలం చేయబడును. పాట మొత్తము యావత్తు రూదాగా చెల్లించనిది యేనందర్భూమిలోను భూమి లు స్వాధీనపరచబడవు.

9. పాటపాడెడలవలసినవారు వేలమునకు స్వయముగా హాజరుకాలనియెడల ప్రభుత్వమునతిధికారమును పొందిన యేజిట్టుకు పంపించి పాడుకొనవచ్చును.

10. వేలం వేయబడు ప్రతి ఖేతుయొక్క ప్రభుత్వపుబడి న పరిమాణము నూరు కేంట్లకు 10 కేంట్లు మించని తక్కువ యున్నయెడల సదరు తక్కువభూమికి ఎట్టి మజరా కోర దగదు. తక్కువ పరిమాణం నూరు కేంట్లకు 10 కేంట్లు మించిన యెడల అందునుగురించి వేలముతేదీ లగాయకు రెండుమాస ములలోగా భరఖాస్తు చేసినట్లుగానే సదరు తక్కువభూమికి దామాషాయీ పాట మొత్తములో రిఫండుయిప్పించబడును.

11. వేలంభూమిలను గ్రామకరణము సహాయము వల్ల ను పాటతేదీలోగా యెప్పుడయినను తనిఖీ చేసుకొనవచ్చును. భూమిలను గుర్తించుటలోను భూస్వామిభూమిలను కనిపెట్టుట లోను పాటదారు తృప్తిపరచుకొని పాడుకొనవలయును.

12. వేలములు పూర్తికాగానే అపజయమున పొందిన పాటదారు ప్రరావరు మొత్తము తిరిగి వాపసు చేయబడును.

వె ద్యు లు.

గ్రామం పేరు	భూమి వివరము	మొరక లేక పల్లం సర్వీసెంబరు	పరిమాణం	సం 1 కి కచ్చు	వేలం తారీఖు	వేలం వేయ ప్రదేశము	వేలం చేయు అధీశురు		
అంబర పేట	కమరం	చెరువులపల్లం	81	3	58	7	0	0	ఏలూరు మేనేజరు గారు
		డిటో	81	2	0	7	0	0	
		డిటో	88	28	22	7	0	0	
		డిటో	88	4	12	7	0	0	
		డిటో	68	20	60	7	0	0	
		మొరక	86/6	0	26	2	8	0	
		డిటో	86/7	0	6	2	8	0	
		డిటో	88/2	0	55	2	8	0	
		చెరువులపల్లం	89	4	81	7	0	0	
		మొరక	98/8	0	24	2	8	0	
		డిటో	100/1	0	28	2	8	0	
		డిటో	108/2	3	15	2	8	0	
		డిటో	182	8	6	2	8	0	
		డిటో	182	8	17	2	8	0	
		కాల్యాధారం.	420	31	46	8	0	0	
		388	36	65	8	0	0		
		246	20	38	8	0	0		
		మొరక...	177	59					

యలమర్రు అండు అంబర పేట
యెట్టేట జమిందారువారి
ముఖ్యులు అక్కిను, నూజపీడు.

శ్రీ రాజా శోభనాద్రి అప్పారావు బహద్దరు
జమిందారుగారు.

కొర్నాటు పట్టుచీరలు

శ్వంతరుగములచే గట్టి నాయగతిగ గట్టియున్నట్లుతో సాంప్రద రంగులతో తగ్గుధరలకు మేలైన కొర్నాటు పట్టు చీరలు:— మేలైనట్లుతో నాగరికమైన యంచులు కట్టబడి, చూచుట కందముగను, జనాకర్షకముగను నున్నవి. చూచు వును వెలకును గ్యారంటీ. ఇచ్చుములేక ప్రీప్రీవేసిన రూపాయ లను వాపీను చేయబడును. వ్యాపారాలకు మంధికమివ్వనను యివ్వబడును. అన్నిటికిని క్రిందివిలాసమునకు ప్రాయశలేను.

పీతాంబర పట్టుచీరలు వట్టుతీసిన గుణరంజిత చీరలు వెల 64-10-0 తెల్లనిపేటు లక్ష్మి పచ్చచాయజేత, పట్టుచీరలు. రు. 64-4-0 శివరామయ్యర్ వెద్దవినకట్టు పట్టుచీర రు. 82-0-0 120 వరుస పచ్చకీర్ శింగార కంటి పట్టుచీర 30 0-0 50 వరుస శివరామర్ ఉడల లక్ష్మి కూ రత్తు తాళ్ళు పట్టుచీర 22-8-0 80 వరుస ఎలుపు ముగిరి పట్టుచీర 29 0-0 60 వరుస నలుపు కూరత్తు తాళ్ళు పట్టుచీర 25-0-0 40 వరుస ఎరుపు దిడు పట్టి పట్టుచీర 20-0-0 40 వరుస ఎరుపుదిడు పట్టి పట్టుచీర 20-0-0 70 వరుస అంస్తా దప్పి చీర 28-0-0 60 వరుస ఎరుపు తేలము పట్టి చీర 22-8-0 50 వరుస నలుపు నవ్వురంగు పట్టుచీర 21-4-0 50 వరుస ఎరుపు పులికన్ను తాడప్పి పట్టుచీర 21-4-0 60 వరుస లక్ష్మకనుపు కూరత్తు తాడప్పి చీర 25-0-0 40 వరుస పట్టు కౌక్కాళిచీర 18-4-0 50 వరుస నల్లచుక్కలు తాడప్పి చీర 21-4-0

కొర్నాటు స్వదేశీస్టోర్సు

(1761)

272, మింటుపాట్టు వ.ప్రాము.

ప్రత్యేకపు ఖాళీ అమ్మకము.

మిగుల చౌకధరలు.

ఇంటివైక ఇంటివై ఇంటివైక
కచ్చు వెంటలు. కచ్చులు. కచ్చు వెంటలు.

మిక్కిలి మేలైన మంగుళూరు చూడిర హెన్స్ గు నూడిర వెంటలు ఇప్పటిమో గురల ననునరించి ఆవిరియ్యర ములు, రోటరీ వెన్ను, కగి వెన్నులు, పాలివర్లు, మున్నగు వాని సహాయముచే కయారచేయబడును. అర్థకు ఇచ్చిన ఇప్పటిమో ప్రత ఇటుకలు, శ్రేష్టమైన ఇంటివైక కచ్చులు, ప్లాక్ ఇటుకలు, హాలో ఇటుకలు, రిడ్జలు (ఇంటివైక కచ్చు వెన్నులు) ప్లాట్సు, క్లెయిర్లు, వెంటిరీటర్లు (ధారాళముగా కుళ్ళ మైనగాలి కరచించువట్లు చేయు పానినములు), అలంకార మైన, సాదామైన లోక కచ్చులు, (కందవరమరాళ్లు ప్లాంకింగ్సు) (నీలింగ్సు) మొదలగు అన్ని విధములైన కుమ్మరములు పగ్గింగు కేతోన, గ్లసింగు కేతోన పురమాషీగా కయారచేయ బడును. కానిటరీ, డ్రెయినేజీ గొట్టములు, వెంటు కంపులు) టిమాదిరి గొట్టములు, సర్ కీకాంపాలెమెంట్ మొదలగునవి కూడ తయారచేయబడును. ఒకసారి అర్థకు ఇచ్చి చూడ (పార్థక. ఈ క్షరములు ఈ క్రింది విలాసమునకు ప్రాయశలేను. మానేజరు, బి. ఎన్. ఇండస్ట్రియల్ హోమ్,

(1976)

పాట్టు ఒల్లూరు, (కొచ్చిక్ పేట)

Manager

B. N. Industrial Home

P. O. Ollur

(Ccchin State.

NATURAL.

(1860

OIL PAINTINGS

AND

LIFE LIKE

Bromide Enlargements

SPECIALITY

AT

A. RATNA & CO.

157, Broadway, MADRAS.

Telephone No. 620.

Post Box No. 116.

Telegraphic Address:

'RATNACO,' Madras.

పోస్తుబామ్మ నెం. 212, మదరాసు.

మిక్కిలి పుష్ట చేశమగు యిండియా జేమియండు మెదడునకు చలవగలుగుటకు మన మాంద్యము వదలుటకును జ్ఞాపకశక్తి మీయ్యటకును తలవెల్లడకును పరిశుభముగా నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రియును ప్రితిపురుషుడును చూడవలెగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

కలవెండుగ్రేలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి వానిని బాగుగా మెంచుటకు తగిన శక్తి వీరి నూనెయందు కలవు. చుండను పోగొట్టును. శిశోజములకు వట్టు పంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. జని మెదడు గుటువలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియాఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును వెళ్ళుచుండి మహావశకారము నొనరించినది. నేడు దీని నుపయోగించుచుండు.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 ని. పి. చార్జి 0-5-0 అనాణ. మాడుబుడ్లు 2-10-0 ని. పి. చార్జి 0-12-0 అనాణ.

సోల్ ఏజెంట్లు:

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155, జామ్నామనీడు, బాంబాయి.

(D 126 W 100)

నీ ఐదు వ్రేళ్లును ఒకబుడ్డి కుంతలైన

తలనూ నెమాత్రమే

నీ తలవెండు కలు పెరుగుటకు

ఆవశ్యకమైనవి. (1299)

ఈనూనెను వాడుటచే మీ వెంట్రుకలు తక్కువ పొడుగుగాను, మృదువుగాను, మెరుగును. అట్టి అందమైన వెంట్రుకలను నీవు అద్దమునందు చూచుకొని నవ్వుచు ఎందుకు చాలాకాలమునుండియే జనాదరంజకమైనట్టియు శ్రేష్ఠమైనట్టియు ఈ వాఫననూనెను నేనేల వాడకపోతినిని నీకేత్రోచును. ఒకసారి నీవు కుంతలైన నూనెను వాడిన మరెవ్వరును ఇతర తలనూనెలను వాడుట కిష్టపడవు.

స్వీట్, లిల్లి, రోజా, మల్లె, లోటస్, జైయిలెట్, బోకె, మొదలగు వాసనలతో తలనూనె తయారు చేయుటను.

ఇతరముగా తయారు చేయుటచేసిన మేలైన సువాసనల అత్తరులు

(మావద్ద యీ క్రిందిమాదిరిలు ఎప్పుడు తయారుగా నున్నవి.)

డిల్ కష్ ఆత్తరులు	లవెండరు వాటరు పెద్దబుడ్డి	పేర్ వాష్ (వైయిలెట్)
సాఫుల్	ఎడుకలోన్ చిన్నబుడ్డి	వన్నెరు
ముఖ్యమైన	" పెద్దబుడ్డి ప్రలుగలవి	రోజామిక్స
అప్రాబిత, కుండకును ఆత్తరులు	" స్క్వెజబుడ్లు పెద్దబుడ్లు స్క్రాటా	" పాపూటం
ఇండియన్ రోజా ఆత్తరులు	శాఫ్టరెన్ పేర్ ఆయిల్	బోజూల్ పాపూటం
" రెల్లా "	ఆత్తరెన్ (పుష్పచూలకము నెం 1	సుపీరియర్ పాపూటం
డిల్ కష్ రాయల్ "	ఆత్తరెన్ " నెం 2	రోజా మడ్డపాడి
వైయిలెట్ రాయల్ "	డిల్ కష్ ఆత్తరెన్	కార్పూలిక్ పడ్డపాడి
మస్కు పెండర్, ఆంబరుల పెండర్	పేర్ వాష్ (మల్లెవాసనలది)	కెంబులెన్
లవెండరు వాటరు చిన్నబుడ్డి	" (రోజావాసనలది)	టాయిలెట్ పాడరు

కె. ఎస్. వి. అయ్యరు అండు కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్లింగు, వై నాబజార్ రోడ్, మద్రాసు.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

నర్వపుశ్చిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ (టేడు మార్క్))

550

ఈ ఖమతో వచ్చువారు గుంతోనుముతో పోవుదురు. నుణుమలేకని రుబావుతోయూవారలకు కూ 100 ఇంచు.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునం దుండే

వలసిన ముఖ్యోపద్రవము. అంపు రుమోనాని, జేరియన్ దుర్బలచే పోవు గ్రాంబుబడియున్నది. ఎన్నిదిగను ణించినను మందు గుణమునూబడు తేలునకు మూత్రమే కాక ఎజెక్టర్, కుక్క, పాము, బట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుడవగొందును. వెల పాకెట్ 1-5 0-0. పోస్టేజి 0-8-0. 1 దజ్జా పాకెట్ వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజి కలుపు.

ఒకసారి 2 ప్యాకెట్లు తిప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇశాం కర్తవ్యులకు 100% 25 మాసాయలు కమిషన్ నియ్యబడును. తిరుగామా:— ధన లక్షి కం పె నె, 1.6 శంకరేశ్వరస్వామి, పిడి, సూర్యవేణు పోడ్డు, మదరాస్.

పాశ్యపువేంకటాచలపణ్డితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంశధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరచనము:—లక్ష్మీచలకుల ప్లేగురోగులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రచనములను నిరోగులైయున్నారు. ఒకే యొక లక్ష్మీవిలాస రచనముగల సీసా తమయొద్ద నుండేనేని ప్లేగుకు నిరోధకమైన సిద్ధాంశధము జేరకటి తేదని తామే సంతోషముగ బుక్కుగలరు. దినజ్యోతము, మాడక శాల్వన ద్వారములు, సన్నిపాకము మొదలగునవి తప్పక గుణ మగును. సీసా 1-5 1-0-0, రు.కి 1 ఇశాం. (594-801)
2. శ్రీనివాసతైలం:—ప్లేగుగర్భలకును, కందుల నొప్పి పోవుటకును మంచిమందు. సీసా 1-5 0-0-0, రు.కి 1 ఇశాం.
3. వైశ్యాకరాచనం:—దీనిని నేపించినప్పటి నుండియే మూత్రమును కట్టిక (కలరా) వాంతిచేసి, శీతభేది, అశీర్ణ భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-5 1-0-0, రు.కి 1 ఇశాం.
4. బాలసుఖోదము:—బిడ్డలకు బలకాశి; తియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అశీర భేది, కృశత్వము, కడు పుష్టియందుట, అకలితేవందుట మొదలగునవి గుణముందు తిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-5 0-12-0 రు.కి 1 ఇశాం.
5. లోకామయవార కస్తూరిమూత్రము:—బిడ్డలకు ము

న్ను ముడిసినవారికి, బాలింతలకు తత్తమగుణ కారి. మందము, వడికము, దగ్గు, అశీర్ణము, శీతవాతం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, బ్వ రం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యిం కవనేక రోగములను గుణము చేయును.

250 మాత్రము గల సీసా	0-4-0
తపాము కర్చుతో 5-5	1-8-0
" " 12-5	2-18-0
" " 25-5	5-8-0

ప్రతి కొనుగడుతోటాడే అనుపానము తెలిసిన వంతులను. శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

మలయచందనము గనేరియా

తక్కువ లేదు. వివిధ రోగములకు పనిము. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూ డు నిధముల సుగంధమును మూడు భూటలలో మాన్యును. అనేక రూపు దుటుంబములలో వాడబడిన గొత్తు కొవడము. వెల దబ్బీ 1-5 రు 2-4-0.

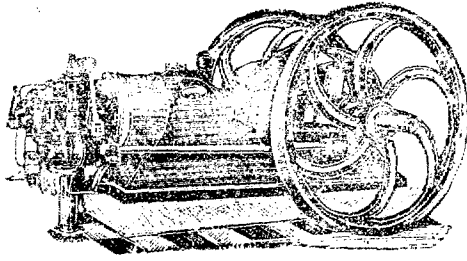
పంచంగము

రాద్రసంవత్సరము. శ్రీపాదవారిది. అనేక ధర్మశాస్త్రవిషయములు కలవు. వెల 1-5 0-2-0. నాలుగు ప్రతులకు తక్కువ వంతుబడవు. (1251) గంధర్వపార్వతీ, రాజము.

ఇంపీరియల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు

1948

వయం తక్కువ ! నవ్యకము అధికము ! ఫలము ఎక్కువ !
(తక్కువపు వద్దతి నవనరించి తయారుజేయుటచేసి.)

గ్రెండింగు మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్నిరకముల జంతులు, కలర్ గ్రెండింగు మిషనులు, సా బెంచీలు, బేలింగు (వెన్నులు, శీతేందరు నూనెలు, బెల్లింగు, మిల్లుజెన్న స్ట్రోలు మొదలగు ఇతర అన్నిరకముల మిషనులు మావద్ద కయారుగా యున్నవి.

P. G. Masker & Co.,
Engineers & Contractors,
Appollo Street, Fort, Bombay.